

Vlaams ministerie
voor Leefmilieu,
Natuur en Energie

Agentschap voor
Natuur en Bos

Bosbeheerplan van het domeinbos Mortagnebos

Arno Thomaes & Kris Vandekerkhove

**m.m.v. Mathieu Foré, Danny Bauwens, Danny Maddelein, Bart Roelandt &
Martine Waterinckx (ANB)**

IBW Bb IR 2005.010

Arno Thomaes, Kris Vandekerkhove
Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse Gemeenschap
Gaverstraat 4, 9500 Geraardsbergen
www.INBO.be
e-mail: Arno.Thomaes@inbo.be

Wijze van citeren: Thomaes, A., Vandekerkhove, K. 2005. Bosbeheerplan van het domeinbos
Mortagnebos. Rapport IBW Bb IR 2005.010. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Geraardsbergen.

Trefwoorden: Bosbeheerplan, Mortagnebos, Sint-Denijs, Zwevegem

1. Identificatie van het bos

1.1 Eigendom, zakelijke en persoonlijke rechten

Het Mortagnebos is 13,02 hectare groot en is gelegen te Zwevegem, deelgemeente Sint Denijs. Het bos is eigendom van het OCMW van Kortrijk. Het beheer gebeurt door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) van de Vlaamse Gemeenschap ingevolge een beheeroverdracht voor een duur van 27 jaar met start op 1 oktober 1992 (bijlage 3: Huurovereenkomst).

Een huurovereenkomst werd afgesloten met een aanpalende landbouwer teneinde een verbinding voor wandelaars tussen het bos en de Broekenhoek te verkrijgen (bijlage 3).

Er is een overeenkomst met Freddy Vandeputte voor het plaatsen van een 20tal vogelkasten en ringen van vogels.

1.2 Kadastraal overzicht

Tabel 1: Kadastergegevens van de kadastrale percelen van het Mortagnebos met hun afdeling, sectie, nummer, oppervlakte, aard volgens kadaster en de datum van aankoop (zie kaart 1: Kadasterkaart, bijlage 1).

Afd, Sectie	Nummer	Oppervl. (ha)	Aard	Bestand
Zwevegem				* = deel van
6, B	79	1,4750	Bos	4a, 4b
6, B	80	3,8000	Bos	3b, 5a, 5b, 6a
6, B	81	3,4730	Bos	3a, 6b, 6c, 5c, 5d, 5e, 5f
6, B	84A	3,3070	Bos	8a, 8b, 2a, 7a, 7b, 6d, 9y
6, B	95A	0,0950	Bos	2a*, 7a*, 8a*
6, B	96A	0,8700	Bos	1a

1.3 Situatieplan (schaal 1/10.000 tot 1/25.000)

Zie kaart 2: bijlage 1.

1.4 Situering

1.4.1 Algemeen – administratief

Het domeinbos wordt beheerd door de houtvesterij Brugge.

Verantwoordelijke houtvester:

Ir. Danny Maddelein
Zandstraat 255 Bus 3
8200 BRUGGE
050/45.41.50
0479/67.95.73

Verantwoordelijke boswachter:

Danny Bauwens
GSM: 0499/59.31.31

1.4.2 Relatie met andere groene domeinen

Het Mortagnebos is gelegen in de deelgemeente Sint-Denijs, gemeente Zwevegem. Het domein situeert zich in de denkbeeldige rechthoek Marberstraat (noorden) – Broekenhoek (oosten) – Slavaetstraat (zuiden) – Vinkestraat (westen). Een openbare onverharde verbindingsweg (Marberstraat – Slavaetstraat) doorsnijdt het bos noordoostelijk. De zuidelijke domeingrens volgt de loop van de Braambeek.

Het Mortagnebos bevindt zich tussen de coördinaten :

3° 21' 36" en 3° 22' 13" OL

50° 46' 13" en 50° 46' 26" NB

De Lambertcoördinaten van het Mortagnebos zijn :

O-W : van 78 km 750m tot 79 km 500m

N-Z : van 162 km 500m tot 162 km 950m

Het Mortagnebos wordt volledig omsloten door akkergronden, behoudens een aangrenzend privé-bosje in het noorden en een aangelegde tuin aan de oostelijke tip. Eén kilometer noordoostelijk ligt het openbaar domein Orveytbos te Moen, palend aan het natuurreservaat de Vaarttaluds. Een goede twee kilometer westelijk ligt het (voor villagronden) verkavelde privé-bos Beerbos (Sint-Denijs). Ongeveer 2,5 kilometer ten zuidwesten ligt het Grandval- en Kooigembos (Sint-Denijs en Kooigem-Kortrijk), waarvan een klein deel openbaar, maar het grootste deel privé bezit is. In een grotere straal, op ca. 4 kilometer, bevinden zich nog het kasteelbos Banhoutbos (Zwevegem), het Bellegembos en het Argendaalbos (Bellegem-Kortrijk). De kasteelbossen van Bossuit-Avelgem en van Spiere-Helkijn situeren zich op respectievelijk 3,5 en 4,5 kilometer in zuidelijke richting t.o.v. het Mortagnebos (Zwevegem, 1996).

1.5 *Statuut van de wegen en waterlopen*

Het beheer van de Marberstraat, de enige verharde openbare weg aan het Mortagnebos, berust bij de gemeente Zwevegem. De weg werd in het voorjaar van 2003 opnieuw geasfalteerd. Een onverharde gemeentelijke buurtweg, "chemin n° 51", doorsnijdt noordoostelijk het bos.

De Braambeek vormt de zuidelijke grens van het domeinbos en is een waterloop van 3^e categorie. Verder loopt er van west naar oost dwars door het Beukenbestand (6c) een oude gracht die voor de bebossing een scheiding vormde tussen de verschillende landbouwpercelen. Deze gracht wordt momenteel niet meer onderhouden (zie kaart 3: Wegen en waterlopen).

1.6 *Bestemming volgens het geldende plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan*

Het Mortagnebos bevindt zich in twee bestemmingszones (zie kaart 4: Gewestplan):

- grootste deel van perceel 1 en enkele smalle randstroken van percelen 3, 4 en 5: Agrarisch gebied, landschappelijk waardevol
- percelen 2 t/m 9: Natuurgebied

1.7 *Ligging in speciale beschermingszones*

1.7.1 Internationale beschermingszones

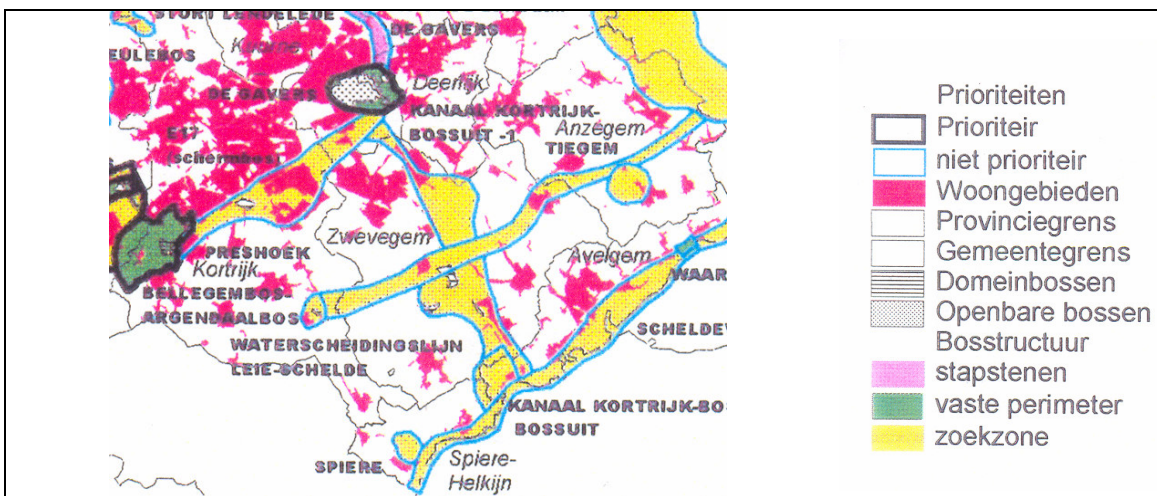
Het gebied geniet geen internationaal beschermingsstatuut.

1.7.2 Nationale beschermingszones en regionale aandachtsgebieden

1.7.2.1 Gewenste bosstructuur

In de studie van de Gewenste bosstructuur (Mens & Ruimte, z.d.) wordt het belangrijk geacht om nieuwe bossen te creëren en bestaande te vergroten in de zeer landelijke regio vlak bij de verstedelijkte as Waregem–Kortrijk–Menen om de vraag naar recreatie te kunnen invullen. Bosuitbreiding zou zich volgens deze studie in de regio van Kortrijk moeten concentreren op de landschappelijke en biologische diversiteit en op het beschermen van de erosiegevoelige hellingen op de waterscheidingslijn tussen Schelde en Leie.

In de omgeving van het Mortagnebos is een zoekzone voor bosuitbreiding ingetekend langs het kanaal Kortrijk-Bossuit (met sociale en landschappelijke functie). Ter hoogte van het Orveytbos is aan deze zoekzone een uitsprong voorzien zodat het Mortagnebos mee opgenomen werd. De bosuitbreiding wordt voornamelijk voorzien op en langs de brede kanaaloeveren en de grond- en andere stortten die voor landschappelijke inrichting in aanmerking komen. Doelstelling is om een landschapsstructurerende en voor zachte recreatie dienstige as uit te bouwen (zie Figuur 1).

Figuur 1: Gewenste bosstructuur in de omgeving van het Orveytbos

1.7.2.2 Bosuitbreidingsperimeters van ANB

De Bosuitbreidingsperimeters van ANB vormen een wensbeeld voor de toekomst. Ze geven perimeters aan waarbinnen ANB het wenselijk acht dat er op middellange termijn gewerkt wordt aan bosuitbreiding of het verwerven van bestaande bossen. Dit toekomstbeeld is een toetsingskader en een basis van verantwoording van de huidige en toekomstige aankooppolitiek. De huidige eigendomsstructuur van het Vlaams gewest vormt uiteraard het vertrekpunt.

Één van deze aankoopperimeters met als naam 'Kam Leie-Schelde' (zie kaart 5) is gelegen rond het Mortagnebos en Orveytbos. De perimeter is 219 ha groot en de doelstelling is hier om er de huidige 41 ha domeinbos uit te breiden en te verbinden met maximaal een 50tal ha bosuitbreiding tot 91 ha. Deze uitbreidingsperimeter is van passieve aard. In **passieve aankoopperimeters**, gewoonlijk gelegen rond bestaande domeinbossen, wordt enkel ingegaan op occasionele aanbiedingen. Vervollediging van het gewenst patrimonium op minnelijke basis blijft immers onverminderd een eenvoudige en niet te verwaarlozen steunpilaar van de aankooppolitiek. Er worden dus geen specifieke instrumenten ingezet om gronden te verwerven.

1.7.2.3 Oppervlaktewaterwinningsgebied

Het Mortagnebos ligt midden in het oppervlaktewaterwinningsgebied Bossuit. Dit gebied bestaat uit 2 beschermingszones die zijn afgebakend rond de bekkens van de twee waterlopen (een daarvan is de

Braambeek) die in het kanaal Kortrijk-Bossuit uitmonden. De waterwinning zelf gebeurt op het kanaal Kortrijk-Bossuit waar de Braambeek in uitmond. De zone (663,6 ha) waar het Mortagnebos in ligt, heeft een verscherpte uitrijregeling en verlaagde bemestingsnorm. De tweede zone (1167,4 ha) heeft geen betekenis t.a.v. het mestdecreet.

1.7.2.4 Vlaams Ecologisch Netwerk

Het Mortagnebos is niet in het VEN gelegen.

Voor de Leiestreek is nog maar net begonnen om de Ruimtelijke structuurschets landbouw en natuur op te stellen dus hierover zijn momenteel nog geen gegevens beschikbaar.

1.7.2.5 Beschermd landschap

Het Mortagnebos ligt niet in een beschermd landschap.

2. Algemene beschrijving

2.1 *Cultuurhistorische beschrijving*

2.1.1 Historiek

Het Mortagnebos is een jong bos en de gronden werden gedurende lange tijd gebruikt als akker en in mindere mate als weiland.

Van dit gebied is een oude kaart van 1752 beschikbaar uit het landregister van het Onze-Lieve-Vrouwehospitaal te Kortrijk ("Caerte figurative van het leen, gelegen binnen de prochie van St. Denijs, gehouden van den Leenhove van 't Mortansche, Casselrye van Cortryck"). De naam verwijst naar het vroegere "leengoed van het Mortansche" of de heerlijkheid van Mortagne, een onderleen van de koning van Frankrijk. In 1625 was ridder Roger van Mortagne heer van Spiere. De gronden, toebehorend aan het leen van de heer van Mortagne, lagen in het bestuursgebied rond Kortrijk. Zulk gebied noemde men een "Casselrye".

De Marberstraat noemde kortweg "uytwegh en de Braambeek werd beschreven als "Beke ofte waterloop". In het westen liep een (inmiddels onbestaande) "Voetwegh leedende van St. Denijs naar de Meulen de perre", die langsheen de nu verdwenen hoeve leidde. Deze was gelegen op de plaats van het privé-bosje, aan de noordoostelijke hoek van het huidige bos. Deze weg, alsook de hoeve, in gewijzigde toestand, zijn op latere kaarten nog terug te vinden (Vandermaelen, Atlas der Buurtwegen, beiden van rond 1850 en de topografische kaart uit 1920).

Later komen de gronden in eigendom van het Onze-Lieve-Vrouwe-hospitaal te Kortrijk om nadien over te gaan in de handen van de Commissie van Openbare Onderstand Kortrijk (C.O.O.), het huidige O.C.M.W. Kortrijk.

Deze gronden, 13,02 ha. werden verpacht aan landbouwer Decraene. In 1971 wenste hij op rust te gaan en bij gebrek aan opvolger verzaakte hij aan zijn pacht. De eigenaar, O.C.M.W. Kortrijk, besluit (eind september '71) het landgoed te bebossen. Via een samenwerking tussen het Onderzoekscentrum voor Bosbouw van de R.U.G en de Vlaamse Bosbouw-vereniging (nu Vereniging voor Bos in Vlaanderen) werd een aanplantingsplan opgesteld dat voorziet in de beplanting van ca. 25.000 loofbomen in een twintigtal percelen, de aanleg van een wandeldreef, een lig- en speelweide en een parking. Het aanplantingsproject, gesponsord door de Kredietbank in het kader van haar publiciteitscampagne "leefmilieu", wordt vanaf december 1972 en het daaropvolgende voorjaar verwezenlijkt.

Wanneer het bos zijn meest kwetsbare periode heeft overleefd en de jachtpacht is verlopen, wordt het 20-jaar oude bos op oktober 1992, ter gelegenheid van de officiële opening van de Week van het Bos, opengesteld voor het publiek. Halfweg 1993 wordt het volledige beheer overgedragen aan het Bosbeheer, dat voordien reeds het technisch beheer uitoefende.

Op de topografische kaart van 1910 en de kaarten ervoor (Ferraris, Van Der Maelen en militaire stafkaart 1862) is het gebied van het huidige Mortagnebos aangegeven als akkerland. Volgens de topografische kaart opgemaakt in 1959 zijn alle gronden voor deze datum omgezet tot weiland met uitzondering van de oostelijke punt (huidige bestanden 4a Winterlinde en 4b Gewone esdoorn) die akkerland bleef. Later worden de meeste percelen terug omgezet naar akkerland. In het bebossingsplan staat immers dat de gehele oppervlakte in 1972 uit akkerland bestond uitgezonderd een strook langs de Braambeek (delen van Wilgenhakhout 5d, Boskers 5c en Zwarte els 5b) dat weiland was. Het noordwestelijke gedeelte zou wel grotendeels zijn ingezaaid met raaigras.

Op verschillende oude kaarten (Ferraris, Van Der Maelen en militaire stafkaart 1862) staat een hoeve ingetekend op de plaats van het huidig stukje privé bos vlak naast het Mortagnebos. Op de topografische kaart van 1910 is ook dit gebied als akkerland in gebruik. Op de kaart van 1959 wordt hier een kleine bosje weergegeven (zuidelijke punt van het privé-bos).

Langs de bovenkant van de bestanden 8a Gewone esdoorn, 7a Gewone es en 2a Zwarte els loopt een zeer smal perceel (op de kaarten van Ferraris, Van Der Maelen en militaire stafkaart 1862 wordt hier een landweg aangegeven, op de topografische kaart van 1910 en 1959 niet meer). De ligging van deze weg is nog terug te vinden als een vochtige zone in de bestanden 2a, 7a en langs de huidige wandelpaden. In het bestand 8a is deze grens niet meer zichtbaar.

Een tweede perceelsgrens loopt tussen perceel 2a Zwarte els en 3a Zachte berk; door 6c Beuk en tussen 8b Populier en 5f Zomereik. Momenteel is hier nog duidelijk een gracht te zien in perceel 6c Beuk en een vochtige zone tussen 2a en 3a.

Een andere perceelsgrens loopt ongeveer ter hoogte van de scheiding tussen 3a Zachte berk en 3b Amerikaanse es. Deze deelt hierbij het bestand 6b Populier en 5c Boskers in twee delen. Hier is de grens momenteel niet meer te zien.

Een tweede landweg scheidt de oostelijke punt (bestanden 4a Winterlinde en 4b Gewone esdoorn) af van de rest van het bos. Deze landweg is nog steeds aanwezig.

2.1.2 Kenmerken van het vroegere beheer

Deze recente bebossing met ca. 25.000 loofbomen in 1972-'73 (zie vorige rubriek) heeft weinig of geen geschiedenis. Het bos werd aangeplant op voornamelijk akkers in een plantverband van twee bij twee meter. Er werd gekozen voor een reeks homogene bestanden van diverse loofboomsoorten. Langs het wandelpad werden om de tien meter dreefbomen geplant. De dreef werd acht meter breed gehouden; aan de buitenrand van het bos werd geplant vanaf de wettelijk voorziene afstand van zes meter.

Alle op het bebossingsplan vermelde soorten zijn aanwezig behalve de Tamme kastanje, die mislukt is en vervangen door Winterlinde.

Het bos is als hooghout te typeren, uitgezonderd het wilgenbestand 5d dat, omwille van een hevige aantasting door bladwespenlarven, in 1982 werd gekapt en werd omgevormd naar hakhout.

Een perceel Schietwilg werd gekapt en herbeplant met Gewone es (7a) in 1994-1995. De speelweide werd tegelijkertijd verkleind door het aanplanten van Zomereik en in beperkte mate Tamme kastanje (7b en 6d).

In 2004 werd het populierenbestand 6b gekapt. Vier bomen zijn blijven staan om verder spontaan te ontwikkelen en af te sterven. Momenteel is er nog niet herplant. Er zal 3 jaar gewacht worden om natuurlijke verjonging alle kansen te geven alvorens eventueel aan te planten of de spontane verjonging aan te vullen met Gewone es. De huidige bestandsindeling wordt weergegeven in tabel 2.

2.1.3 Het bos als onderzoekssite

Doordat bij de aanleg van dit bos een groot aantal verschillende loofboomsoorten bestandsgewijs werden aangeplant, is het bos in de loop der jaren een belangrijke onderzoekssite geworden. Verder heeft deze locatie het voordeel dat het een van de oudere en goed gedocumenteerde bebossingen van landbouwgronden is. Bij de meeste bestanden werd slechts één boomsoort aangeplant, de meeste bestanden zijn even oud en hebben ongeveer dezelfde voorgeschiedenis en bodem zodat het een ideale site is om boomsoorteneffecten te gaan bestuderen. Het eerste belangrijke onderzoek was de thesis van Dossche (1998) die het boomsoorteneffect bestudeerd heeft op de strooisellaag en de bovenste bodemlaag. Later volgde de thesis van Thomaes (2001) die de boomsoorteneffecten onderzocht op de kiem- en kolonisatiemogelijkheden van oud-bosplanten op beboste landbouwgronden. Het onderzoek van Arne Verstraeten (Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, in druk) onderzoekt de ecologische waarde van populierenbossen bij verschillende beheersmaatregelen. In het Mortagnebos werd onderzoek uitgevoerd naar de vegetatie, bodemfauna, bodem en lichtcondities bij populierenbestanden en vergeleken met 11 andere boomsoorten in het Mortagnebos. Het onderzoek naar de bodemfauna werd uitgevoerd door de Universiteit Antwerpen maar werd vroegtijdig stopgezet omwille van vandalisme van de formelschaaltjes.

In 2004 startte het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer het onderzoek 'Studie naar de effecten van de boomsoortenkeuze en bodemvruchtbaarheid op de floristische biodiversiteit bij recent beboste landbouwgronden'. Hierbij werden 6 verschillende oud-bosplanten geïntroduceerd in 10 bestanden van het Mortagnebos. In bijlage 4 is een korte beschrijving van dit project opgenomen met de aanduiding van de introductiepunten.

2.2 Beschrijving van de standplaats

2.2.1 Reliëf en hydrografie

Het Mortagnebos heeft een hoogteligging die varieert tussen 30 (oosten) en 40 meter (westen). Het hoogteverschil van ca. 10 meter wordt geleidelijk verdeeld over het 700 meter lange, licht glooiende gebied.

Bij hevige regenval en tijdens natte perioden ontstaan plaatselijk en tijdelijk vochtige zones: één strook in de bestanden 8a, 7a en 2a en tussen bestand 2a en 3a. Vervolgens verzamelt het water zich in twee poelen in het aangrenzende privé-bosje en wordt nadien verder afgevoerd naar de noordelijk gelegen Mortaanse beek.

De Braambeek verzorgt de zuidelijke afwatering en komt niet veel verder van het bos tezamen met de Mortaanse beek, in de Liebergbeek, die zijn weg vervolgt naar het kanaal Bossuit-Kortrijk. Dit kanaal verbindt de Schelde te Bossuit met de Leie te Kortrijk.

Het gebied behoort tot het stroombekken van de Schelde.

2.2.2 Bodem en geologie

2.2.2.1 Bodem

De bodem bestaat uit een matig gleyige leemgrond met een schommelende grondwatertafel tussen 50 en 80 cm diepte (Ada) en de aanwezigheid van een textuur B-horizont.

Plaatselijk, naast de Braambeek, vertoont de bodem geen profielontwikkeling (Adp). Voor de rest is de bodem homogeen (zie kaart 6: Bodemkaart).

Voor bosgroei betreft dit dus een uitstekende bosbodem.

2.2.2.2 Geologie

Volgens de tertiaire geologische kaart van Vlaanderen behoort het Mortagnebos tot de formatie van Kortrijk, lid van Moen.

2.3 Beschrijving van het biotisch milieu

2.3.1 Bestandskaart (schaal 1/5.000 of 1/10.000)

Zie kaart 7

2.3.2 Bestandsbeschrijving en dendrometrische gegevens (Martine Waterinckx)

Tabel 2: Bestandsbeschrijving Mortagnebos

Bestand	Opp. (ha)	Boomsoort	Leeftijdsklasse	Bedrijfsvorm HH = hooghout hH = hakhout	Mengingsvorm	Volume (m³/ha)
1a	0,59	Amerikaanse es	21-40 (1971)	HH	Homogeen	298
2a	0,86	zEl	21-40 (1971)	HH	Homogeen	269
3a	0,38	Be	21-40 (1971)	HH	Homogeen	149
3b	1,09	Amerikaanse es	21-40 (1971)	HH	Homogeen	327
4a	0,55	Li	21-40 (1971)	HH	Homogeen	264
4b	0,9	Esd	21-40 (1971)	HH	Homogeen	227
5a	0,27	Li	21-40 (1971)	HH	Homogeen	264
5b	0,74	zEl	21-40 (1971)	HH	Homogeen	191
5c	0,61	bK	21-40 (1971)	HH	Homogeen	211
5d	0,53	Wi	21-40 (1971)	hH	Homogeen	80
5e	0,71	Ro	21-40 (1971)	HH	Homogeen	-
5f	0,4	zEl	21-40 (1971)	HH	Homogeen	280
6a	1,44	aE	21-40 (1971)	HH	Homogeen	275
6b	0,74	Kapvlakte met enkele xPo	xPo: 21-40 (1971)	HH	Opslag gemengd; xPo: Homogeen	-
6c	1,08	B	21-40 (1971)	HH	Homogeen	245
6d	0,16	zEl	1-20 (1994)	HH	Homogeen	-
7a	0,67	Gewone es	1-20 (1995)	HH	Homogeen	-
7b	0,18	zEl	1-20 (1994)	HH	Homogeen	-
8a	0,77	Esd	21-40 (1971)	HH	Homogeen	210
8b	0,61	xPo	21-40 (1971)	HH	Homogeen	259

a) Bestandskenmerken

De bosinventaris werd uitgevoerd in 2003 conform de methode die ANB concipieerde voor alle domeinbossen (Waterinckx & Roelandt, 2001). Alle bestanden werden steekproefsgewijs geïnventariseerd. De bestandsoppervlaktes werden met het GIS-systeem berekend. De totale bosoppervlakte kwam aldus op 13,49 ha, wat enigszins afwijkt van de kadastrale oppervlakte (13,02 ha).

Het Mortagnebos is in 9 percelen en 23 bestanden opgedeeld.

De bestandsbeschrijvingen worden weergegeven in bijlage 2; tabel 2 brengt een samenvatting van de bestandskarakteristieken.

Het jonge bos is erg gelijkjarig. Slechts twee leeftijdsklassen zijn aanwezig (0-20 en 21-40jr). De bestanden zijn homogeen van samenstelling. Alle bestanden zijn loofhoutbestanden en zijn goed gesloten (>2/3 sluitingsgraad). Het populierenbestand (6b) dat na de opnames is gekapt heeft momenteel geen sluitingsgraad van 2/3.

b) Boomsoortensamenstelling

Het Mortagnebos werd kunstmatig aangelegd en bestaat uit diverse bestanden met telkens een andere hoofdboomsoort. De belangrijkste boomsoorten zijn Amerikaanse es (per vergissing aangeplant i.p.v. Gewone es na foutieve levering door boomkweker), Populier, Amerikaanse eik, Beuk, Winterlinde, Zwarte els en Gewone esdoorn. Diverse andere boom- en struiksoorten werden aangeplant of zijn spontaan in het bos opgedoken.

Er is in de meeste bestanden veel natuurlijke verjonging. Per hectare vindt men gemiddeld meer dan 20.000 zaailingen. Vlier en Gewone esdoorn zijn de belangrijke soorten in aantal. Voornamelijk in de

bestanden met Zwarte els, Amerikaanse es en Amerikaanse eik is er massale en gevarieerde verjonging. Verder is er veel verjonging onder Gewone esdoorn, maar dan uitsluitend van Gewone esdoorn zelf.

Op de kapvlakte staan momenteel voornamelijk Wilgen, terwijl ook de gekapte Populier en afgezette Hazelaar en Wilde lijsterbes terug uitlopen.

Bij de struiken worden een kleine 2000 exemplaren per hectare geteld die voornamelijk bij Populier, Zwarte els, Amerikaanse es, Gewone esdoorn, Zomereik en Amerikaanse eik voorkomen. Vlier neemt meer dan de helft van dit aantal in; verjonging van Zoete kers is eveneens sterk vertegenwoordigd in de struiklaag.

c) Dendrometrische gegevens

Het Mortagnebos telde in 2003 een gemiddeld stamtal van 1187 bomen per hectare. Het grondvlak bedraagt 28.4m²/ha en de voorraad 241m³/ha. De dunningen niet meegerekend wijst dit reeds op een gemiddelde jaarlijkse aanwas van ongeveer 8m³/ha, een hoog cijfer dat wijst op de zeer goede groeiomstandigheden. Amerikaanse es en Populier zijn de belangrijkste boomsoorten naar volume (resp. 17 en 16% van de totale houtvoorraad). Andere belangrijke soorten zijn Amerikaanse eik (12%), Gewone esdoorn (11%), Zwarte els (11%), Beuk (8%), Winterlinde (7%), Valse acacia (5%), Zoete kers en Zomereik (elk 4%). Ongeveer de helft van de populieren (bestand 6b) zijn ondertussen gekapt, dus het aandeel van Populier zal momenteel reeds een heel deel lager liggen.

Dood hout is beperkt aanwezig in Mortagnebos. Gemiddeld staat er een goede 3 m³ per hectare, goed voor 1,3 procent van de voorraad. Gelet op de jonge leeftijd van het bos is dit een normaal cijfer. In het bestand 8b zijn enkele volgroeide Populieren afgekraakt zodat er plaatselijk behoorlijk dik staand en liggend dood hout is.

2.3.3 Flora

2.3.3.1 Vergelijking met de Biologische waarderingskaart

Op de biologische waarderingskaart staat het bos gekarteerd als loofhoutaanplanting van geringere biologische waarde. De speelweide werd als Hp gekarteerd.

2.3.3.2 Potentiële vegetatie (Bart Roelandt)

Op de PNV-kaart zien we dat het potentiële bostype op de **Ada bodems** (het grootste deel) tot de Beukenbossen (*Fagion sylvaticae*, Pawlowski 1928), Eiken-Haagbeukenbossen (*Carpinion betuli*, Issler 1931) of Rijke Eiken-Beukenbossen (rijkste vormen van *Fago-Quercetum*, Tüxen 1955) moet behoren.

De natuurlijke vegetatie van het Mortagnebos zal ongetwijfeld grotendeels tot het **hyacintrijk eiken-haagbeukenbos** (*Endymio-Carpinetum*) behoren. De rijke leembodem is er geschikt voor de ontwikkeling van dergelijk bostype en het bos ligt binnen het natuurlijke areaal ervan. Dergelijke hyacintrijke bossen vinden we steeds binnen de milderende klimatologische invloed van de Atlantische oceaan. De hyacint heeft de zachte winters nodig om te ontkiemen en levensvatbare populaties te vormen. De typische soortcombinatie omvat Bosgierstgras, Witte klaverzuring, Ruige veldbies, Mannetjesvaren, Wijfjesvaren, Wilde hyacint, Bosanemoon, Gewone salomonszegel, Gele dovenetel en Grote muur.

Aan de zuidkant, langsheen de braambeek vinden we in bestanden 4a, 4b, 5a, 5b, 5c, 5d en aan de NO-rand van 1a en 2a volgens de bodemkaart **Adp bodems**. Op deze bodems verwachten we volgens de PNV-kaart een valleibostype uit het **Elzen-Vogelkers verbond** (*Alno-Padion* Knapp 1942), zelfs met kans op het voorkomen van bronbos. Dit laatste is echter twijfelachtig gezien de afwezigheid van een ondoorlatende geologische onderlaag.

Naargelang de ontwikkelingstijd, de invloed van de grondwatertafel en de gemiddelde overstromingsduur kan er een ander valleibostype ontstaan: lepen-Essenbossen, Elzen-Essenbossen of Elzenbossen.

De lepenrijke Essenbossen zijn de bossen van alluviale komgronden en valleiranden van de grote rivieren, buiten de getijdezone. Deze bostypen kunnen wel nog onder water staan door winterse overstromingen, alhoewel deze bostypen op zware grond ook buiten de invloed van stromend water kunnen ontstaan. 's Zomers zakt de watertafel wel weg. Bij het Elzenrijke lepen-Essenbos is er wel nog sprake van directe invloed van de grondwatertafel, maar niet zoveel als bij het Elzen-Essenbos.

De lepenrijke Essenbossen verdelen we in twee subtypen: een droog en een vochtig type.

het droge lepen-Essenbos op de valleiranden

het Elzenrijke lepen-Essenbos in de komgronden

Het Elzen-Essenbos en het ruigt-Elzenbos worden niet verder opgedeeld.

Hier in Mortagne kunnen we een droog lepen-Essenbos verwachten. De bodem is voedselrijk, er zijn geen winterse overstromingen en de grondwatertafel zit relatief diep. Dit bostype kan grotendels uit dezelfde soorten bestaan als het hyacintrijke Eiken-Haagbeukenbos maar aangevuld met valleibossoorten als Eenbes, Muskuskruid, Slanke sleutelbloem, Gevlekte aronskelk, Geel nagelkruid, Speenkruid, Bosandoorn, Gelderse roos en Dauwbraam en soorten als Zevenblad, Kruisbes, Robertskruid, Grote keverorchis, Boszegge, Klimopereprijs en Bosroos.

2.3.3.3 Kaart van de potentiële vegetatie (Bart Roelandt)

2.3.3.3.1 PNV-kaart

Figuur 2

2.3.3.3.2 Potentiële bosvegetatiekaart

Tabel 3: Potentiële bostypes (zonder omvorming)

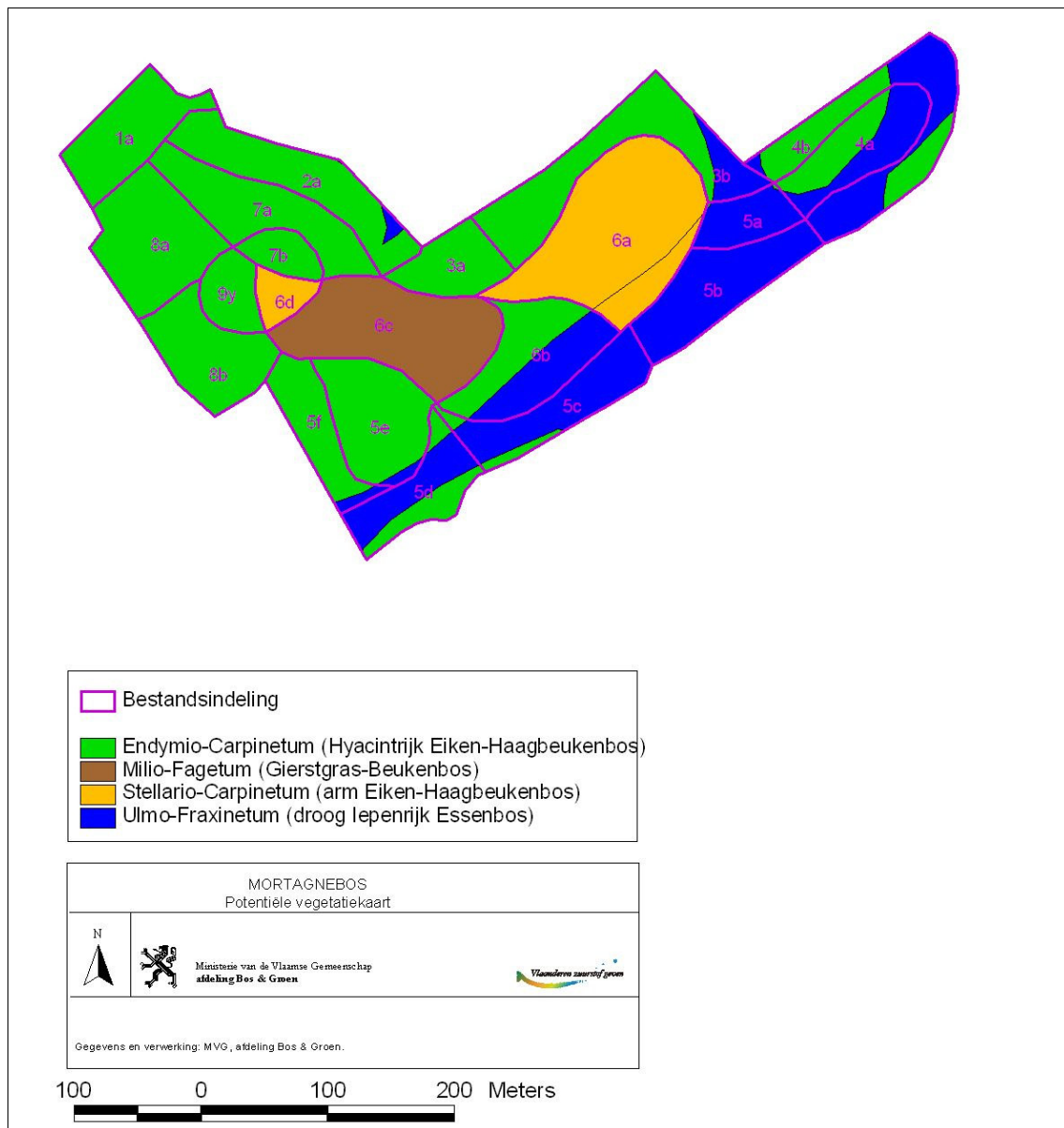
Bodemtype	Bestanden met hoofdboomsoorten met milde humus (Amerikaanse es, Zwarte els, Populier, Winterlinde, Gewone esdoorn, Zomereik, Zoete kers, Wilg, Valse acacia, Berk, Wilde lijsterbes)	Bestanden met hoofdboomsoorten met ruwe humus (Beuk, Amerikaanse eik)
Ada	Hyacintrijk Eiken-Haagbeukenbos (<i>Endymio-Carpinetum</i>) Als onverzadigde jonge typen: Elzen-Essenbos (<i>Pruno-Fraxinetum</i>), Ruigt-Elzenbos (<i>Filipendulo-Alnetum</i>) Witbolrijk Eiken-Beukenbos of Brandnetel-Vlierenbos	<i>Stellario-Carpinetum</i> / <i>Milio-Fagetum</i> (in extremis <i>Fago-Quercetum</i>). Als onverzadigd afgeleid type: RG Amerikaanse eik-[<i>Stellario-Carpinetum</i>] Als jong bostype: Witbolrijk Eiken-Beukenbos of Brandnetel-Vlierenbos
Adp	Droog Iepenrijk-Essenbos (<i>Ulmo-Fraxinetum typicum</i>) Als onverzadigde jonge typen: Elzen-Essenbos (<i>Pruno-Fraxinetum</i>), Ruigt-Elzenbos (<i>Filipendulo-Alnetum</i>) Witbolrijk Eiken-Beukenbos of Brandnetel-Vlierenbos	<i>Stellario-Carpinetum</i> / <i>Milio-Fagetum</i> Als onverzadigd afgeleid type: RG Amerikaanse eik-[<i>Stellario-Carpinetum</i>] Als jong bostype: Witbolrijk Eiken-Beukenbos of Brandnetel-Vlierenbos

2.3.3.4 Beschrijving van de actuele vegetatie (Bart Roelandt)

Aangezien dit om een jong bos gaat en geen oud bos in de onmiddellijke omgeving voorkomt ontbreken de vele planten die typisch zijn voor deze bosgezelschappen. De typische oud-bosplanten zijn soorten die zich slechts moeilijk verspreiden en de kans om deze aan te treffen in dergelijk jong bos is zeer gering. Soorten als Gele dovenetel en Grote muur hebben zich wel kunnen handhaven in een houtkant langs de Braambeek en ten oosten van perceel 2 en zijn zich nu aan het verspreiden in het bos. Andere soorten hebben zich sindsdien toch reeds weten te vestigen zoals bv. Bosandoorn, Klimop, Gewone salomonszegel, Speenkruid, Maarts viooltje, Geel nagelkruid, Gewone hennepnetel, Brede en Smalle stekelvaren, Mannetjesvaren en Wijfjesvaren. Verder zijn er in het kader van een wetenschappelijke studie 6 oud-bosplanten geïntroduceerd (zie elders in dit beheerplan) nl. Boshyacint, Witte klaverzuring, Bosanemoon, Bosbingelkruid, Slanke sleutelbloem en Adelaarsvaren.

Het hyacintrijke Eiken-Haagbeukenbos is net als veel van de rijkere vormen van het Eiken-Haagbeukenbos, gevoelig voor verzuring. Externe verzuring door atmosferische depositie of interne verzuring door aanplanten van soorten met een ruw humustype zoals Beuk en Amerikaanse eik doen de bosgemeenschap evolueren naar een Gierstgras-Beukenbos (*Milio-Fagetum*) of een onverzadigde vorm van het arme Eiken-Haagbeukenbos (*Stellario-Carpinetum*). Beide bostypen zijn acidocliene bostypen wat betekent dat ze meer zuurtolerante soorten bevatten dan de eerder genoemde voedselrijkere bostypen (bvb Adelaarsvaren, Witte klaverzuring, Meiklokje, Dalkruid, Wilde kamperfoelie, ...deze zijn echter nog niet gevonden in Mortagnebos). Mogelijk zal bestand 6c door de dominante aanwezigheid van de Beuk (zonder omvorming naar een meer gemengd bosbestandstype) hoogstens kunnen evolueren naar een *Milio-Fagetum*. Op vergelijkbare manier zal mogelijk bestand 6a door de Amerikaanse eik hoogstens evolueren naar de derivaatgemeenschap "Amerikaanse eik-kastanjabos". Hier zal deze derivaatgemeenschap vermoedelijk soorten bevatten van het arme Eiken-Haagbeukenbos.

Robertsruid, Dagkoekoeksbloem, Bosandoorn, Geel nagelkruid, Klimopereprijs, Speenkruid, Kruisbes, Bosroos en Dauwbraam zijn reeds verspreid aangetroffen in de zuidelijke bestanden 4a, 4b, 5a, 5b, 5c, 5d (en Robertsruid en Klimopereprijs ook in 1a). Dit wijst er mogelijk reeds op dat deze bestanden een iets andere ontwikkeling hebben, nl. naar een valleibostype i.p.v. het Eiken-Haagbeukenbos in de rest van het bos zoals bij de potentiële vegetatie is aangegeven.

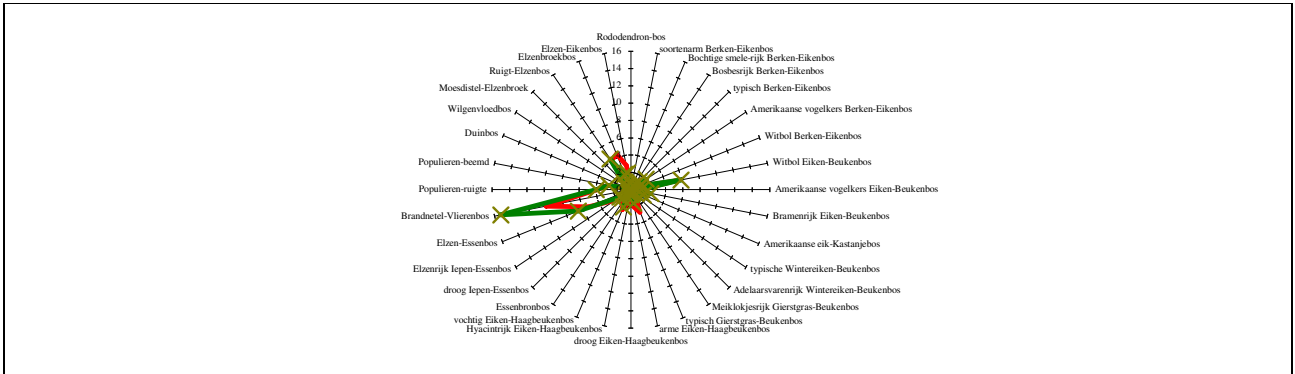
Figuur 3

De vegetatie van dergelijke aanplantingen op voormalige voedselrijke akkers wordt gedomineerd door nitrofiële, algemeen voorkomende soorten die zich makkelijk verspreiden: Gewone vlier, Grote brandnetel, Kleefkruid, Gestreepte witbol en Ruw beemdgras, zo ook in Mortagnebos.

Andere soorten die ook constant voorkomen zijn Brede stekelvaren, Mannetjesvaren en Gewone braam. Deze wijzen al op een eerste stap in de ontwikkeling naar een echte bosvegetatie. Gewone braam en Brede stekelvaren zijn soorten die algemeen in de meeste bossen voorkomen.

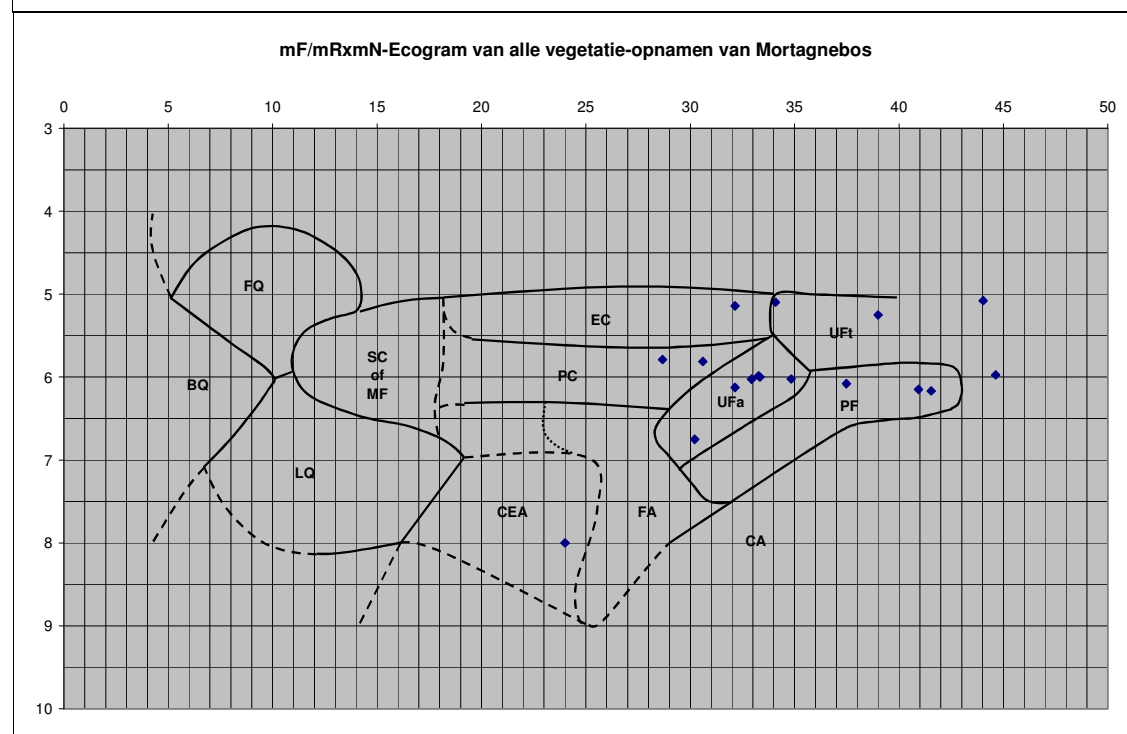
Mannetjesvaren is een soort van de bossen op voedselrijke bodems en zaait zich relatief makkelijk uit op dergelijke jonge bosbodems. Minder frequent zijn Fluitekruid, Kruipende boterbloem, Gele dovenetel, Aalbes en Robertskruid. Verspreid komen ook volgende soorten voor: Klimop, Eenstijlige meidoorn, Gewone bereklauw, Dagkoekoeksbloem, Ridderzuring, Wilde lijsterbes, Bosandoorn, Vogelmuur, Gewone esdoorn, Kropaar, Smalle stekelvaren, Gewone hennepnetel, Geel nagelkruid, Hondsdraf, Klimopereprijs, Gewone glanshaver, Wijfjesvaren, IJle dravik, Bosveldkers, Kale jonker, Wilgeroosje, Bergbasterdwederik, Brede wespenorchis, Klimop, Wilde liguster (in het bos aangeplant), Grote kattestaart, Straatgras, Speenkruid, Kruisbes, Bosroos, Dauwbraam, Framboos, Veldzuring, Jakobskruid, Grote muur en Paardebloem.

Deze vegetatie komt nog het meest overeen met de rompgemeenschappen “Brandnetel-Vlierenbos” en “Witbolrijk Eiken-Beukenbos” uit de typologie van de gewestelijke bosinventarisatie (zie identificatiespectrum hieronder). De eerste komt het meest voor als onverzadigd (jong) bostype op valleigronden. De tweede is een onverzadigd (jong) bostype dat meestal voorkomt op lemige en zandlemige akkergronden. De akker –voorgeschiedenis wordt ook weerspiegeld in het voorkomen van soorten als Vogelmuur, Gewone hennepnetel, Klimopereprijs (indien de akkervorm?), Straatgras, Gestreepte witbol en Kruipende boterbloem.

Figuur 4: Bostypenspectrum met TPab-score voor kruidlaag opgebouwd uit alle vegetatieproefvlakken van Mortagnebos: verwantschap van deze opnamen met de zeer jonge rompgemeenschap “Brandnetel Vlierenbos” en de rompgemeenschap “Witbolrijk Eiken-Beukenbos”.

BQ	Betulo-Quercetum	UFtyp	Ulmo-Fraxinetum typicum
FQ	Fago-Quercetum	UFaln	Ulmo-Fraxinetum alnetosum
SC	Stellario-Carpinetum	PF	Pruno-Fraxinetum
MF	Milio-Fagetum	CA	Cirsio-Alnetum
EC	Endymio-Carpinetum	FA	Filipendulo-Alnetum
PC	Primulo-Carpinetum	CEA	Carici elongatae-Alnetum
		LQ	Lysimachio-Quercetum

Figuur 5: Het mF/mR.mN-ecogram (Rogister 1985) toont de ecologische plaats van de individuele bosvegetatie-opnamen ten opzichte van twee omgevingsfactoren die zeer bepalend zijn voor de meeste bostypen. Op de X-as wordt de mR.mN waarde getoond, wat overeenkomt met de trofiegraad (voedingsgraad) of humustypen. Op de

Y-as wordt het vochtgehalte van de bodem getoond. Op basis van de bosinventarisatie-typologie werd dit ecogram opgedeeld in zones met de ecologische positie van de meeste van de voorkomende bostypen in Vlaanderen.

We zien dat de meeste van deze opnamen terechtkomen in de zones van het lepenrijk Essenbos (Uft en Ufa), Elzen-Essenbos (PF) of Eiken-Haagbeukenbos (EC en PC). Slechts één opname valt, iets afwijkend, in de zone van het mesotrofe elzenbroek (CEA). Deze ene opname is echter zo soortenarm dat ze geen betrouwbaar resultaat geeft.

Het resultaat van dit ecogram komt daarmee goed overeen met de verwachte ontwikkeling voor de vegetaties in dit bos (zie hoger onder potentiële vegetatie).

2.3.3.5 Actuele vegetatiekaart (Bart Roelandt)

Figuur 6: Actuele vegetatiekaart. Het volledige bos bestaat uit Brandnetel-Vlierenbos / Witbolrijk Eiken-Beukenbos. De gearceerde zone heeft een zwakke evolutie naar droog lepenrijk-Essenbos.

2.3.3.6 Beschrijving van de actuele vegetatie van de struwelen en open plekken

De Braambeek wordt plaatselijk begeleid door kleine relictten van Elzen- en Wilgenhakhout en Meidoornstruweel (zie fig. 7). Vermeldenswaardig zijn de dikke Eenstijlige meidoorn (geknot op 60 cm hoogte aan bestand 5d) en de hakhoutstoven van Gewone es en Zwarte els met dikke knotwilgen nabij bestand 4b (zone ong. 200 m lang). Op de uiterste oostpunt van het bos staat een dikke knotboom Zwarte els. Westelijk van bestand 8a staat een Sleedoornstruweel. Aan de oostelijke rand van perceel 2, groeit een Elzenhakhoutkant met een redelijk dikke Zwarte els (ong. 150 m lang). Op de speelweide (9y) werd recent een deel beplant met doornstruiken en enkele Tamme kastanjes (ong. 3 are).

Verder zijn er op verschillende plaatsen langs de paden kleine zones met struwelen: Langs de zuidrand van bestand 1a en de noordrand van de bestanden 2a, 7a en 8a zijn ondermeer Gelderse roos, Spaanse aak, Liguster en Europese vogelkers aangeplant (ong. 100m). De rand van bestand 6d langs de speelweide bestaat uit Tamme kastanje (ong. 30m) en langs de zuidrand van bestand 6b, waar de Populieren gekapt zijn, is er nu een breed struweel met voornamelijk Hazelaar en Wilde lijsterbes (ong. 100m).

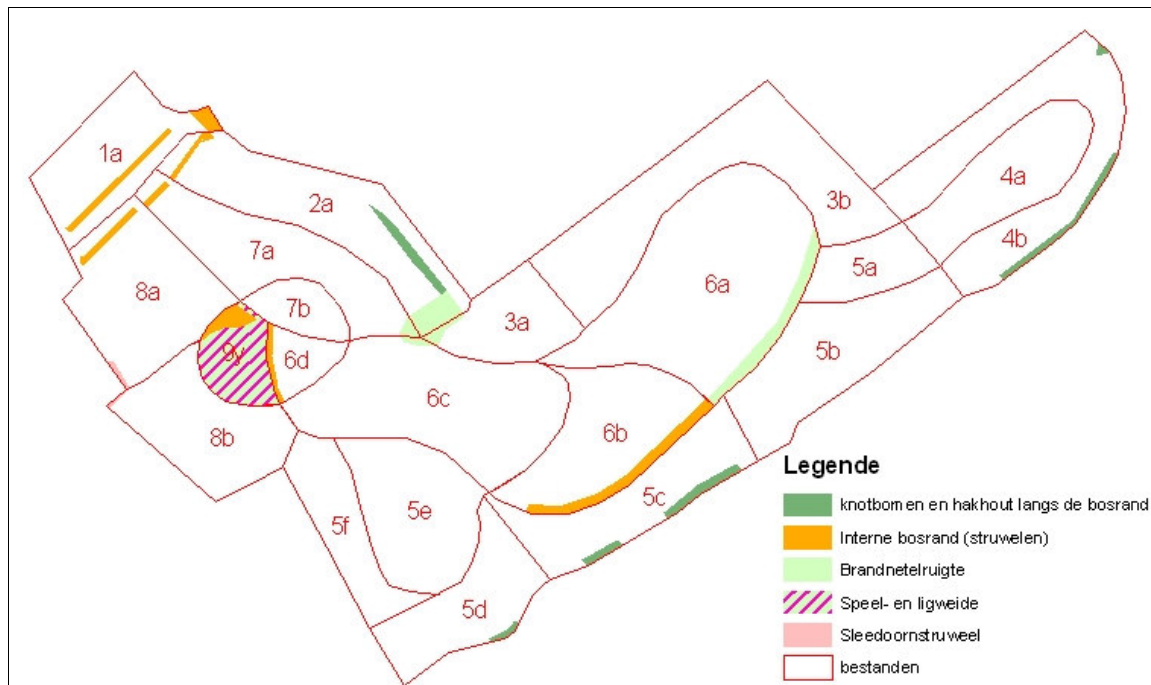
Uit het voorgaande kunnen we ruwweg afleiden dat er ongeveer 29 are aan struwelen aanwezig is in het Mortagnebos. Dit komt overeen met slechts 2,2% van de totale oppervlakte.

Het aantal open plekken is eerder beperkt en ook hun ecologische waarde is eerder gering. De belangrijkste open plek is de speelweide (9y, 25 are). De vegetatie wordt voornamelijk gedomineerd door planten die verruigde graslanden op rijke bodem typeren zoals Glanshaver, Ridderzuring en Paardebloem. Deze speelweide wordt niet bij de ecologisch waardevolle open plekken gerekend.

Tussen bestand 2a en 3a is er een kleine open plek (ong. 5 are) die bestaat uit een vochtige depressie met brandnetels. Deze plaats biedt potenties om via geschikt beheer te evolueren tot een permanente open plek met vochtige ruigte.

Het wandelpad is plaatselijk vrij breed ter hoogte van bestand 6a langs de ene kant en 5a en 5b langs de andere kant (ong. 10 are). Dit komt door het afsterven (en/of wegnemen) van de dreefbomen in het verleden. Deze zone wordt momenteel ingenomen door brandnetels en enkele struiken. Door verder verbreden en geschikt beheren van deze zone is er hier potentie voor een brede interne bosrand met mantel-zoomvegetatie (30 are).

In het totaal komt dit neer op ongeveer 40 are open plekken (3,1% van de oppervlakte) maar slechts 15 are ecologisch waardevolle open plekken (1,2%). In totaal is er momenteel ongeveer 4,4 % waardevolle open en halfopen vegetaties in het Mortagnebos aanwezig. De vele en brede paden van het Mortagnebos zijn hierbij niet opgenomen.

Figuur 7: Actuele struwelen, bosranden en open plekken.

2.3.3.7 Aanwezige soorten

In de FLORA-databank zijn er gegevens van twee inventarisaties opgenomen (zie bijlage 5 Flora- en faunagegevens) van het Mortagnebos: nl. een streeplijst uit 1995 en een beperkt aantal gegevens van de Gewestelijke bosinventarisatie uitgevoerd tussen 1997-1999. Uit de streeplijst van 1995 blijken er 2 zeldzame planten (Biesbrouck et al., 2001) aanwezig te zijn in het Mortagnebos en omgeving.

Volgens de streeplijst komen er 3 exemplaren Gladde ereprijs (*Veronica polita*) voor op de kalkrijke voegen van een oud boerderijschuurtje (buiten het Mortagnebos). Van Muursla (*Mycelis muralis*) zouden een 25tal exemplaren voorkomen in een jong bos, vermoedelijk dus het Mortagnebos. Muursla is een typische bosplant met niet al te specifieke eisen. Verder werd er recent Rode oegentroost gevonden aan de rand van de parking. Vermoedelijk is deze plant meegekomen met maaimachines of eventueel bezoekers van het Orveytbos of Kennedybos waar deze plant vrij algemeen voorkomt.

2.3.3.8 Aan te raden boomsoorten (Bart Roelandt)

Volgende soorten zijn bij aanplanting een aan te raden keuze of zijn bij natuurlijke verjonging te bevoordelingen.

Dit advies is in de eerste plaats gebaseerd op het voorkomen van deze soorten in de verschillende bostypen in het gebied en in Vlaanderen (Roelandt, 2001). In tweede instantie is gekozen voor die soorten die niet alleen inheems en standplaatsgeschikt zijn maar daarbij ook de bodemrijkdom op lange termijn niet in gedrang brengen Dit is conform de beheervisie: "Het is van groot belang bij aanplanten van verjongingsgroepen van loofbomen zoveel mogelijk de meer eisende en standplaatsgeschikte boomsoorten te kiezen. Op die manier is de return aan nutriënten via de bladval maximaal en blijft de bodemrijkdom van de standplaats behouden" (Buysse, 2001). Daarom wordt bvb Gewone es of Winterlinde meer geprefereerd dan Beuk en worden deze laatste afgeraden als monocultuur.

Indien men wenst te werken aan omvorming naar 100% bestanden op basis van inheemse en standplaatsgeschikte bomen dan kan men de kolommen UF en EC raadplegen in onderstaande tabel en deze ruimtelijk refereren aan de twee vegetatiezones op de PNV-kaart.

Indien er geen belangrijke omvorming voorzien wordt dan kan men de drie kolommen UF, EC en SC/MF raadplegen en ruimtelijk refereren aan de drie vegetatiezones op de Potentiële bosvegetatiekaart.

Tabel 4: Aan te raden boomsoorten met XXX: ten zeerste aangeraden; X: geschikt; XX: aangeraden en M: afgeraden als monocultuur.

	Soort	UF Iepen-Essenbos	EC Hyacintrijk Eiken- Haagbeukenbos	SC en MF Arm Eiken- Haagbeukenbos & Gierstgras- Beukenbos
BL & SL	Ruwe iep	XX	XXX	
	Gewone es	XXX	X	
	Zwarte els	XXX	X	
	Haagbeuk	X	XXX	XX
	Gewone esdoorn	XX	XXX	XXX
	Zomerlinde		XXX	XX
	Winterlinde		X	
	Spaanse aak		X	
	Wilde lijsterbes		X	XX
	Boswilg	X	XX	XXX
	Zomereik	XX	XX	XX
	Wintereik			XX
	Ruwe berk		X	XX
	Zachte berk	X	X	XX
	Zoete kers	X	XX	XX
	Wilde appel		XX	XXX
	Grauwe abeel	X	X	X
	Beuk		M	M
SL	Gladde iep	XXX	XXX	X
	Gewone vlier	XX	XX	XX
	Hazelaar	X	XXX	XXX
	Vogelkers	XXX	XX	
	Rode kornoelje	XXX	XX	
	Eenstijlige meidoorn	XX	XX	X
	Gelderse roos	XXX	XX	
	Aalbes	XXX	XX	
	Wilde kardinaalsmuts	X	XX	

	Mispel		X	X
	Grauwe wilg	X		
	(Hulst)			X
	(Taxus)		X	X

2.3.4 Fungi

In bijlage is een lijst opgenomen met paddestoelen gevonden in het Mortagnebos. De lijst is samengesteld door Christine Hanssens van de paddestoelenwerkgroep "Mycologia" van Natuurpunt op basis van verschillende bronnen. De gegevens werden verzameld tijdens verspreide excursies tussen 1997 en 2005. De meeste gevonden soorten zijn eerder algemene soorten een aantal zeldzamere soorten wordt hieronder kort besproken.

Grote aderbekerszwam staat op de rode lijst als bedreigd. Grote aderbekerszwam, een grote opvallende naar bleekwater ruikende bekerszwam. Ze komt voor op kalere plekken in parken en langs bospaden op zwaardere bodems (Walleyne & Verbeken 2000).

De vondst van *Ceriporiopsis subsphaerospora* in het Mortagnebos in 2005 is de enigste vondst van deze soort in Vlaanderen. Deze soortengroep is in Vlaanderen onvoldoende onderzocht maar deze soort is vermoedelijk wel zeldzaam (Walleyne mond. med.). De exacte vindplaats van deze doodhoutzwam is echter niet meer geweten.

2.3.5 Fauna

2.3.5.1 Zoogdieren

De zoogdieren in dit gebied zijn slechts in beperkte mate onderzocht. Uit de gegevens blijkt dat voornamelijk algemene soorten voorkomen, in totaal zijn er 16 soorten gevonden. In het nabijgelegen Broekenhoek zijn nog eens 5 andere algemene soorten aangetroffen (zie bijlage 5 flora- en faunagegevens). Voor vele typische bossoorten is het bos waarschijnlijk te klein, te geïsoleerd en/of onvoldoende ontwikkeld.

In oktober 2001 werd een eerste exemplaar van de Rode eekhoorn waargenomen. Een monitoringsproject in 2002 d.m.v. haarvallen, leverde geen nieuwe resultaten op. In 2004 en 2005 werd regelmatig een eekhoorn opgemerkt.

Nagenoeg jaarlijks worden er Eikelmuizen of sporen van eikelmuizen gevonden tijdens het reinigen van de nestkasten door de vogelringer.

In 2004 werden enkele malen een Ree of sporen ervan waargenomen in het bos.

Roofdieren, nl. Vos, Bunzing, Hermelijn en Wezel, worden sporadisch opgemerkt in en rond het gebied (o.a. verkeerslachtoffers). In het voorjaar van 2005 werd een dode vos gevonden in het bestand 6b en ingezameld voor het onderzoek van het INBO.

Tijdens een vleermuizeninventarisatie in juni 2003 i.s.m. de Zoogdierenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen werden vele Gewone dwergvleermuizen en één Baardvleermuis waargenomen.

2.3.5.2 Amfibieën en reptielen

In Mortagnebos zijn geen poelen; er bevinden er zich wel twee in een aanpalend privé-bosje. Groene kikker, Bruine kikker en Alpenwatersalamander komen in deze poelen voor. Volgens de databank (Bauwens, 2005) komen er in de uurhokken van het Mortagnebos Hazelworm, Gewone pad, Levendbarende hagedis, Alpenwatersalamander en Kleine watersalamander voor. Zeldzaamheden als Hazelworm en Levendbarende hagedis zijn waarschijnlijk niet in het Mortagnebos te vinden maar in het Orveytbos, De Vaarttaluds en het Schiereilandje (zie beheerplan Orveytbos: Thomaes & Vandekerckhove, 2005).

De soorten die aanwezig zijn in het privé-bos naast het Mortagnebos zijn niet bedreigd (Bauwens & Claus, 1996). Het beheren van vochtige zones (zoals op de grens van bestand 2a en 3a) kan enigszins een positief invloed hebben op de aanwezige populaties amfibieën.

2.3.5.3 Vogels

Diverse algemene vogelsoorten vinden in het Mortagnebos een broedgelegenheid. Uitschieters zijn bedreigde broedvogels zoals Wielewaal en Zomertortel.

Van dag- en nachtroofvogels worden Bosuil, Ransuil, Torenvalk en sperwer als broedvogel vermeld. Bosuil wordt de laatste jaren zowel in de winter als in de zomer waargenomen. Mogelijk was er in 2004 een broedgeval in het privé bos vlak naast het Mortagnebos. Van Ransuil zijn er de voorbije 3 jaar telkens zekere broedgevallen in het stuk privé bos. Sperwer heeft reeds enkele malen gebroed in het Mortagnebos maar is zeker geen jaarlijkse broedgast (De Bosscher mond. med.). De Torenvalk broedt zo goed als jaarlijks in een nestkast die in een Populier in het bestand 8b hangt. In 2005 werden er voor het eerst 4 jongen in geringd.

Door een gemachtigd vogelringer Freddy Vandeputte werden in 2001 10 en in 2003 nog eens 8 nestkastjes opgehangen voor het ringen van Pimpelmezen en Koolmezen. Een nestkast is voor Gekraagde roodstaart maar hierin zijn er voorlopig nog geen broedgevallen. Sinds 2003 worden er jaarlijks ongeveer een 100tal Pimpelmezen en Koolmezen geringd. In 2003 werd er ook een ringsessie georganiseerd waarbij 15 vrij algemene vogels werden geringd waaronder 9 merels.

Het bos fungeert in het trekseizoen als pleister-, rust- en overnachtingplaats voor kleine zangvogels en biedt in de winter een slaapplek aan o.a. enkele roofvogels.

In bijlage 5 flora- en faunagegevens worden de vogels weergegeven, waargenomen in het gebied.

2.3.5.4 Ongewervelden

Er zijn 20 soorten **vlinders** bekend van het Mortagnebos (zie bijlage 5 flora- en faunagegevens). De meeste gegevens zijn afkomstig van een groenarbeider, hij vermeldt 18 soorten voor het Mortagnebos. In de databank van de Vlinders (ref) worden slechts 4 soorten vermeld. Bijna alle soorten zijn volgens de rode lijst (ref) momenteel niet bedreigd en Atalanta en Distelvlinder zijn niet opgenomen.

In de databank van Gomphus (zie bijlage 5 flora- en faunagegevens) worden slechts 5 soorten **libellen** vermeld waarbij geen rode lijstsoorten staan. Gezien de sterke isolatie en de afwezigheid van waardevolle wateroppervlaktes is dit niet verwonderlijk.

Er zijn geen gegevens beschikbaar in de databank van de **sprinkhanen** (Decleer, 2005).

Van de **kevers** zijn er een beperkt aantal gegevens van eigen zichtwaarnemingen en uit de databank van de lieveheersbeestjes (Adriaens, 2005). Het gaat hoofdzakelijk om enkele zeer algemene soorten (zie bijlage 5 flora- en faunagegevens).

In het voorjaar van 2002 werd gestart met een onderzoek naar ongewervelden door de Universiteit Antwerpen. Het onderzoek naar de bodemfauna werd echter vroegtijdig stopgezet omwille van vandalisme van de formolschaaltjes. De verzamelde beesten werden voorlopig niet verder bekeken in het kader van dit project. Van de gevangen ongewervelden werden ondertussen de loopkevers, spinnen en collembolen getriëerd zodat deze verder gedetermineerd kunnen worden.

2.4 Opbrengsten en diensten

De eerste houtverkoop gebeurde op 23/03/1989; de resultaten zijn niet meer beschikbaar. Resultaten van de volgende houtverkopen zijn te vinden in tabel 2-3. De verkochte volumes uit dit jonge domeinbos zijn heel beperkt. In 2004 werd een eerste populierenperceel gekapt, wat voor een sterke

verhoging van het kapkwantum zorgde. De dunningen van de andere bestanden zijn niet verkocht geraakt in 2004 en de verkoop hiervan wordt enkele jaren uitgesteld om het wetenschappelijk onderzoeksproject waarbij oud-bosplanten werden geïntroduceerd mogelijk te maken.

Tabel 5: Overzicht van de houtverkopen in het Mortagnebos

Jaar	Aantal	Volume (m ³)	Prijs (€)
1989	?	?	?
1994	244	18	124
1995	988	88	769
1999	62	16	74
2000	646	145	1437
2004	73	228	6800

3. Beheerdoelstellingen

De belangrijkste functie van dit bos is veruit de recreatieve functie. Dit bos werd ook oorspronkelijk met deze doelstelling aangelegd. Deze functie is uiteraard combineerbaar met de andere functies van het bos. Met deze andere functies zal dan ook in belangrijke mate rekening gehouden worden. De uitbouw van deze functies blijft echter in zekere mate beperkt door de recreatieve functie.

3.1 Beheerdoelstellingen m.b.t. de economische functie

Het Mortagnebos is een kunstmatig aangelegd loofbos van een ongeveer 30 jaar oud. Diverse boomsoorten werden in homogene bestanden aangeplant en de groei is, als gevolg van de uitstekende bodem, als zeer goed te beschouwen. In Mortagnebos zullen door geregelde dunningen (om de vier jaar tot leeftijd veertig; later om de acht jaar) relatief belangrijke hoeveelheden hout geoogst worden. Desondanks zal de voorraad verder toenemen. Via voornamelijk natuurlijke verjonging zal de omvorming van het gelijkjarig homogeen bos naar een ongelijkjarig gemengd bos bewerkstelligd worden.

De jacht wordt niet verpacht in dit recreatiebos. Doelstelling is het produceren van kwaliteitshout met een gediversifieerd aanbod.

3.2 Beheerdoelstellingen m.b.t. de ecologische functie

Het Mortagnebos is, ondanks zijn kunstmatige ontstaanswijze, een welgekomen groenmassief in het bos- en natuurarme Zuid-West-Vlaamse landschap.

Het bosbeheer heeft als doelstelling een ongelijkjarig gemengd loofbos met hoofdzakelijk inheemse soorten te creëren in het Mortagnebos. Het aandeel exoten (hier Amerikaanse eik, Valse acacia en Amerikaanse es) zal geleidelijk aan afnemen.

Spontane ontwikkeling zal er tevens toe leiden dat aanwezige oud-bosplanten zich over de volledige bosoppervlakte gaan verspreiden en dat er door natuurlijke verjonging langzaam aan meer gemengde bestanden zullen vormen.

De abrupte kunstmatige grens van akker-pad-bos zal d.m.v. gerichte dunningen, het invoeren van lokaal hakhoutbeheer, het inplanten van aangepaste en het ongemoeid laten van reeds aanwezige struiksoorten, evolueren naar een meer natuurlijke bosrandstructuur.

De interne randen kunnen plaatselijk op dezelfde manier worden beheerd (o.a. voor vlinders).

Dood hout wordt enkel verwijderd of geveld om veiligheidsredenen (randen en paden). Omwille van de jonge leeftijd van het bos, is het aandeel dood hout nog beperkt en kan dit in de toekomst enkel vermeerderen.

Enkele Populieren worden ontzien tijdens de eindkap, en krijgen de kans om uit te groeien tot monumentale bomen.

Omwille van de beperkte oppervlakte en zijn geïsoleerde ligging in een uitgesproken agrarische omgeving, worden, naast de pick-nickweide, geen nieuwe permanente open plekken gecreëerd in het Mortagnebos. Door het bosrandenbeheer, gedeeltelijk intern, zullen permanente halfopen ruimten ontstaan.

3.3 Beheerdoelstellingen m.b.t. de sociale en educatieve functie

Bij de aanleg van het bos is veel aandacht gegaan naar de uitbouw van een wandelparcours. Vooral lokale bewoners voelen zich aangetrokken om in het weekeinde te komen wandelen. Een wandelpad dat Mortagnebos met Orveytbos verbindt werd tijdens de Week van het Bos 2001 ingewandeld.

Gezien zijn beperkte oppervlakte en de kwetsbaarheid van de onverharde vochtige paden, is het niet aangewezen deze open te stellen voor fietsers of ruiters. Deze kunnen de openbare wegen gebruiken.

Het Mortagnebos is een geliefd speelbos. Wekelijks is er wel één jeugdvereniging die het bos aandoet. De afbakening van een uitgebreide speelzone dringt zich dan ook op, mede om de druk op de nabijgelegen Vaarttaluds en het Orveytbos op te vangen.

Er is gekozen voor het aanduiden van een redelijk grote aaneengesloten speelzone met sterke variatie in de vegetatie.

3.4 *Beheerdoelstellingen m.b.t. de milieubeschermende functie*

Het Mortagnebos is bij hevige regenval een heus buffergebied voor het overtollige water van de aanpalende akkers.

3.5 *Beheerdoelstellingen m.b.t. de wetenschappelijke functie*

In het Mortagnebos zijn er geen bosreservaten.

Dankzij zijn jeugdige leeftijd en de homogene bestanden van diverse boomsoorten is het Mortagnebos regelmatig onderwerp van wetenschappelijke scripties en onderzoeken die voornamelijk boomsoorteneffect bestuderen.

In het kader hiervan is in 2004 een onderzoek gestart dat gecoördineerd wordt door het Instituut voor Bos- en Wildbeheer waarbij oud-bosplanten werden geïntroduceerd (bijlage 4).

Dergelijke onderzoeken zullen, indien relevant voor het bosbeheer, verder gemachtigd en praktisch ondersteund worden door het Bosbeheer.

In 2000 werd Freddy Vandeputte, een erkend vogelringer, gemachtigd om nestkasten op te hangen in het bos en vogels te ringen. Deze vergunning loopt momenteel tot 2005. In de buurt van het bos is er een gewaardeerde vogeltrektelpost bij vogelliefhebbers.

4. Beheermaatregelen

4.1 Bosverjonging

De overal aanwezige spontane verjonging vormt de basis voor de bosverjonging en bosomvorming. Er treedt nu reeds verwachtingsvolle verjonging op van Gewone es, Gewone esdoorn, Zoete kers, Zomereik, Berk, Winterlinde, Wilde lijsterbes, Meidoorn, Sleedoorn en Hazelaar. Ook Amerikaanse es en Amerikaanse eik verjongen zeer goed hetgeen minder wenselijk is. Via sturing tijdens de dunning kunnen de gewenste soorten echter bevoordeligd worden.

Op de kapvlakte van de Populier (6b) uit 2004 zal in 2007 de natuurlijke verjonging indien nodig aangevuld worden met Gewone es. De opslag van Populier zal enkele malen afgezet worden om te vermijden dat deze gaat domineren en de afgezette Hazelaars en Lijsterbessen zullen tijdens het planten opnieuw afgezet worden. Bij het andere populierenbestand dat in 2008 wordt gekapt zal eveneens 3 jaar gewacht worden om de natuurlijke verjonging alle kansen te geven. Indien deze onvoldoende aanwezig is, zal er ingeboet worden met Gewone es.

Bestand 5e (Robinia) zal worden onderplant met Haagbeuk, om de heterogeniteit van het bestand (en op termijn het bos) te verhogen. Haagbeuk komt niet voor in het bos en de kans lijkt minimaal dat hij zich spontaan vestigt.

De goede natuurlijke verjongingen van inheemse soorten zullen tijdens de dunningen zoveel mogelijk ontzien en bevoordeeld worden, vooral in bestanden die nu gedomineerd worden door uitheemse soorten: 1a en 3b (Amerikaanse es), 5e (Robinia) en 6a (Amerikaanse eik).

4.2 Bosomvorming

In het voormalige populierenbestand 6b (gekapt in 2004) wordt momenteel reeds omgevormd naar een gemengd inheems bestand. Het andere populierenbestand 8b zal na de eindkap in 2008 omgevormd worden naar een bos met gemengde en inheemse boomlaag. Van de hakhoutlaag van Tamme kastanje zal voor de eindkap 2/3 worden afgezet en 1/3 aan de rand behouden. In het verdere verloop van het beheerplan worden de stoven verder als hakhout beheerd met een gefaseerde kap.

Bestand 5e met Valse acacia zal geleidelijk aan omgevormd worden naar een gemengd loofbos door het aanplanten van Haagbeuk en het selectief dunnen in eigen beheer ten voordele van inheemse soorten. Bij de bestanden met Amerikaanse es en Amerikaanse eik zal er systematisch de doorgroeiende verjonging van inheemse soorten bevoordeeld worden, zodat op langere termijn deze bestanden evolueren naar meer inheemse en gemengde loofhoutbestanden.

Het bestand 4a met Winterlinde heeft een zeer slechte stamkwaliteit en vele bomen zijn meerstammig. Dit bestand zal omgezet worden naar hakhout afhankelijk van de vraag naar brandhout. Een deel van de grillige boomvormen blijft behouden om recreatieve en esthetische redenen en kan zich verder ontwikkelen.

4.3 Bebossingswerken

Deze worden niet voorzien; de bestaande open zones blijven als dusdanig behouden.

4.4 Bosbehandelings- en verplegingswerken

De bestanden 6d, 7a en 7b met Zomereik en Gewone es uit 1994-1995 worden tot de zuivering (2012) en indien de noodzaak zich voordoet tweejaarlijks gesnoeid (dubbele toppen, zware zijtakken). Daarna worden toekomstbomen aangeduid.

Verder wordt ook de verjonging op de kapvlaktes van de populierenbossen en de ingeplante Haagbeuk in bestand 5e gedurende het beheerplan indien nodig tweejaarlijks gesnoeid.

In 7a (Es) worden alle door kanker aangetaste bomen verwijderd en niet vervangen, omwille van de natte standplaats. Er wordt voor natuurlijke verjonging van de vrijgekomen (kleine) oppervlakte geopteerd.

In de bestanden uit 1971 worden er bij de dunning in 2008 toekomstbomen aangeduid.

Op de paden en in de bosranden worden, indien nodig, de distels gemaaid.

4.5 Kapregeling

Het Mortagnebos is in 9 percelen en 22 bosbestanden opgedeeld (zie Kaart 7: Bestandskaart).

Het bos is als hooghout te typeren, uitgezonderd enkele bestanden. Het wilgenbestand 5d dat omwille van een hevige aantasting door bladwespenlarven, in 1982 werd gekapt en als wilgenstruweel terug uitgelopen is. Dit bestand wordt niet opgenomen in de kapregeling en kan verder natuurlijk ontwikkelen. De Tamme kastanje aan de oosthoek van bestand 1a en aan de rand van bestand 6d aan de speelweide en in bestand 8b zullen als hakhoutstruweel beheerd worden met een omlooptijd van 12 jaar. In het populierenbestand 8b zal de onderetage voorafgaand aan de eindkap grotendeels afgezet worden. Aan de rand kan een deel gevrijwaard worden dat 4 jaar later gekapt wordt. Ze kunnen in eigen beheer gekapt worden of als brandhoutlot. De enkele Tamme kastanjes die op de rand van de speelweide ingeplant werden, mogen verder uitgroeien.

Het bestand 4a (Winterlinde) wordt grotendeels (ongeveer 2/3) omgevormd naar hakhout. Naargelang de vraag zullen hier regelmatig brandhoutloten verkocht worden. Hiervoor wordt de mogelijkheid voorzien om elke 4 jaar een deel van het bestand te kappen maar de omlooptijd van elke groep zal minstens 12 jaar of meer bedragen. Het overige deel zal in eigen beheer gekapt worden naar gelang de behoefte, verder is er ruimte voor spontane evolutie van grillige boomvormen.

Het bestand 5e (Robinia) zal naargelang de behoefte, in eigen beheer worden gedund (geriefhout).

De omlooptijd voor de bestanden uit 1971 bedraagt in de eerste helft van het beheerplan 4 jaar en wordt in de tweede helft (vanaf 2012, bij een bestandsleeftijd van 40 jaar) op 8 jaar gebracht. Jongere bestanden behouden een omlooptijd van 4 jaar.

Uit de bestandsopnames blijkt dat de gemiddelde jaarlijkse aanwas op $8\text{m}^3/\text{ha.j}$ (zie 2.3.2. Bestandsbeschrijving en dendrometrische gegevens) geschat mag worden. We mogen aannemen dat deze aanwas de komende 20 jaar niet zal verminderen gezien de jonge leeftijd van de bestanden. Als richtcijfer voor de kappingen kunnen we de dunning van 2000 (zie 2.4 Opbrengsten en diensten: 145m^3) en de voorraad in bestand 8b (zie 2.3.2.: 259m^3) gebruiken. We mogen echter wel aannemen dat de hoeveelheid hout bij de dunningen de komende jaren zal stijgen.

De aangroei van de voorraad wordt dan: $8\text{m}^3/\text{ha.j} \times 13,02\text{ha} \times 20\text{j} = 2083,2\text{m}^3$. Het geoogste volume wordt dan ongeveer $200\text{--}300\text{m}^3$ voor de dunningen en hakhout in 2008, 2012 en 2020 (de hoeveelheid in 2016 is zeer beperkt) en ongeveer 260m^3 voor de eindkap van 8b. Dit komt neer op ongeveer 1000m^3 . Hierdoor stijgt de totale voorraad met ongeveer 1000m^3 . Dit betekent dat de totale bestandsvoorraad zal stijgen van $241\text{m}^3/\text{ha}$ (zie 2.3.2.) naar ongeveer $320\text{m}^3/\text{ha}$.

Er worden in de kapregeling een eindkap voorzien van het Populierenbestand 8b (2008), met behoud van 3tal bomen die de kans krijgen om uit te groeien tot monumentale bomen. De populier waarin een nestbak voor Torenvalk hangt zal zeker gevrijwaard worden. Deze bomen zullen nooit gekapt worden.

Tabel 6: Kapregeling.

Nr	Opp. (ha.)	Boomsoort	Plantj	2 0 0 6	2 0 0 7	2 0 0 8	2 0 0 9	2 0 1 0	2 0 1 1	2 0 1 2	2 0 1 3	2 0 1 4	2 0 1 5	2 0 1 6	2 0 1 7	2 0 1 8	2 0 1 9	2 0 2 0	2 0 2 1	2 0 2 2	2 0 2 3	2 0 2 4	2 0 2 5	
1a	0,51	Amerikaanse es Hoekje met Tamme kastanje	1971			x				x								x						
2a	0,70	Zwarte els en Wilde lijsterbes	1971			x				x								x						
3a	0,37	Berk	1971			x				x								x						
3b	0,83	Amerikaanse es	1971			x				x								x						
4a	0,55	Winterlinde	1971			h				h				h				h					h	
4b	0,42	Gewone esdoorn	1971			x				x								x						
5a	0,20	Winterlinde	1971			x				x								x						
5b	0,97	Zwarte els	1971			x				x								x						
5c	0,86	Zoete kers	1971			x				x								x						
5f	0,45	Zomereik	1971			x				x								x						
5e	0,71	Robinia	1971	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
6a	1,58	Amerikaanse eik	1971			x				x								x						
6b	0,7	Gemengd bestand	1971 + 2007																					z
6c	1,13	Beuk	1971			x				x								x						
6d	0,08	ZE Tamme kastanje	1994			h				z				x				x	h					x
7a	0,52	Es	1995							z				x				x						x
7b	0,14	Zomereik	1994							z				x				x						x
8a	0,73	Gewone esdoorn	1971			x				x								x						
8b	0,69	Populier Tamme kastanje	1971 + (2011)			E h				h								h						h

Legende kapregeling:

x = dunningskap

o = facultatieve dunningskap

E = eindkap

h = hakhoutkap

z = zuivering

f = facultatieve dunning

4.6 Bosexploitatie

Om schade aan de flora en de bestanden maximaal te vermijden wordt een netwerk van vaste uitsleeppistes in het bos aangelegd. Deze ruimingpistes worden niet als wandelweg voorzien en worden niet onderhouden na een exploitatie. Ze worden maximum op 30 meter van elkaar gelegd.

De bestaande wegen worden zowel voor recreatie als houtexploitatie gebruikt. Zij worden wanneer nodig hersteld. Na elke exploitatie wordt de toestand van de wegen geëvalueerd en de nodige herstelmaatregelen uitgevoerd met inert materiaal. Een goed wegnnet zorgt ervoor dat zowel recreanten als exploitanten maximaal op deze wegen blijven en verminderen aldus schade en verstoring (sluikpaden, verbreding van wegen, ...) in de bestanden zelf.

In heel het bos geldt een schoontijd van 1 april tot 30 juni. In deze periode mag niet geveld, noch geruimd worden.

4.7 Brandpreventie

Aangezien het brandgevaar erg beperkt is worden geen speciale maatregelen voorzien.

4.8 Open plekken

Bestand 9y is een speel- en ligweide (0,25 ha) in het bos en zal ten behoeve van de recreatie samen met de paden regelmatig (in de zomer maandelijks) gemaaid worden zodat de grasmat steeds voldoende kort is. Deze oppervlakte wordt niet bij de ecologisch waardevolle open plekken gerekend. Het struweel aan de noordwestrand van de speel- en ligweide zullen regelmatig afgezet worden. De Tamme kastanjes mogen spontaan uitgroeien (zie figuur 8).

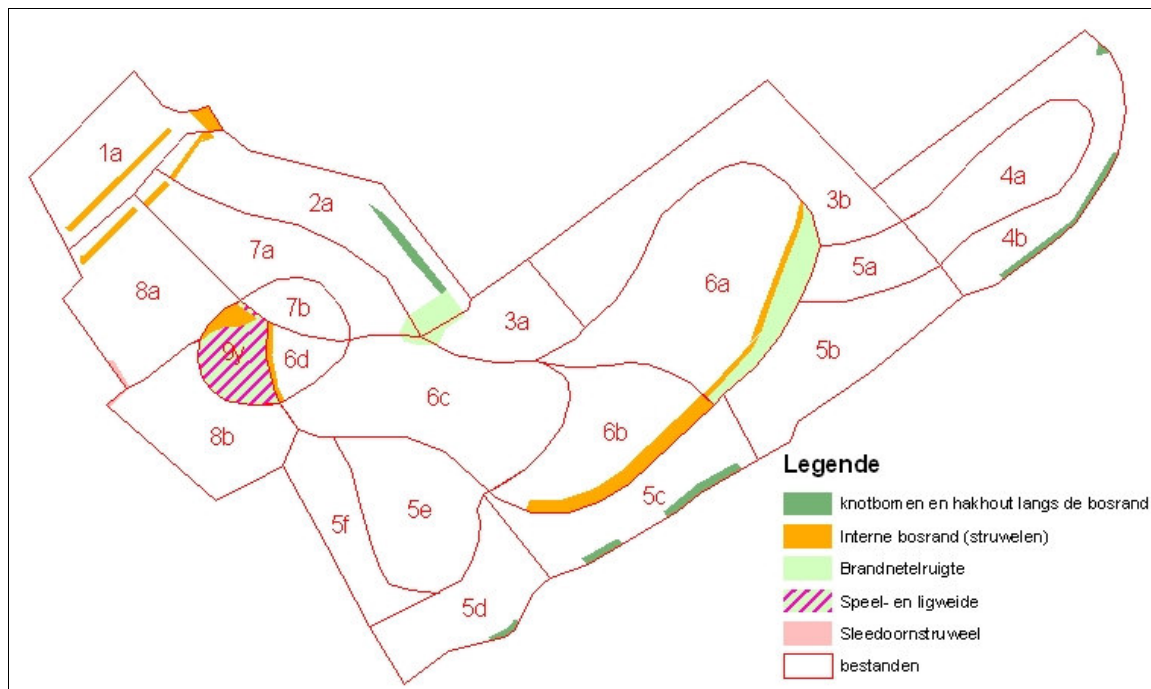
Een tweede open plek ligt tussen bestand 2a en 3a (ong. 5 are). Momenteel bestaat de vegetatie er voornamelijk uit brandnetels en enkele paden. Het is de bedoeling deze vegetatie verder te beheren en te laten ontwikkelen tot vochtige ruigte. De vegetatie van deze open plek zal om de 2 jaar gemaaid worden met afvoeren van het maaisel. De paden blijven hier behouden en zullen over een brede van ongeveer 1m regelmatig gemaaid worden. De zitbank die hier momenteel staat zal verplaatst worden zodat je vanaf de bank een zicht krijgt op de open plek en het bos.

De zuidrand van het bestand 6a en 6b vertoont nu al de ontwikkeling van een interne bosrand. Deze plek wordt verder vergroot door het kappen van de eerste rij grensbomen van bestand 6a en dreefbomen tijdens de volgende dunningen. De verschillende struiken en eventuele opslag zullen regelmatig en gefaseerd afgezet worden. Verder wordt deze bosrand uitgebreid door de lijsterbessen en Hazelaars aan de zuidrand van bestand 6b (kapvlakte van Populier) gefaseerd af te zetten. Het is belangrijk om deze struiken gefaseerd af te zetten omdat het momenteel de enigste vruchtdragende Hazelaars zijn in het bos. Deze Hazelaars zijn een belangrijke voedselbron voor de koloniserende eekhoorns en verschillende vogels. De open plek zelf zal om de 2 jaar gemaaid worden met afvoeren van het maaisel. De oosthoek van bestand 1a met Tamme kastanje en de westrand van bestand 6d met Tamme kastanje worden ook als struweel beheerd. .

Door het bosrandenbeheer (zie 4.9) worden waar mogelijk bijkomende lichtrijke bosranden gecreëerd.

Omwille van de beperkte oppervlakte en zijn geïsoleerde ligging in een uitgesproken agrarische omgeving, worden geen nieuwe permanente open plekken gecreëerd in het Mortagnebos. Wel is het belangrijk om hier te vermelden dat ongeveer 2/3 van bestand 4a word omgevormd tot hakhout.

Voor het gehele Mortagnebos komt dit neer op een totaal van 50 are open plekken waarvan 25 are waardevol en 39 are struwelen. Dit komt samen neer op 5% (7% indien de speelweide wordt meegerekend).

Figuur 8: Te beheren interne en externe bosranden en open plekken.

4.9 Gradiënten en bosrandontwikkeling

Een ontwikkelde bosrand is momenteel niet aanwezig en vermits aanplantingen 6m van de perceelsrand moeten blijven is het ontwikkelen van een bosrand in dit kleine bos niet echt aangewezen. Plaatselijk zullen tijdens de dunningen de aanwezige potenties die zich voordoen wel aangegrepen worden om al dan niet tijdelijk meer structuurvariatie in de bosrand te creëren. De niet beboste zone van 6m rond het bos blijft dus behouden. Deze zone wordt 2 keer per jaar gemaaid met afvoeren van het maaisel, uitgezonderd van een strook van ongeveer 1m die regelmatig gemaaid zal word als pad (zie eerder).

De bestaande perceelsrandbeplantingen blijven behouden en worden verder onderhouden. Ten westen van bestand 8a en 8b is er een sleedoornstruweel; ten zuiden van 5d staat er een opmerkelijke tamelijk dikke meidoorn die geknot is op een hoogte van 60 cm; ten zuiden van bestand 5c staan langs de Braambeek enkele Meidoorns en Hazelaars; ten zuiden en oosten van 4b staan oude hakhoutstoven van Gewone es en Zwarte els en enkele knotwilgen en ten oosten van 2a tenslotte staat hakhout van Zwarte els en Wilde lijsterbes met een opmerkelijke dikke Zwarte els. Al deze landschapselementen zullen, regelmatig en gefaseerd afgezet of geknot worden met een interval van max. 20j.

Gezien de beperkte oppervlakte en het omliggend agrarisch gebruik, is het niet opportuun om een mantel-zoomstructuur te creëren. Er zal wel gezorgd worden voor een interne bosrand (zie 4.8 Open plekken).

Waar het bos aan de akkers grenst kunnen plaatselijk na een intensievere dunning nieuwe zones ontstaan waar struiken en heesters alle mogelijkheden krijgen om o.a. de monotone opbouw van boom-pad-akker te doorbreken en de bosrand een meer natuurlijke structuur te geven.

4.10 Specifieke maatregelen ter bescherming van flora en fauna

Indien er in het bos beplantingen moeten gebeuren met struiken zal er geopteerd worden om te kiezen voor inheemse besdragende struiken en Hazelaars omwille van de fauna, zoals besetende vogels en eekhoorns.

Ook het vergroten en beter beheren van de open plekken zal diverse insecten, zoogdieren en vogels ten goede komen. Het ouder worden van de bestanden leidt tot dikkere bomen wat interessant is voor spechten en andere holtebroeders en zoogdieren die van deze holten gebruik maken.

Verder worden er voor de duur van dit beheerplan geen specifieke maatregelen voorzien die niet reeds werden besproken onder 4.8 en 4.9.

4.11 Dood hout en oude bomen

Dood hout wordt enkel verwijderd of geveld om veiligheidsredenen (randen en paden). Bij dunningen worden dode en kwijnende bomen niet verwijderd. Bij het kappen van bomen blijft het kroonhout steeds ter plaatse. Een deel van het hout afkomstig van zuiveringen of andere beheerswerken zal naar het beukenbestand (speelzone) gebracht worden om de kinderen te voorzien van materiaal om kampen te bouwen.

Omwille van de jonge leeftijd van het bos, is het aandeel dood hout nog beperkt en kan dit in de toekomst enkel vermeerderen. De voorraad zal de komende twintig jaar minstens verdubbelen.

Een 3tal levende Populieren en de enkele reeds afgestorven Populieren worden ontzien tijdens de eindkap van bestand 8b. De Populieren die blijven staan, krijgen de kans om uit te groeien tot monumentale bomen om daarna spontaan af te sterven. Ook in bestand 6b bleven 4 bomen staan, één ervan is ondertussen afgebroken.

Het bestand 5d dat bestaat uit een wilgenstruweel krijgt een nulbeheer. Vermeldenswaardig is ook een breed uitgegroeide Zwarte els, oostelijk van bestand 2a. Ook deze zal niet worden gekapt.

In een deel van bestand 4a Winterlinde zal tijdens het aanduiden van hakhoutblokken een aantal grillige lindebomen geselecteerd worden. Deze bomen mogen verder spontaan ontwikkelen. De rest van het bestand wordt omgevormd tot hakhout of in eigen beheer afhankelijk van de behoefte gekapt.

4.12 Beheermaatregelen en richtlijnen m.b.t. de toegankelijkheid

De huidige paden en speel- en ligweide blijven behouden en zullen regelmatig gemaaid worden. De knuppelpaden worden verder onderhouden.

4.12.1 Plan wegennet - opengestelde boswegen

Het Mortagnebos is te bezoeken via vier verschillende toegangen.

Bezoekers die met de wagen komen, kunnen deze kwijt op de officiële parking in de Marberstraat, waar de hoofdingang is. Wandelaars kunnen het bos daarnaast bereiken via een onverharde toegangsweg in de Broekenhoek of nemen de openbare buurtweg, die oostelijk het bos dwarsst en de Marberstraat verbindt met de Slavaetstraat.

De toegankelijkheid van het Mortagnebos wordt beschreven in het toegankelijkheidsreglement dat in bijlage 6 aan dit beheerplan is toegevoegd. Op kaart 8 zijn de wegen in functie van hun toegankelijkheid weergegeven.

Alle boswegen zijn voor wandelaars opengesteld. Fietzers en ruiters worden niet toegestaan, en kunnen enkel doorheen het bos via de openbare buurtweg. Met de gemeente zal verder contact worden genomen om deze weg vrij te maken van alle gemotoriseerd verkeer, uitgezonderd landbouwvoertuigen.

Een wandelroute verbindt Mortagnebos met het Orveytbos. In de toekomst zal getracht worden deze wandelroute verder te accentueren zodat meer verbondenheid ontstaat tussen beide bossen. De

uitvoering hiervan is achter voornamelijk afhankelijk van de gemeente. Het Mortagnebos is verder ook opgenomen in de Bossenroute Zwevegem van de gemeente Zwevegem.

4.12.2 Speelzones

Het Mortagnebos is een geliefd speelbos. Als speelbos wordt volgende bestanden afgebakend: Gewone esdoorn 8a, Populier 8b, speel- en ligweide 9y, jong bestand met Zomereik 6d en Beuk 6c. Deze vormen één blok van 2,87 ha (22% van de totale oppervlakte, kaart 8). Het speelbos vormt zo een afwisseling van open stukken zoals het Beukenbestand en de speelweide en sterk gesloten stukken zoals de Gewone esdoorn. Na het kappen van bestand 8b zal dit eventueel tijdelijk uit het speelbos genomen worden.

4.12.3 Recreatieve infrastructuur

Deze wordt beperkt gehouden. Op de weide is een picknicktafel met banken aanwezig. In de open plek tussen 2a en 3a staat een rustbank.

Er zullen 2 infoborden worden voorzien, één staat er reeds aan de hoofdingang (parking) in de Marberstraat en een tweede wordt voorzien aan het begin van het pad aan de Broekenhoek.

Langsheen de openbare buurtweg werd een wegwijzer aangebracht van de provincie ter aanduiding van het Trimard-ruiterpad.

4.13 Beheermaatregelen en richtlijnen m.b.t. de jacht

De jacht is sinds 1992 niet meer verpacht in het Mortagnebos. Het bos ligt in de W.B.E. Vlaamse Zonnebergen.

4.14 Beheermaatregelen en richtlijnen m.b.t. de visserij

Niet voorzien.

4.15 Beheermaatregelen en richtlijnen m.b.t. gebruik niet-houtige bosproducten

Niet voorzien.

4.16 Beheermaatregelen en richtlijnen m.b.t. cultuurhistorische elementen

Niet voorzien.

4.17 Beheermaatregelen en richtlijnen m.b.t. de milieubeschermdende functie

Niet voorzien.

4.18 Beheermaatregelen en richtlijnen m.b.t. de wetenschappelijke functie

ANB engageert zich ertoe steun te verlenen aan organisaties of verenigingen die onderzoek in het bos wensen uit te voeren.

4.19 Werken die de biotische of abiotische toestand van het bos wijzigen

4.19.1 Reliëfwijziging

Reliëfwijzigingen zijn niet voorzien.

4.19.2 Wegenaanleg

De aanleg van nieuwe wegen is niet voorzien.

4.19.3 Drainage

Drainage in het bos is niet voorzien.

4.19.4 Wijzigen van de kruidlaag

Buiten het reeds eerder vermelde maaibeheer worden geen specifieke ingrepen in de kruidlaag voorzien.

4.19.5 Gebruik van prikkeldraad

Niet voorzien.

4.20 Planning van de beheerwerken

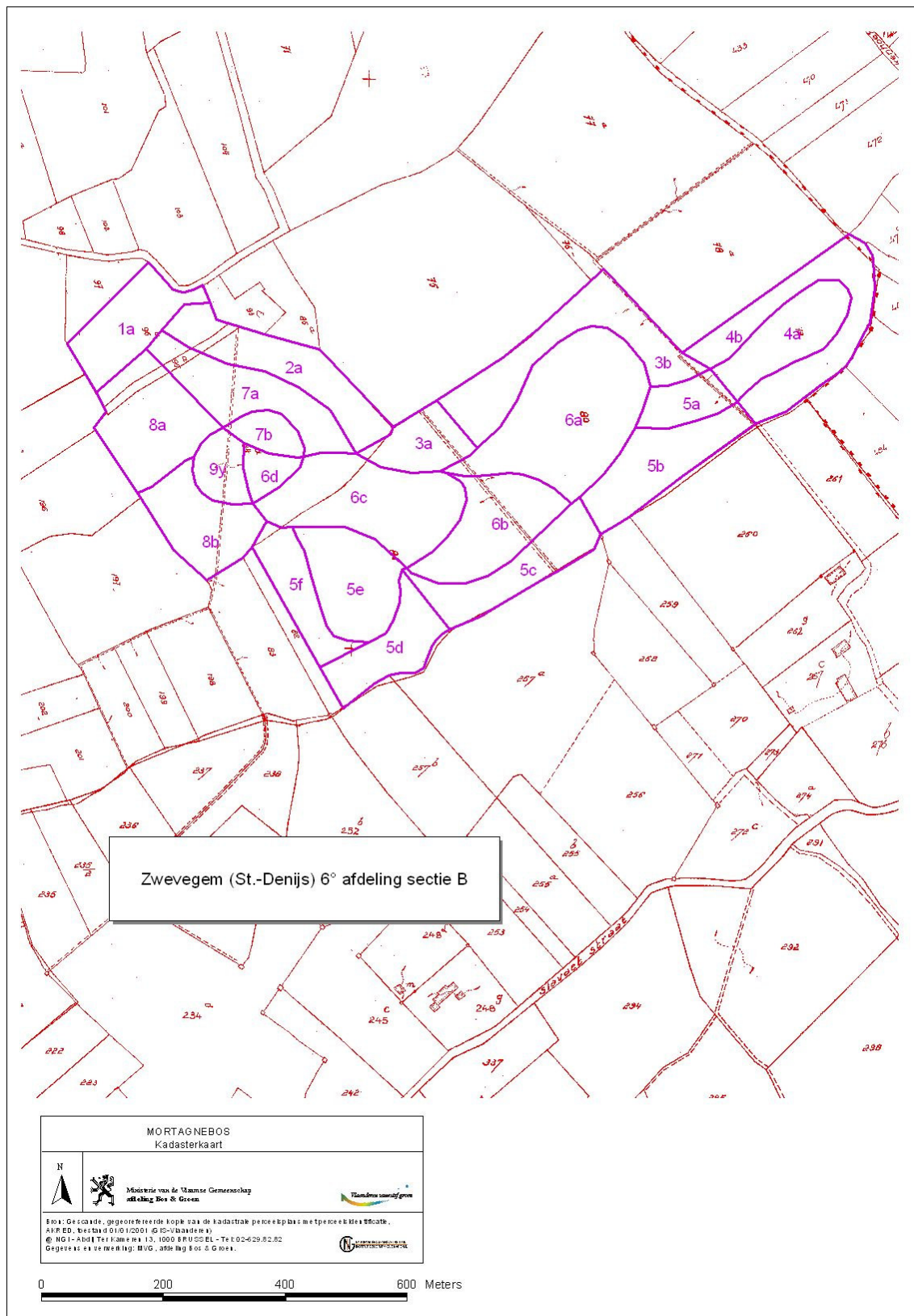
Tabel 7: Overzicht van de geplande werken (uitgezonderd kappingen).

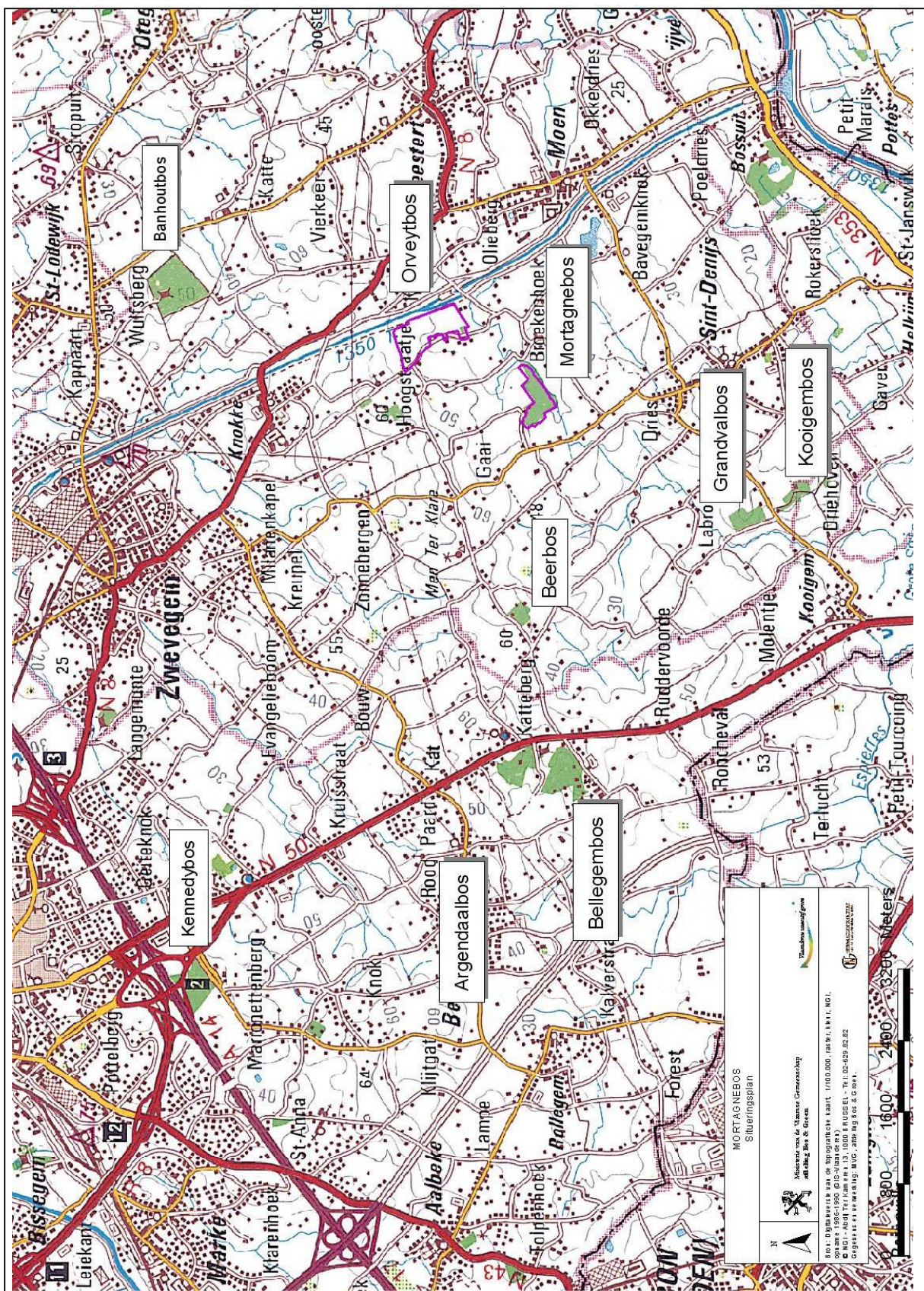
Bestand	Beheerswerk	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
5e	Haagbeuk inplanten		X																		X
6b	Gewone es inboeten		X																		
8b	Gewone es inboeten indien noodzakelijk						X														
4a, 5e	Dunnen in eigen beheer afhankelijk van de behoefte	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6d, 7a, 7b	snoeien jonge aanplant	X		X		X														X	
6d, 7a, 7b	aanduiden toekomstbomen + eerste zuivering							X													
7a	Verwijderen bomen met kanker	X																			
5e, 6b, 8b	snoeien jonge aanplant			X		X		X		X		X		X		X		X		X	
6b	Eerste zuivering																			X	
	Plaatsen borden speelzone en infobord aan Broekenhoek		X																		
overall	Wegen beoordelen na exploitatie en indien nodig herstellen			X				X				X								X	
overall	Aanduiden uitsleeppistes			X																	
overall	Distels maaien	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
overall	Regelmatig maaien van paden, onderhouden van knuppelpaden, zitbank en picknicktafel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
bosrand	Afzetten van ¼ van de		X					X					X					X			

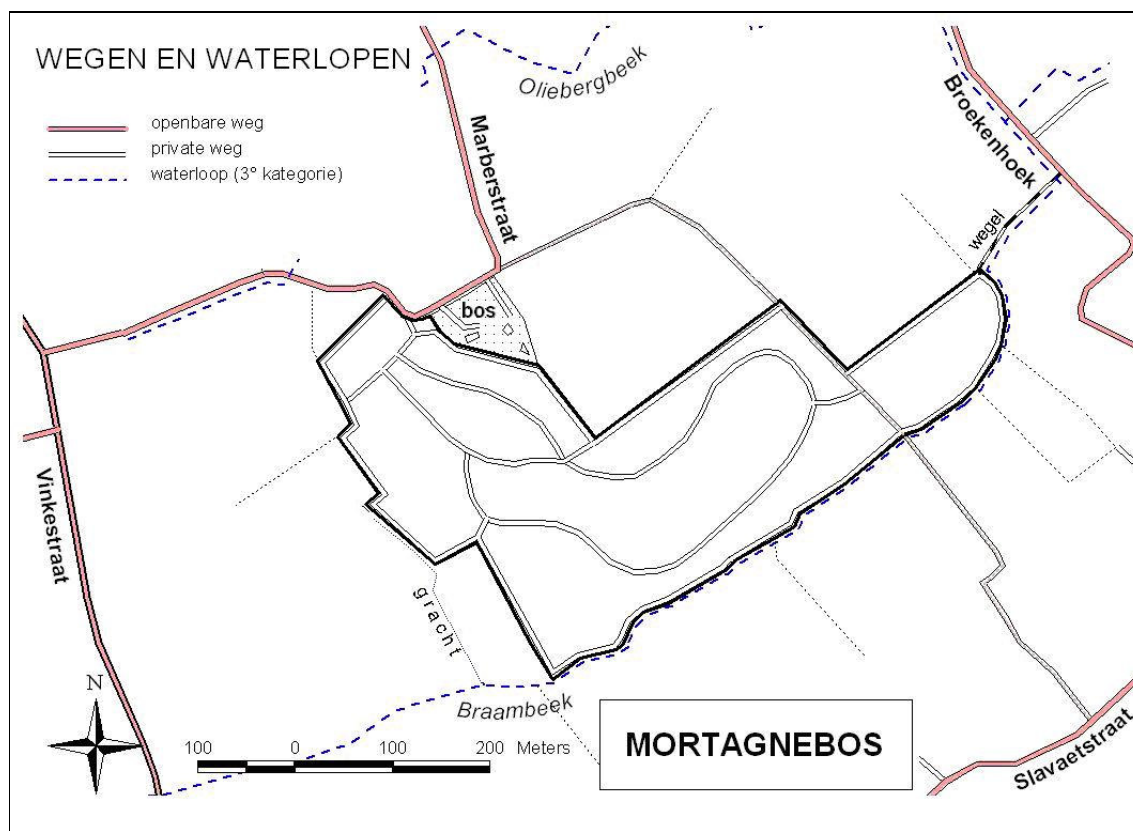
	struwelen en knotten van knotbomen zoals aangegeven in 4.9																					
2a, 3a	Maaien depressie			X		X		X		X		X		X		X		X		X		
6a, 6b	Afzetten van ¼ van de opslag van de interne bosrand		X					X					X					X				
6a, 6b	Maaien van ½ van de ruigte van de interne bosrand	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Bijlage 1. Kaarten

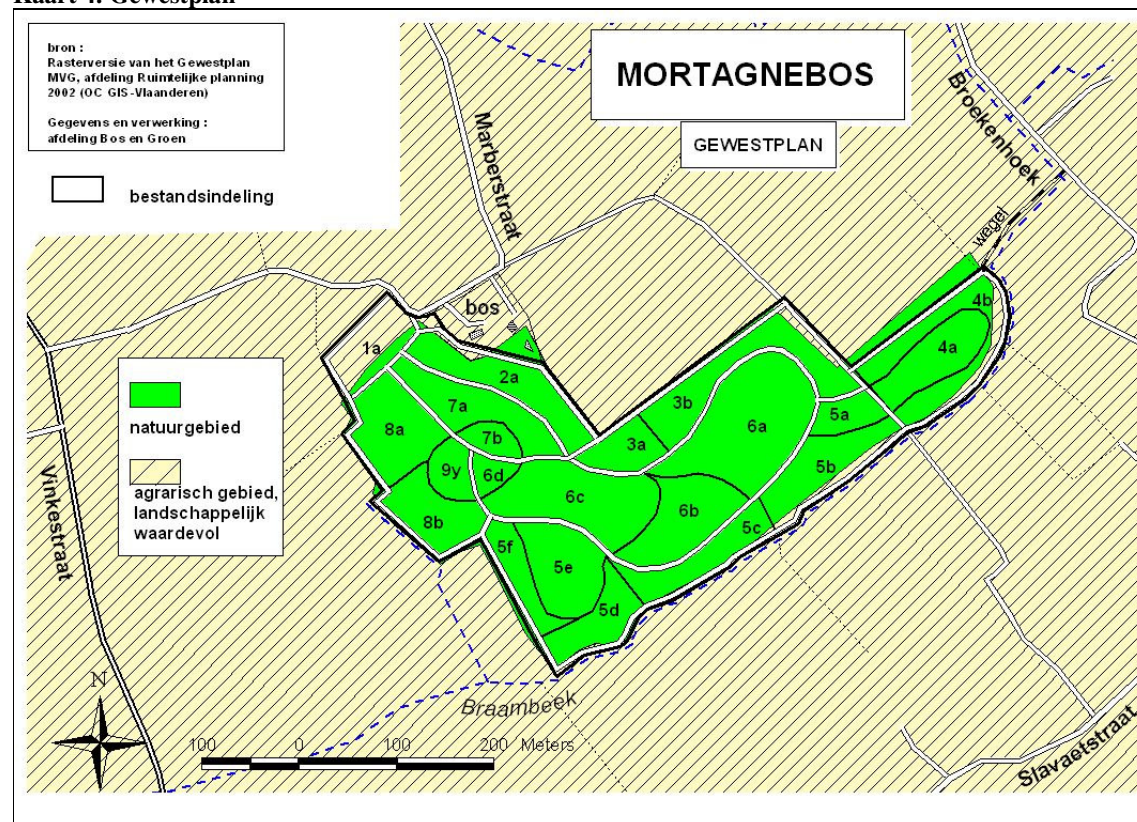
Kaart 1: Kadasterkaart. KADSCAN (OC GIS-Vlaanderen – AKRED) (toestand 1/1/2001).

Kaart 3: Wegen en waterlopen

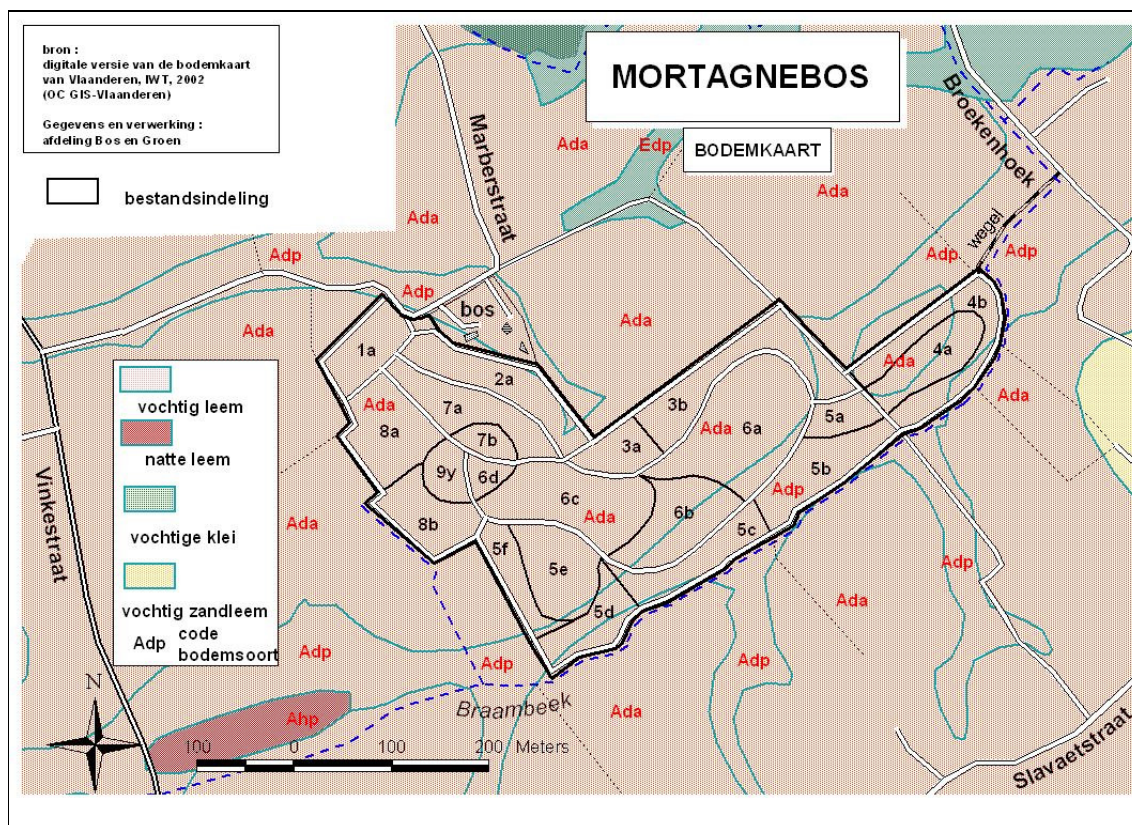
Kaart 4: Gewestplan

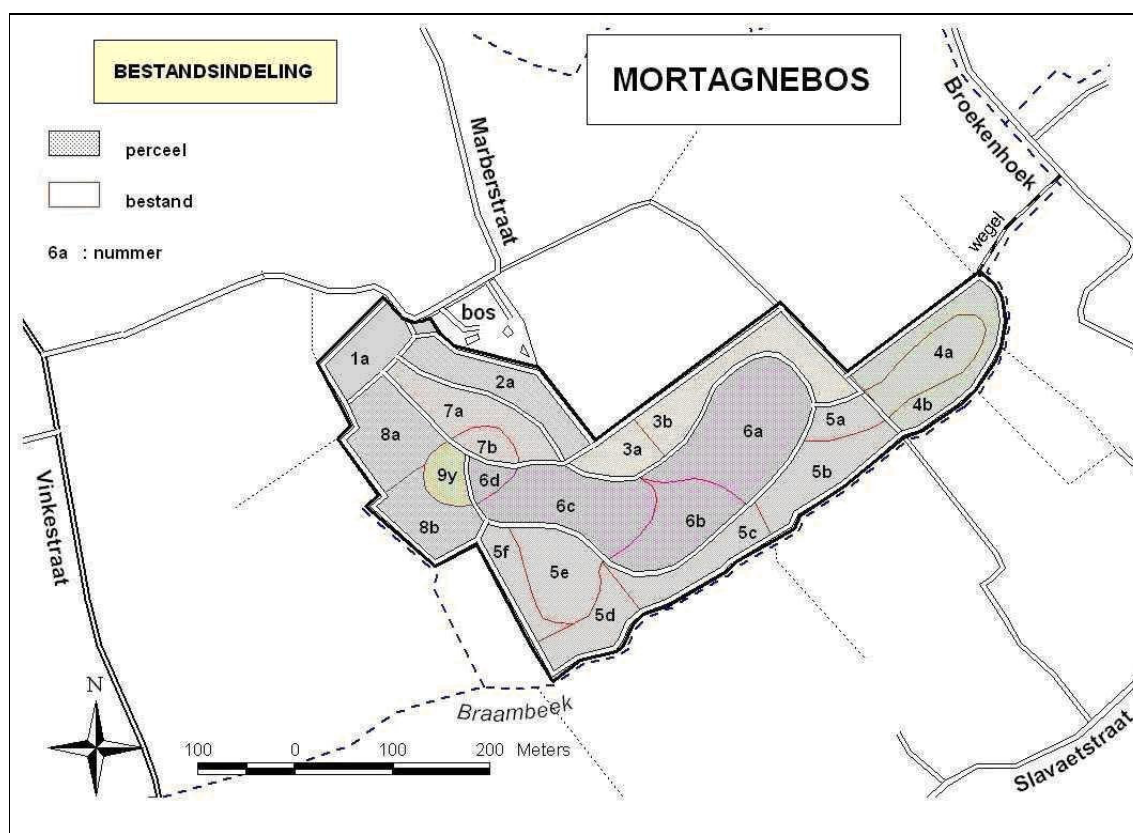
Kaart 5: Aankoopperimeter Kam Leie-Schelde van ANB

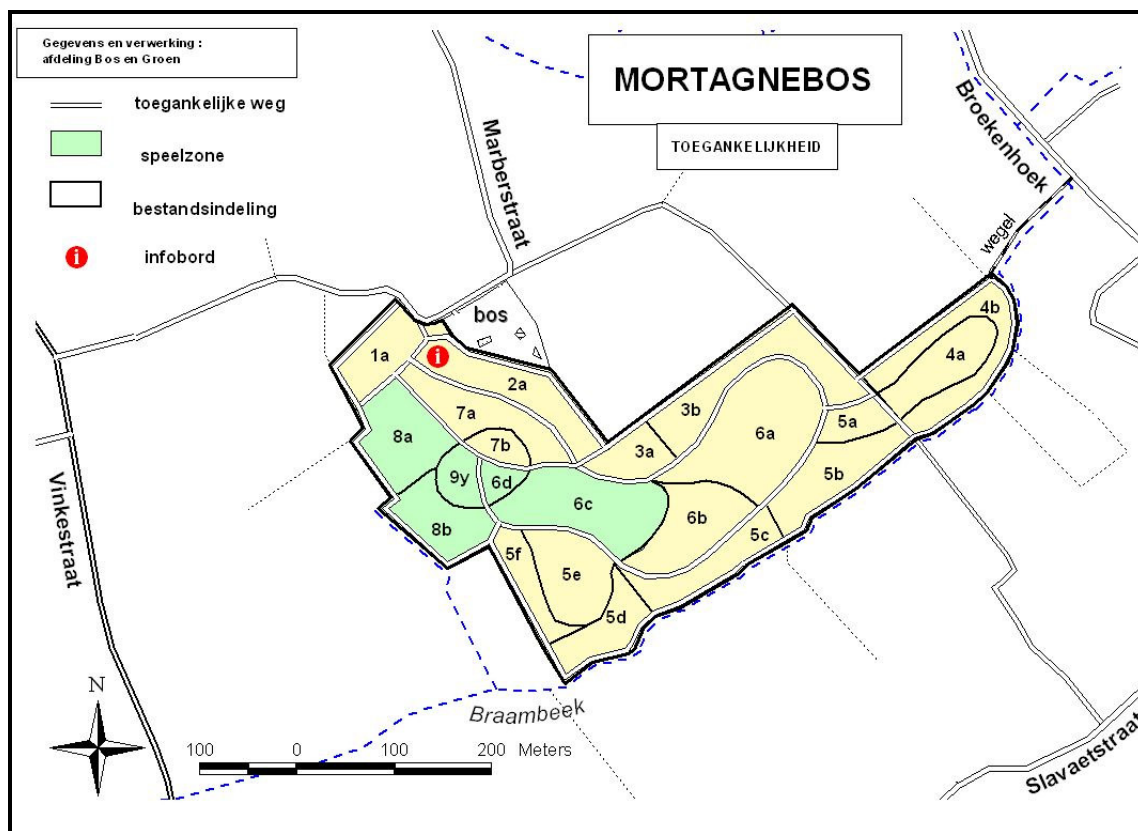
Kaart 6: Bodemkaart. Digitale versie van de bodemkaart van Vlaanderen, IWT, 2001 50C GIS Vlaanderen)

Kaart 7: Bestandskaart

Kaart 8: Toegankelijkheid

Bijlage 2. Samenvatting per bestand van de bosbouw-opnames

Bosbouw: Mortagnebos 1 a

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 1
Bestand: a
Oppervlakte (ha): 0,56

Zaailingen

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte (cm):150-199			
Esdoorn	630	Verspreid	NV
<u>Totaal</u>	630		

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte(cm): 200-400				
Esdoorn	787	0	Verspreid	NV
Vlier	315	0	Verspreid	NV
Es	315	0	Verspreid	NV
<u>Totaal</u>	1417	0		

Boomlaag

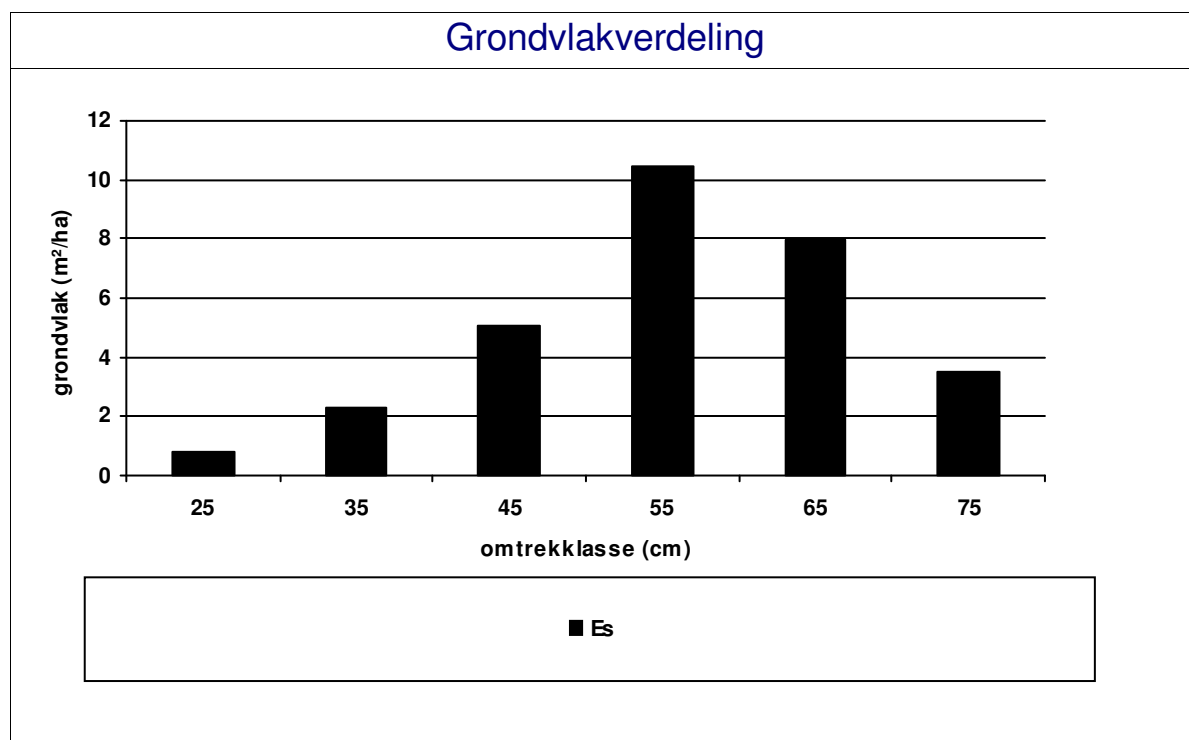
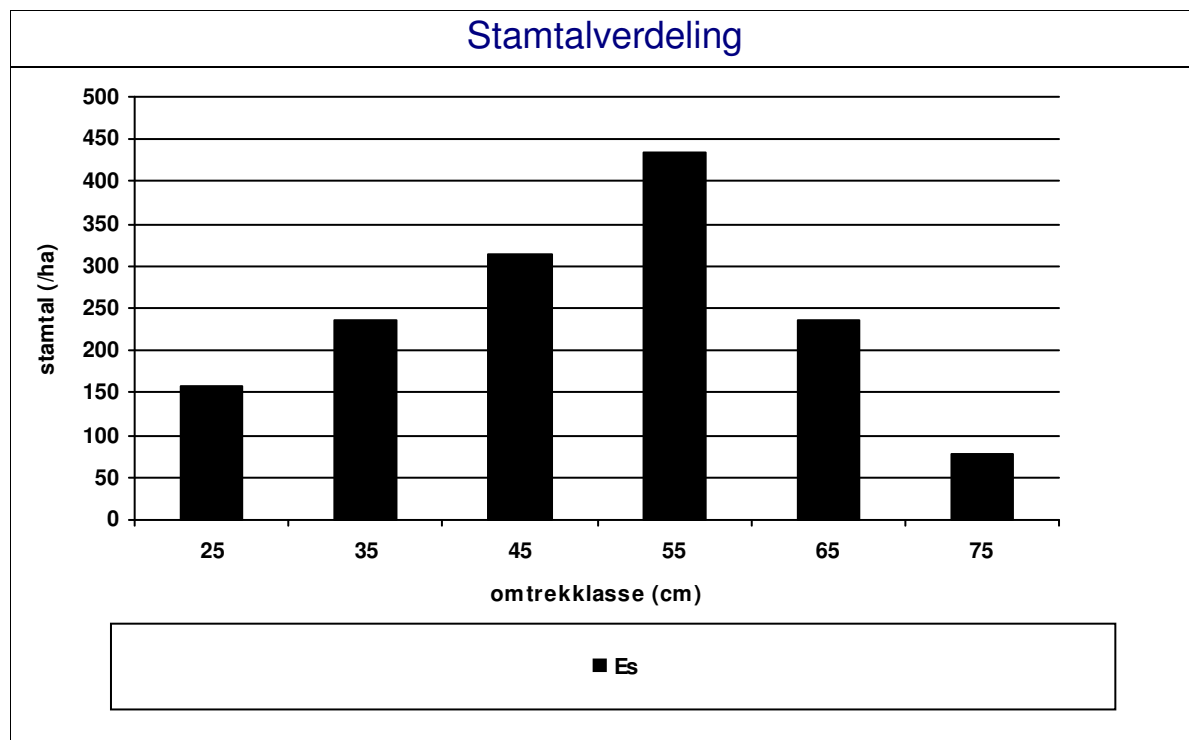
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Es	1456 100%	30,04 100%	298,1 100%	51	21,0	22,0
<u>Totaal</u>	1456	30,0	298			

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	<5 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>
Es	dun	157 100%	1,16 100%	2,2 100%
		157	1,16	2,2

Bosbouw: Mortagnebos 2 a

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 2
Bestand: a
Oppervlakte (ha): 0,73

Zaailingen

	<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte (cm):150-199</i>				
	Vlier	22666	Homogeen	NV
<i>Hoogte (cm):100-149</i>				
	Vlier	7555	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>		30221		

Struiklaag

	<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte(cm): 200-400</i>					
	Vlier	5824	315	Homogeen	NV
	Wilg	472	0	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>		6296	315		

Boomlaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>		<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Zwarte els	984	63%	32,01	88%	254,4	95%	64	17,5	17,8
Lijsterbes	275	18%	2,75	8%	12,0	4%	35	9,5	
Vlier	315	20%	1,57	4%	2,7	1%	25	5,8	
<i>Totaal</i>	1574		36,3		269				

Liggend Dood Hout

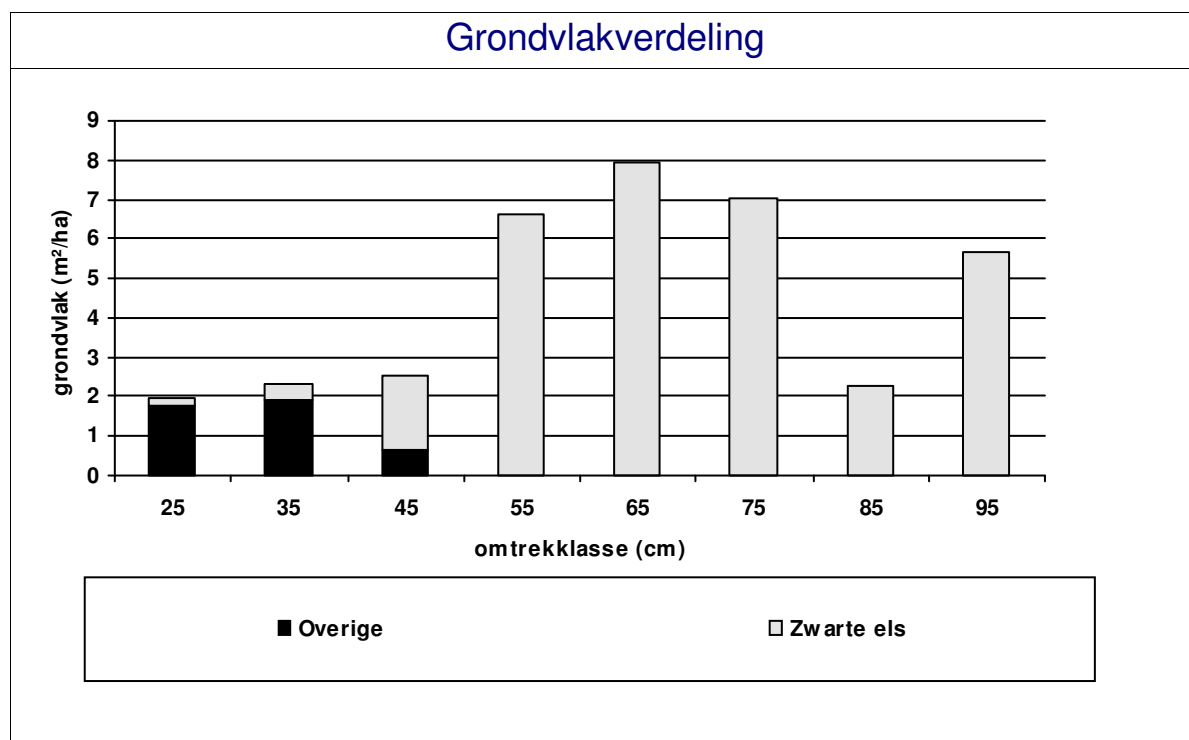
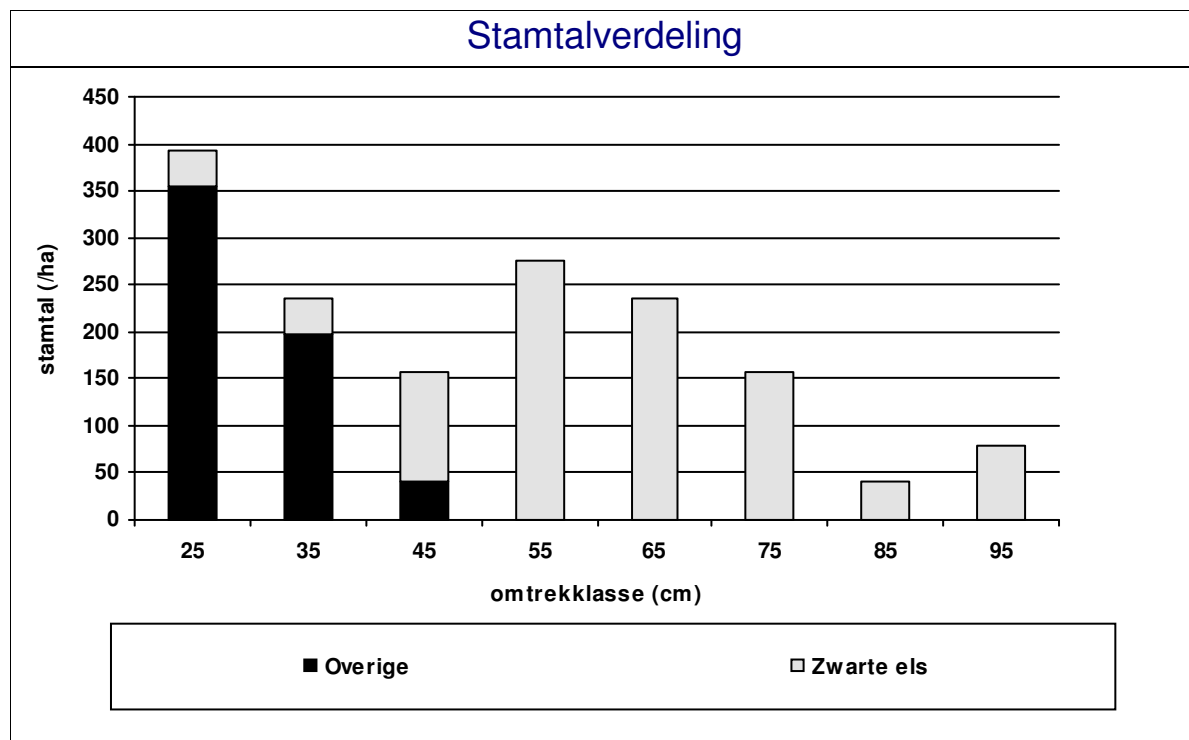
<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>	
Lijsterbes	dun	39	100%	0.20	100%	0.6

Bosbouw: Mortagnebos 2 a

Eigenaar	opp. (ha)	opp. (ha)	opp. (ha)
	39	0,20	0,6

Bosbouw: Mortagnebos 3 a

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 3
Bestand: a
Oppervlakte (ha): 0,37

Zaailingen

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte(cm): 600-800</i>				
Vlier	157	157	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>	157	157		

Boomlaag

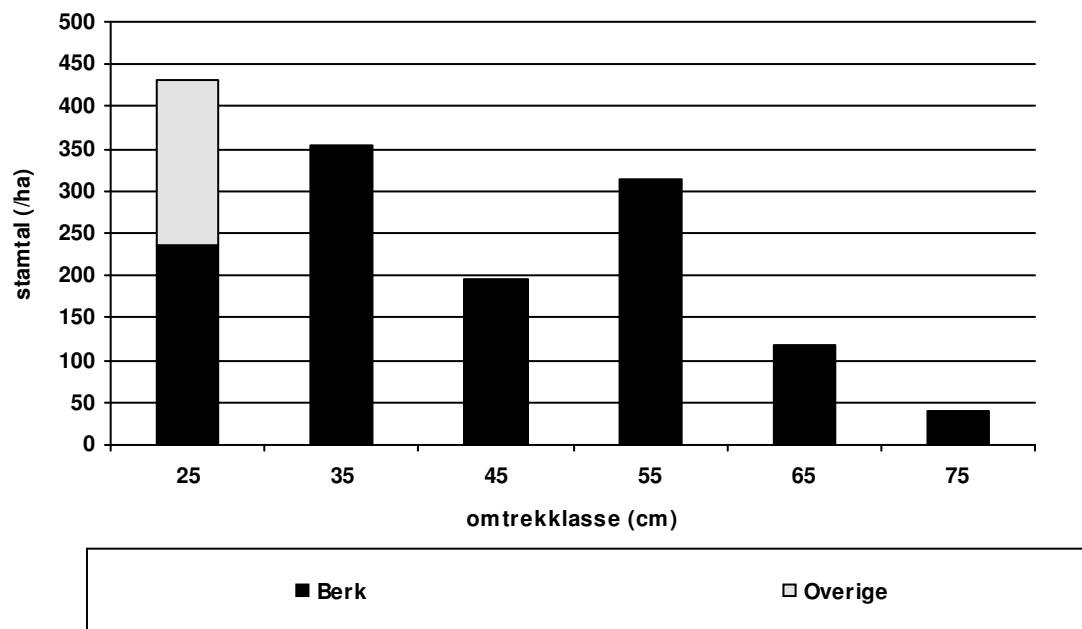
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>		<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Berk	1258	86%	21,08	96%	147,3	99%	46	15,7	16,3
Vlier	196	14%	0,98	4%	1,5	1%	25	5,0	
<i>Totaal</i>	1454		22,1		149				

Liggend Dood Hout

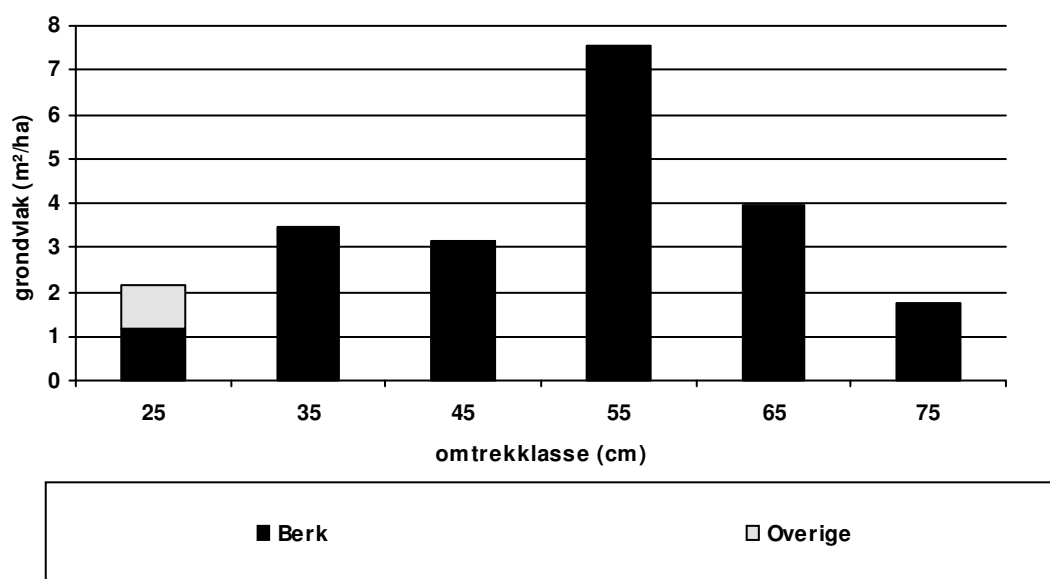
<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

Stamtalverdeling

Grondvlakverdeling

Bosbouw: Mortagnebos 3 b

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 3
Bestand: b
Oppervlakte (ha): 0,92

Zaailingen

	<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte (cm):150-199</i>				
	Vlier	2518	Verspreid	NV
<i>Hoogte (cm):100-149</i>				
	Vlier	630	Verspreid	NV
<i><u>Totaal</u></i>		3148		

Struiklaag

	<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte(cm): 200-400</i>					
	Vlier	944	0	Verspreid	NV
<i><u>Totaal</u></i>		944	0		

Boomlaag

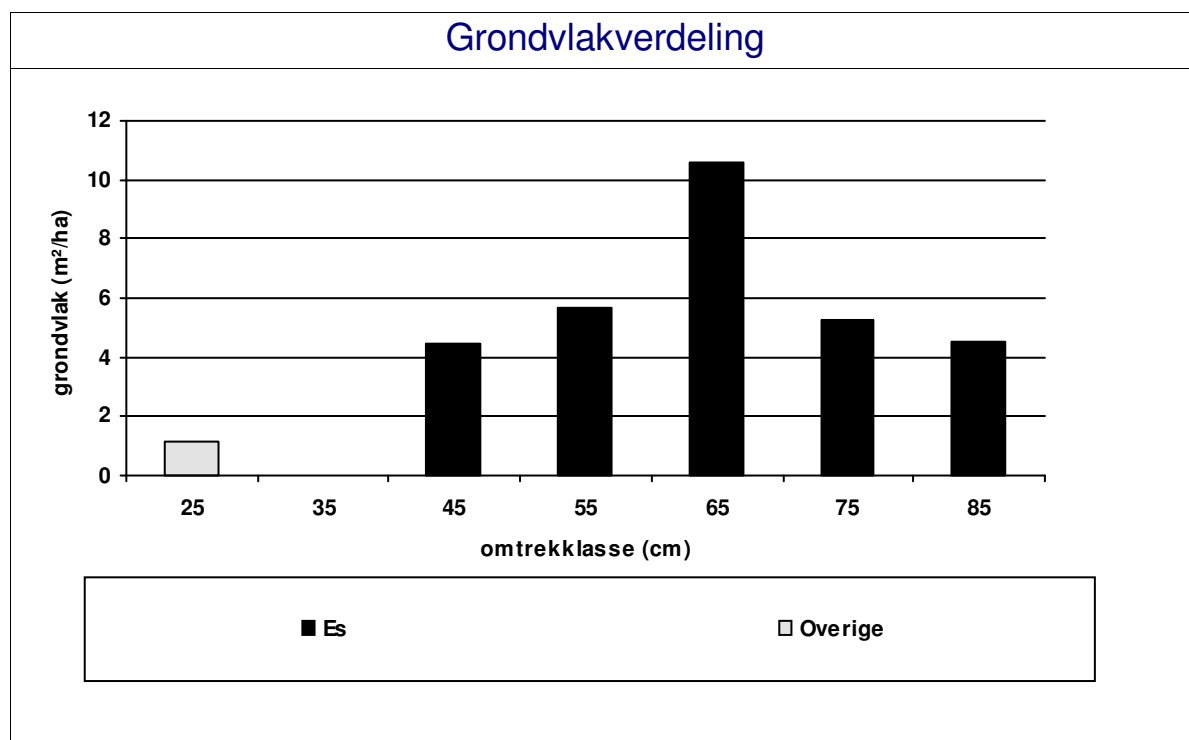
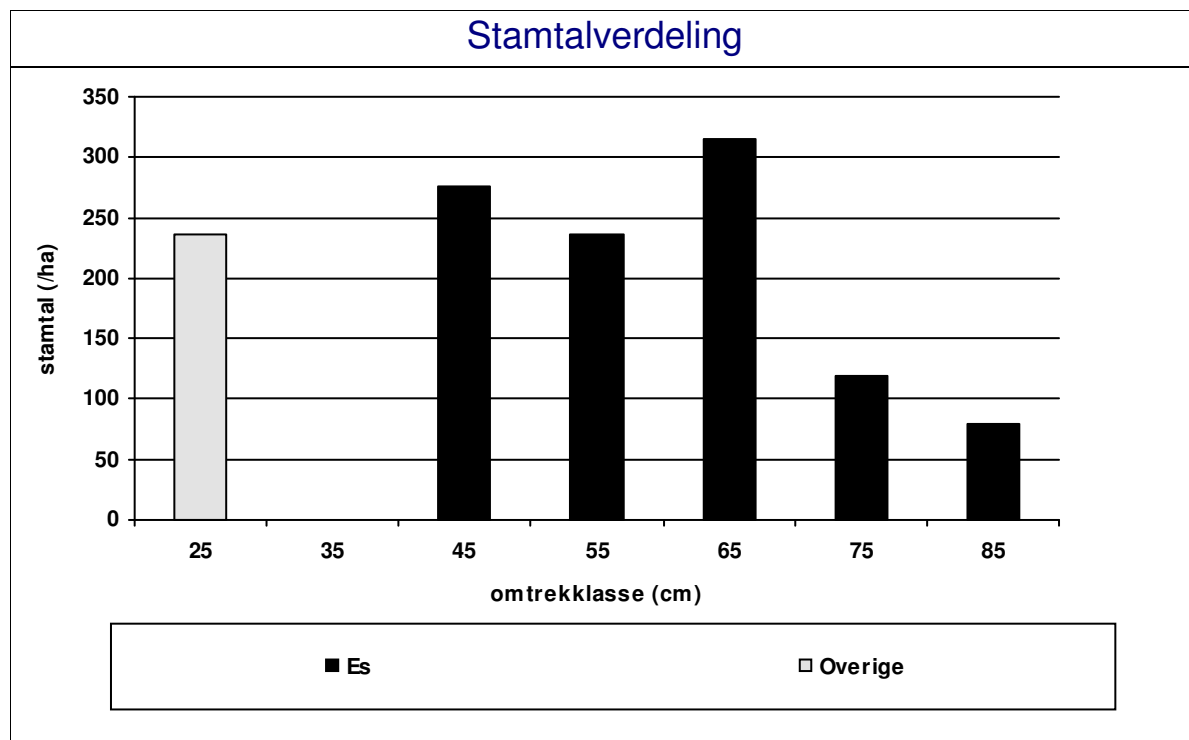
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>		<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Es	1023	81%	30,52	96%	325,5	99%	61	22,5	23,1
Vlier	236	19%	1,17	4%	2,0	1%	25	5,7	
<i><u>Totaal</u></i>	1259		31,7		327				

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	1-10 stuks/ha
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>	
Es	dun	79	100%	0,77	100%	2,1	100%
		79		0,77		2,1	

Bosbouw: Mortagnebos 4 a

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 4
Bestand: a
Oppervlakte (ha): 0,55

Zaailingen

Struiklaag

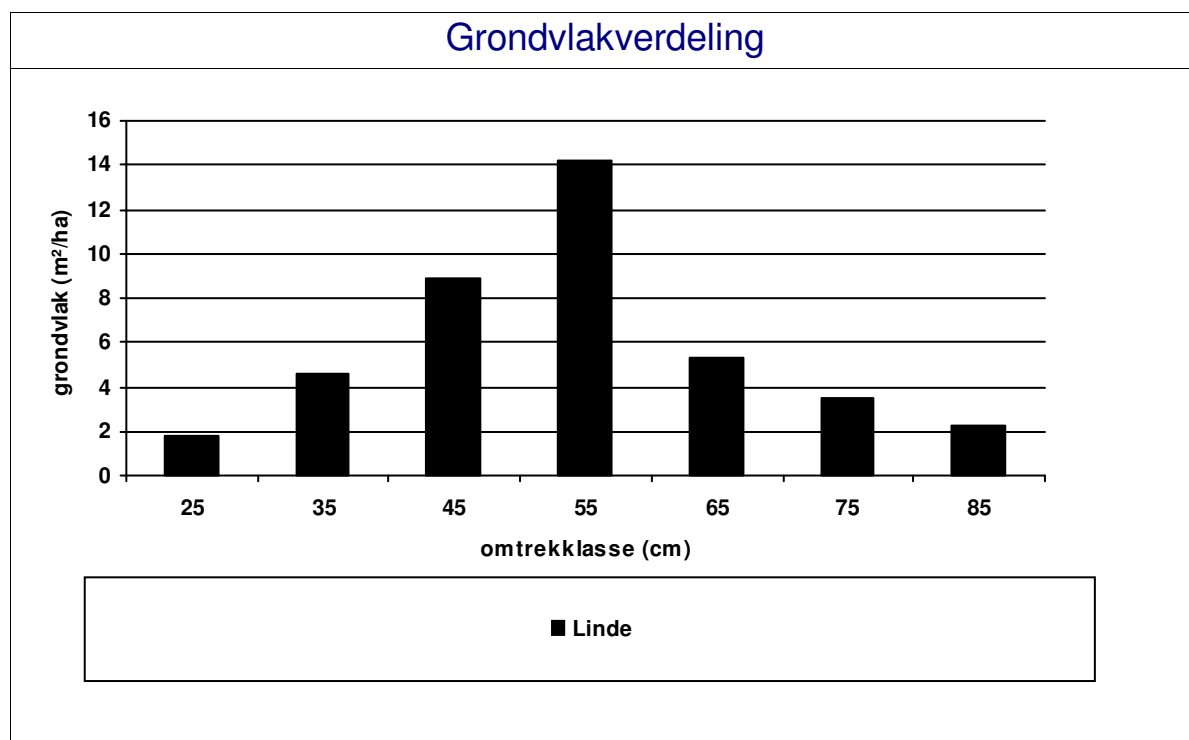
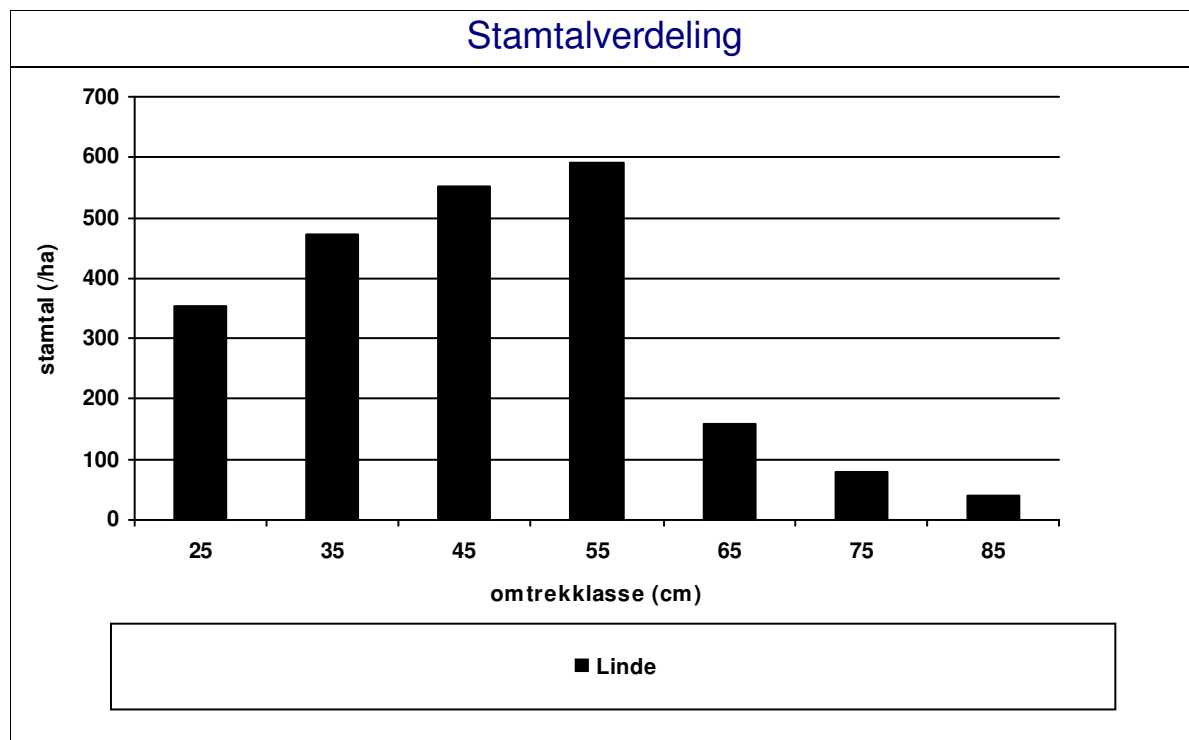
Boomlaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Linde	2240 100%	40,47 100%	263,8 100%	48	14,3	15,7
<i>Totaal</i>	2240	40,5	264			

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

Bosbouw: Mortagnebos 4 b

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 4
Bestand: b
Oppervlakte (ha): 0,87

Zaailingen

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte (cm):150-199</i>			
Vlier	10060	Homogeen	NV
<i>Totaal</i>	10060		

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte(cm): 200-400</i>				
Vlier	786	0	Homogeen	NV
<i>Totaal</i>	786	0		

Boomlaag

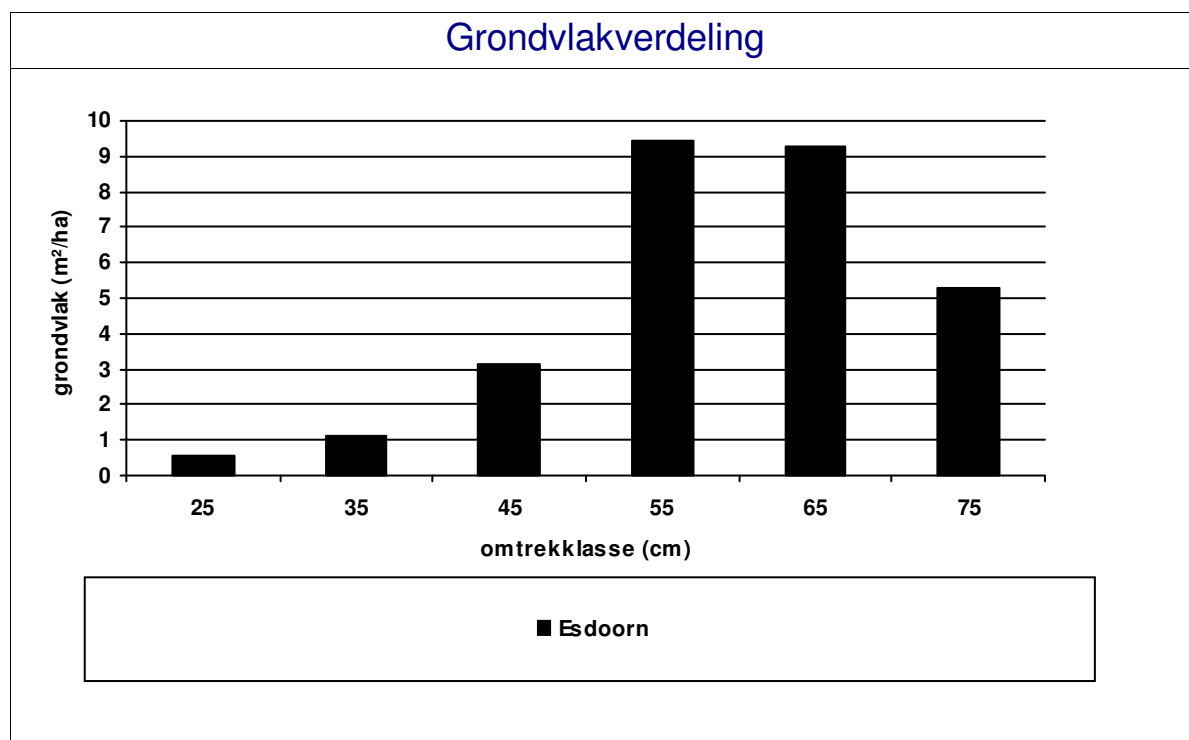
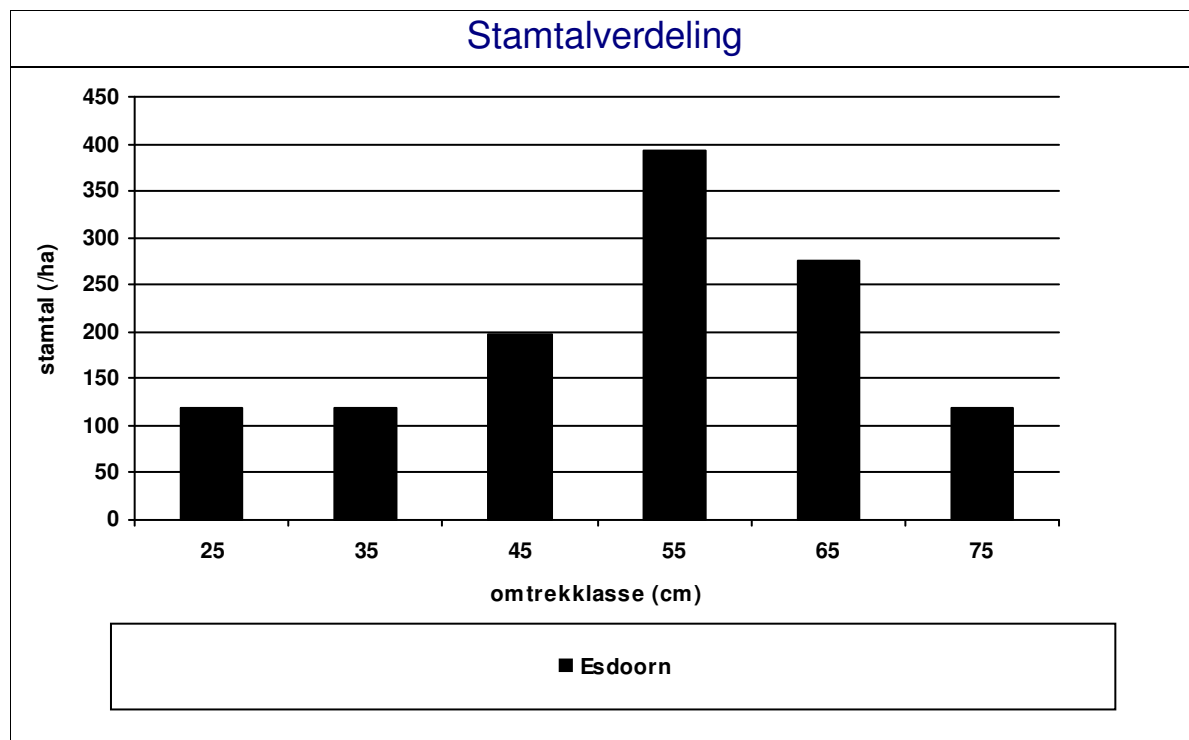
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Esdoorn	1218 100%	28,89 100%	227,4 100%	55	17,2	18,3
<i>Totaal</i>	1218	28,9	227			

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>
Esdoorn	dun	39 100%	0,20 100%	0,9 100%
		39	0,20	0,9

Bosbouw: Mortagnebos 5 a

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 5
Bestand: a
Oppervlakte (ha): 0,27

Zaailingen

Struiklaag

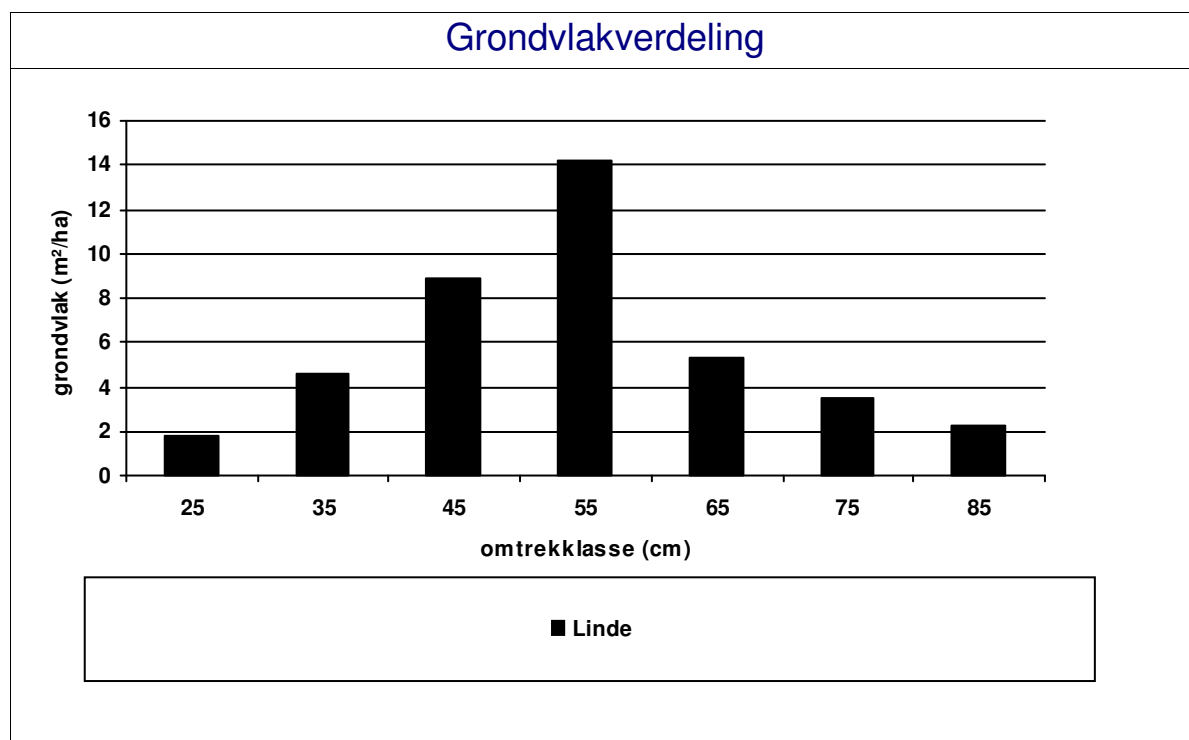
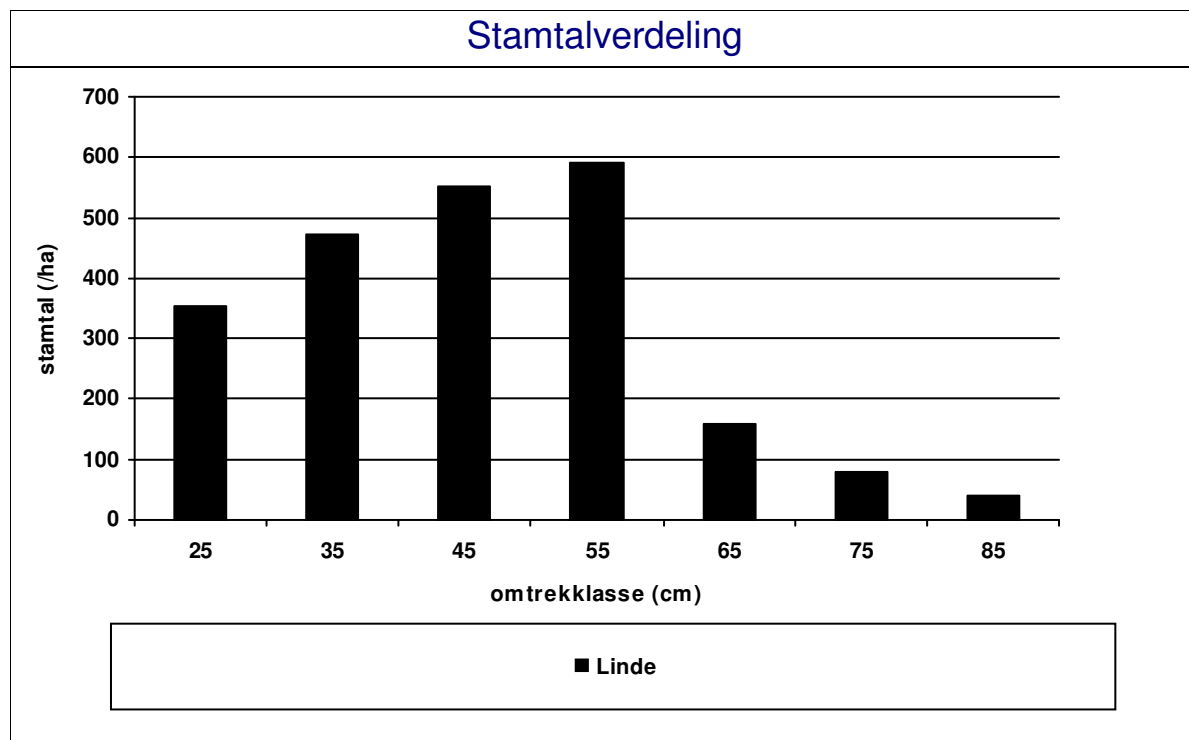
Boomlaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Linde	2243 100%	40,53 100%	264,2 100%	48	14,3	15,7
<i>Totaal</i>	2243	40,5	264			

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

Bosbouw: Mortagnebos 5 b

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 5
Bestand: b
Oppervlakte (ha): 0,67

Zaailingen

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte (cm):150-199</i>			
Vlier	6288	Verspreid	NV
<i>Hoogte (cm):100-149</i>			
Hazelaar	629	Verspreid	NV
<i>Hoogte (cm):0-49</i>			
Vlier	2515	Verspreid	NV
Eenstijlige meidoorn	2515	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>	11947		

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte(cm): 200-400</i>				
Vlier	2829	0	Homogeen	NV
Lijsterbes	157	0	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>	2986	0		

Boomlaag

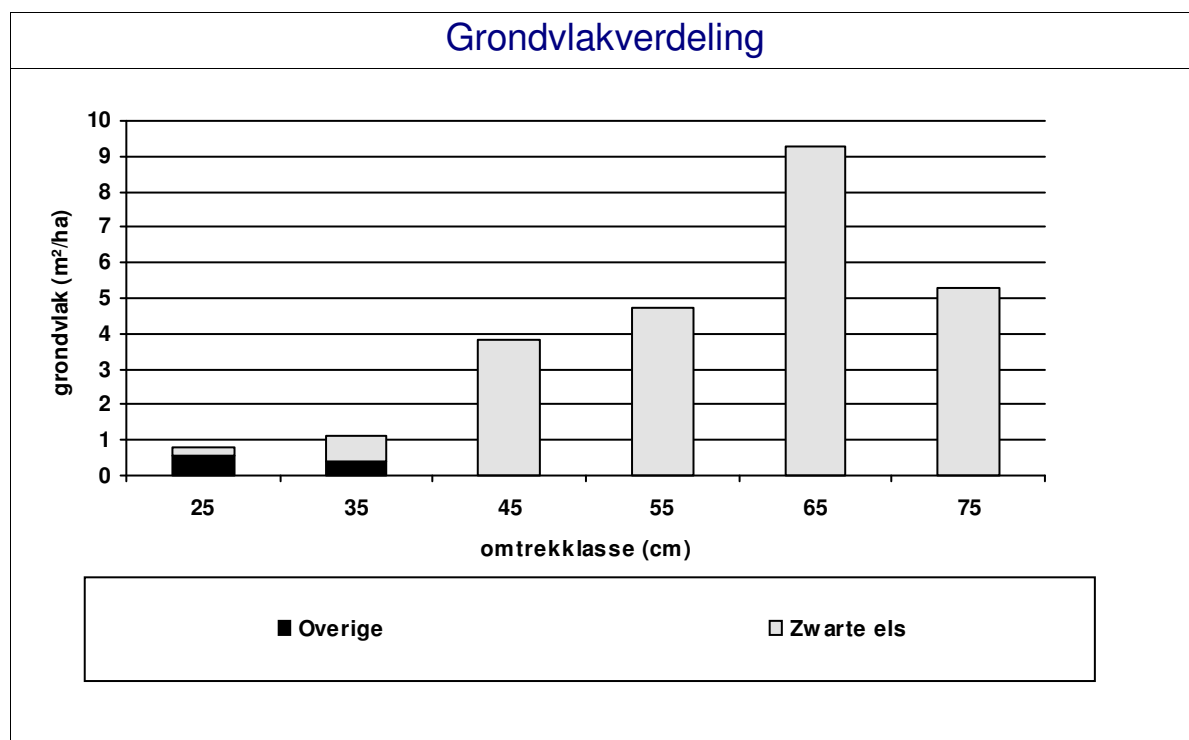
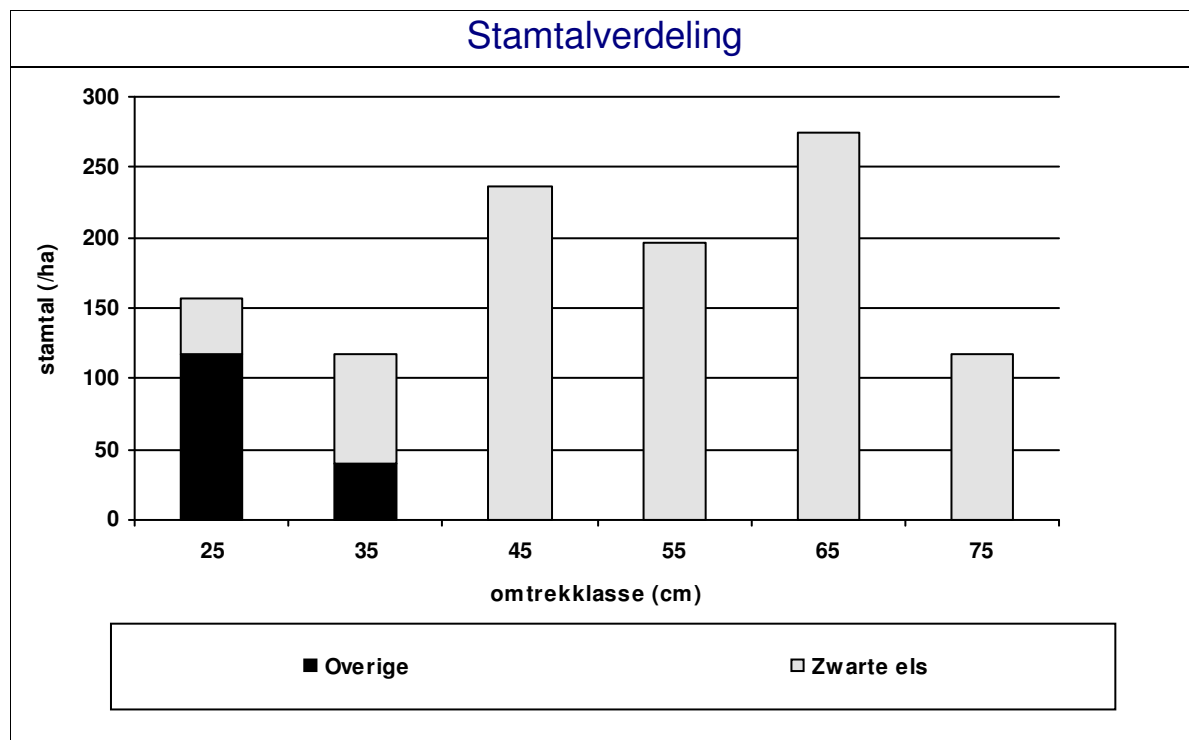
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>		<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Zwarte els	943	86%	24,02	96%	188,9	99%	57	16,7	18,2
Vlier	157	14%	0,97	4%	2,3	1%	28	5,5	
<i>Totaal</i>	1100		25,0		191				

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

Bosbouw: Mortagnebos 5 b

Bosbouw: Mortagnebos 5 c

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 5
Bestand: c
Oppervlakte (ha): 0,58

Zaailingen

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte(cm): 200-400				
Vlier	629	315	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>	629	315		

Boomlaag

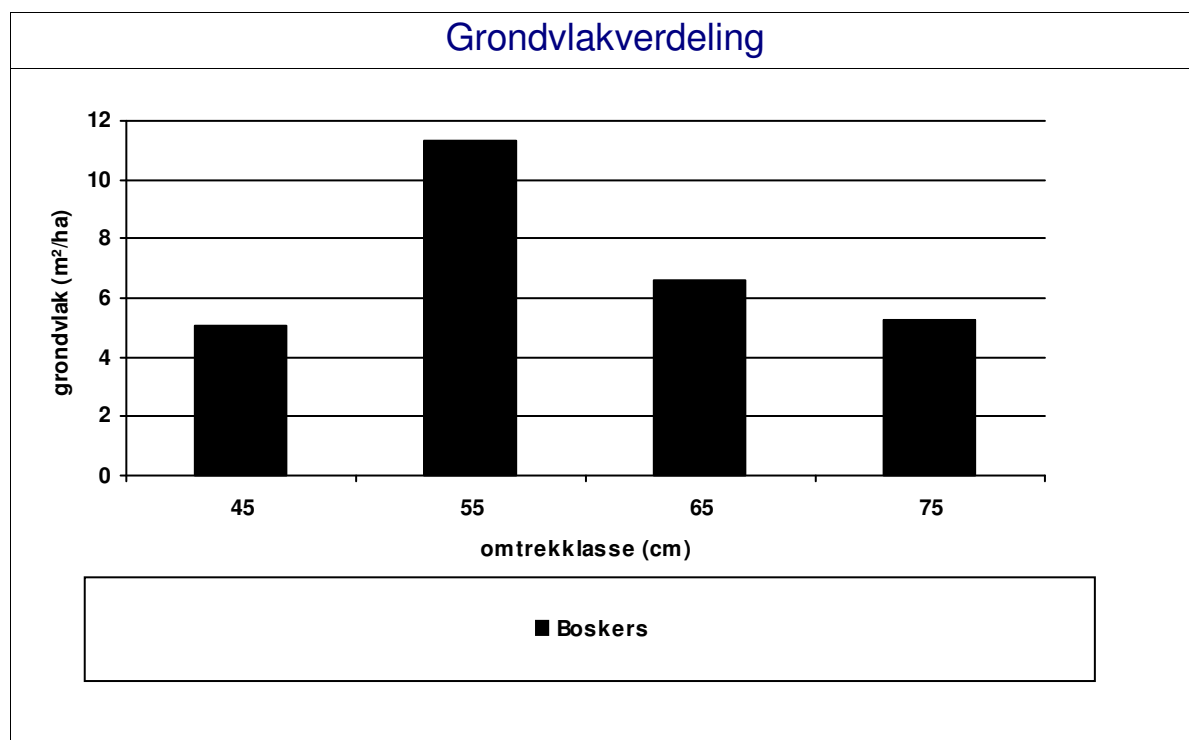
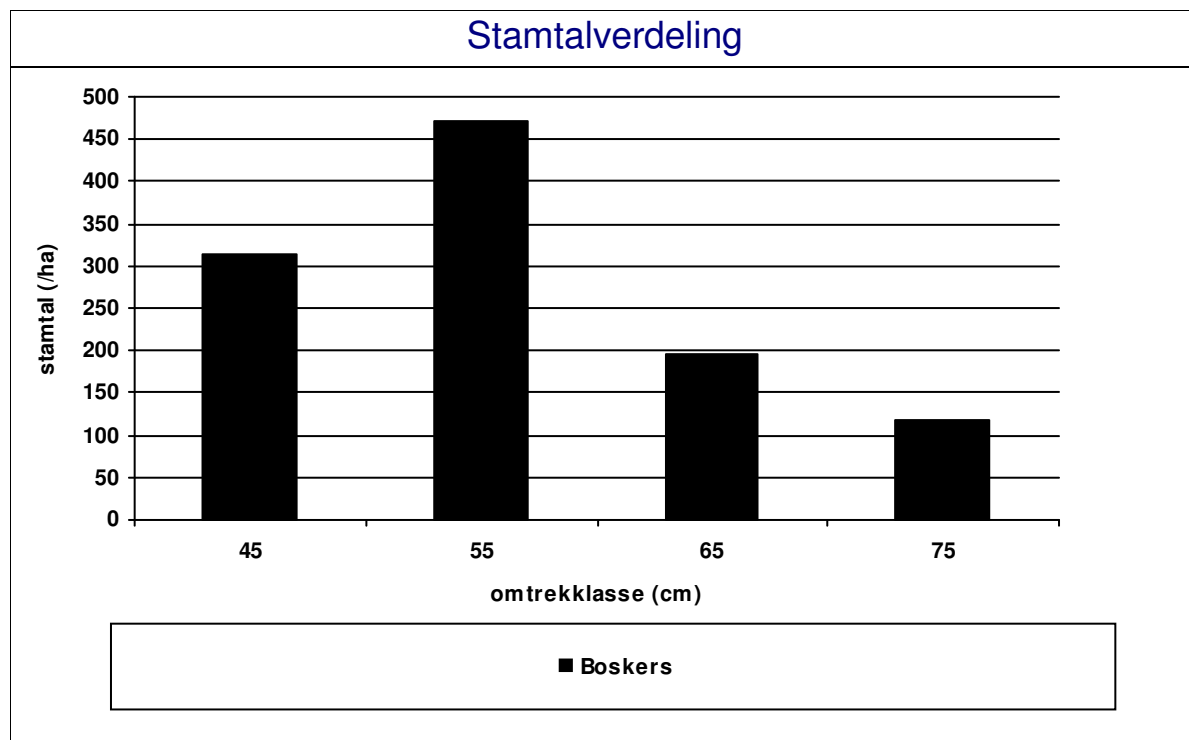
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Boskers	1101 100%	28,32 100%	211,2 100%	57	14,7	17,3
<i>Totaal</i>	1101	28,3	211			

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	1-10 stuks/ha
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>
Boskers	dun	197 100%	1,54 100%	10,5 100%
		197	1,54	10,5

Bosbouw: Mortagnebos 5 d

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 5
Bestand: d
Oppervlakte (ha): 0,49

Zaailingen

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte(cm): 400-600				
Wilg	786	629	Homogeen	KV
Hoogte(cm): 200-400				
Vlier	472	0	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>	1258	629		

Boomlaag

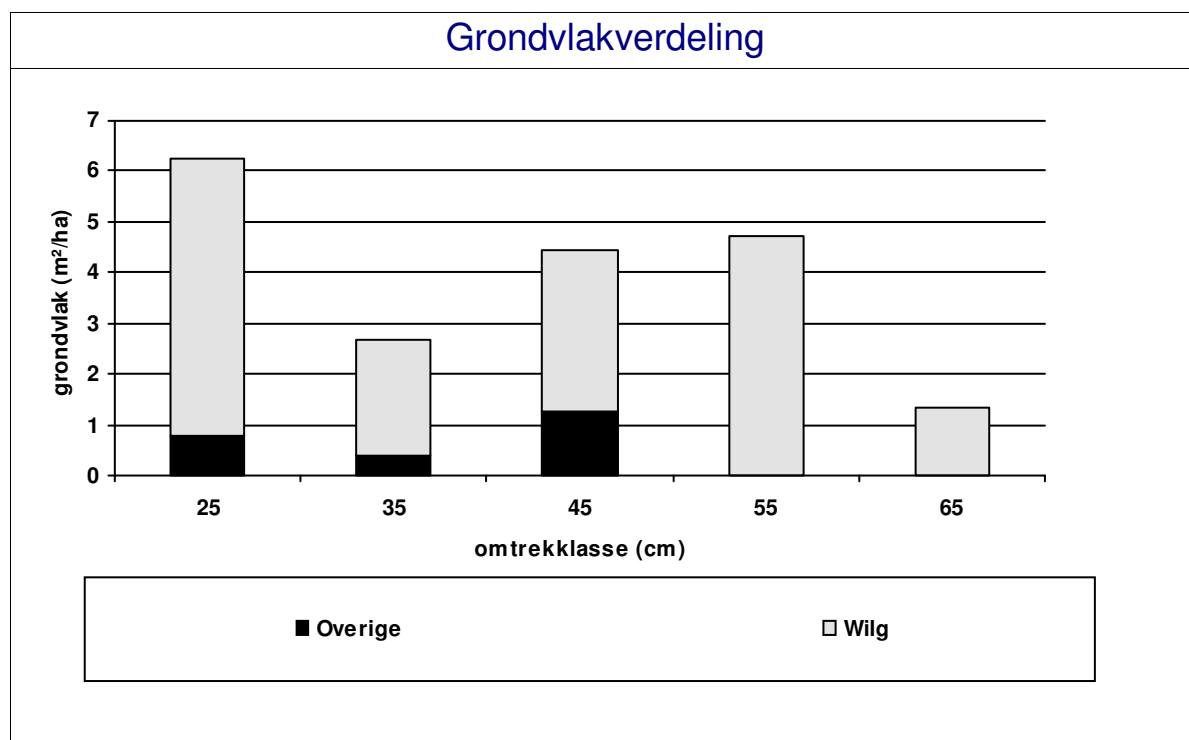
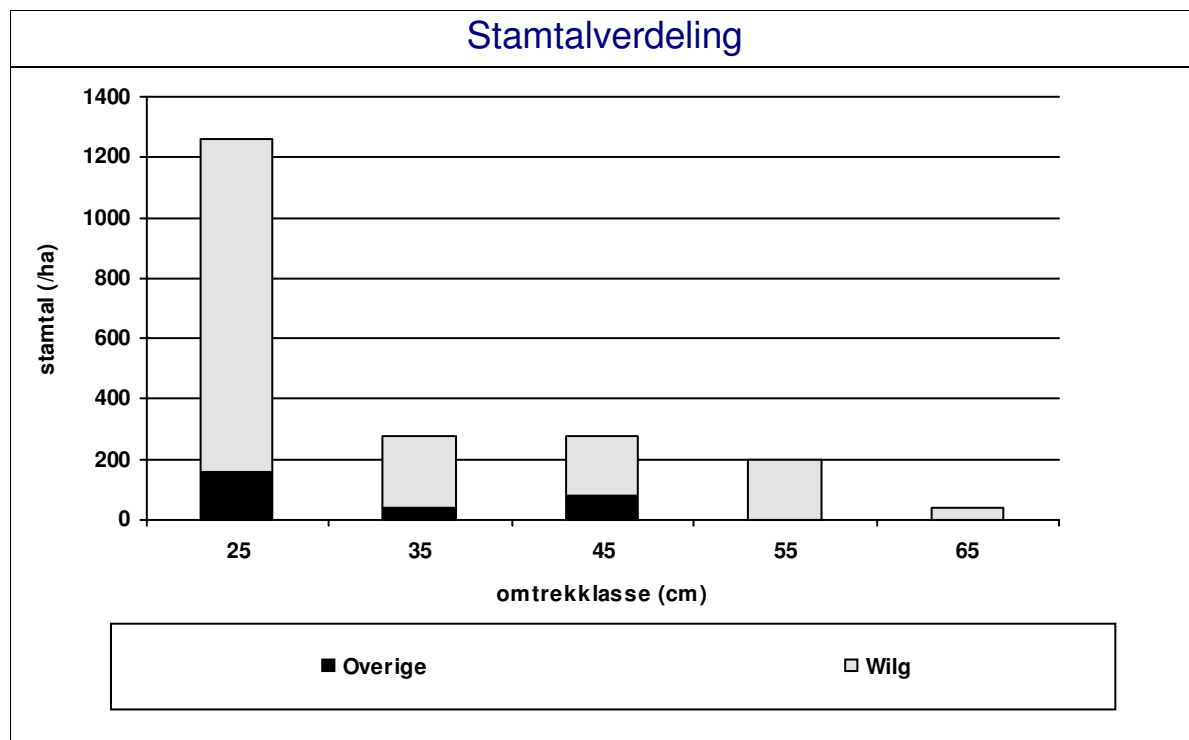
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>		<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Wilg	1769	87%	17,00	87%	70,4	89%	35	8,3	10,3
Vlier	275	13%	2,43	13%	8,9	11%	34	6,7	
<i>Totaal</i>	2045		19,4		79				

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	>100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	1-10 stuks/ha
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>	
Wilg	dun	197	100%	2,48	100%	17,0	100%
		197		2,48		17,0	

Bosbouw: Mortagnebos 5 e

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 5
Bestand: e
Oppervlakte (ha): 0,67

Zaailingen

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte (cm):150-199			
Robinia	629	Verspreid	NV
Hoogte (cm):100-149			
Lijsterbes	629	Verspreid	NV
Hoogte (cm):50-99			
Vlier	1258	Verspreid	NV
<u>Totaal</u>	2516		

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte(cm): 200-400				
Vlier	629	0	Verspreid	NV
Robinia	157	0	Verspreid	NV
<u>Totaal</u>	786	0		

Boomlaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>		<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Robinia	433	85%	23,43	98%	219,3	100%	83	20,9	21,8
Vlier	79	15%	0,39	2%	0,7	0%	25	5,8	
<u>Totaal</u>	511		23,8		220				

Liggend Dood Hout

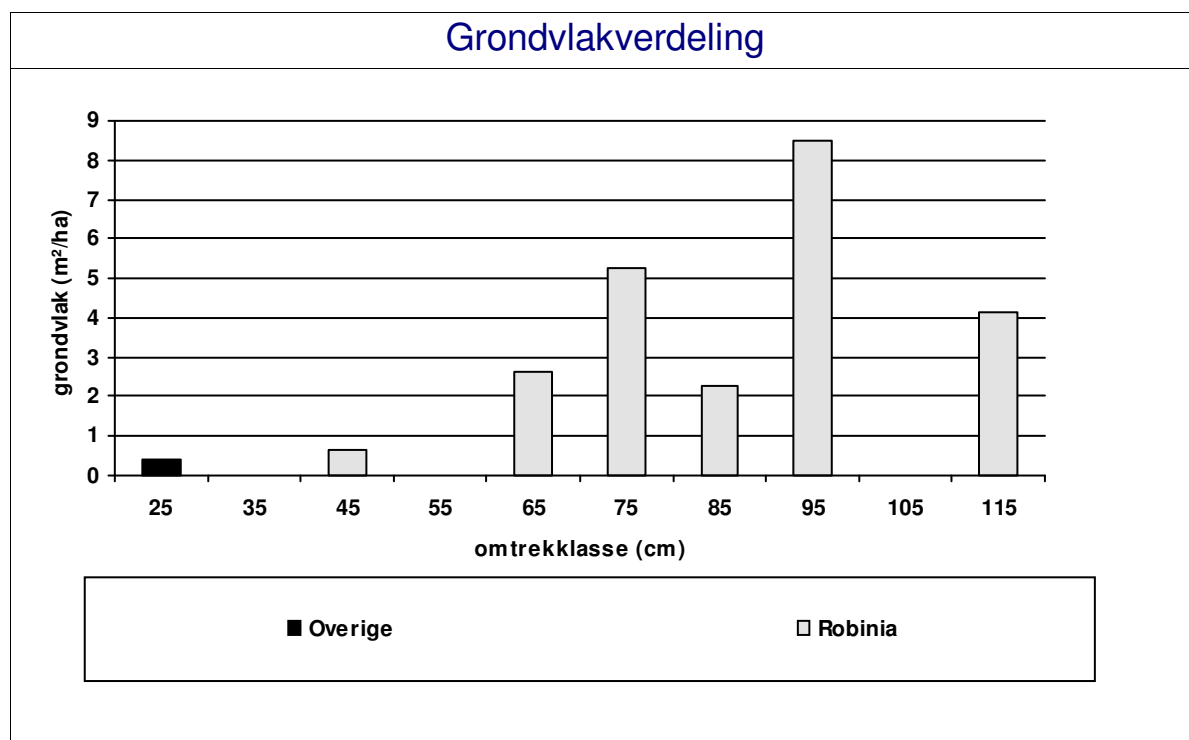
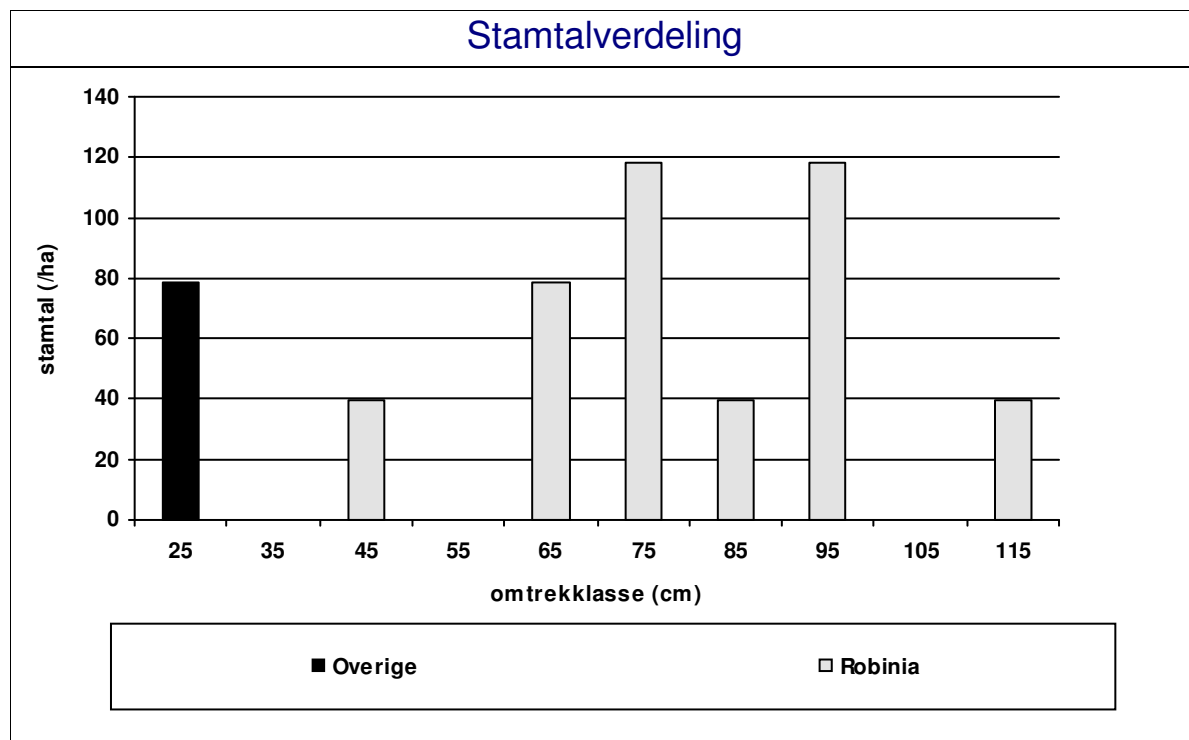
<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	>100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	1-10 stuks/ha
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Roomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>
------------------	------------------	----------------	------------------	---------------

Bosbouw: Mortagnebos 5 e

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stammat</i>		<i>Gronthout</i>		<i>Volume</i>	
Robinia	dun	236	100%	2,11	100%	12,3	100%
		236		2,11		12,3	

Bosbouw: Mortagnebos 5 f

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 5
Bestand: f
Oppervlakte (ha): 0,41

Zaailingen

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte (cm):150-199</i>			
Vlier	3146	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>	3146		

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte(cm): 200-400</i>				
Vlier	1101	0	Verspreid	NV
<i>Totaal</i>	1101	0		

Boomlaag

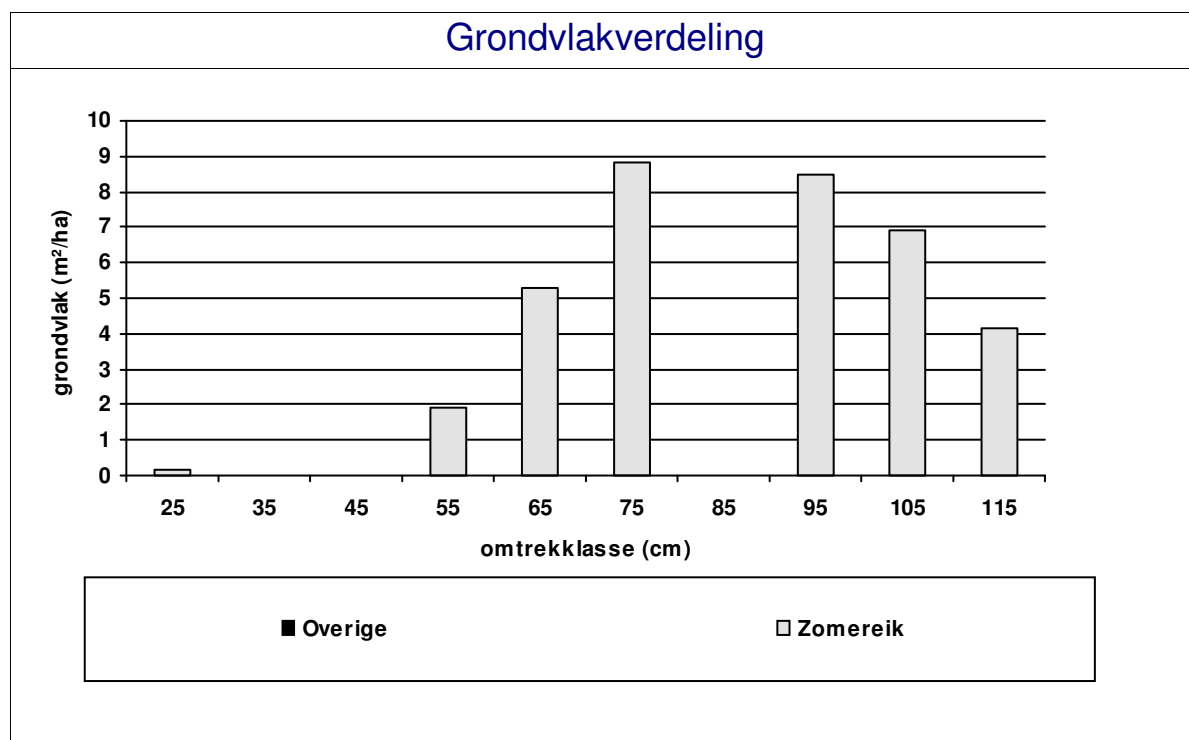
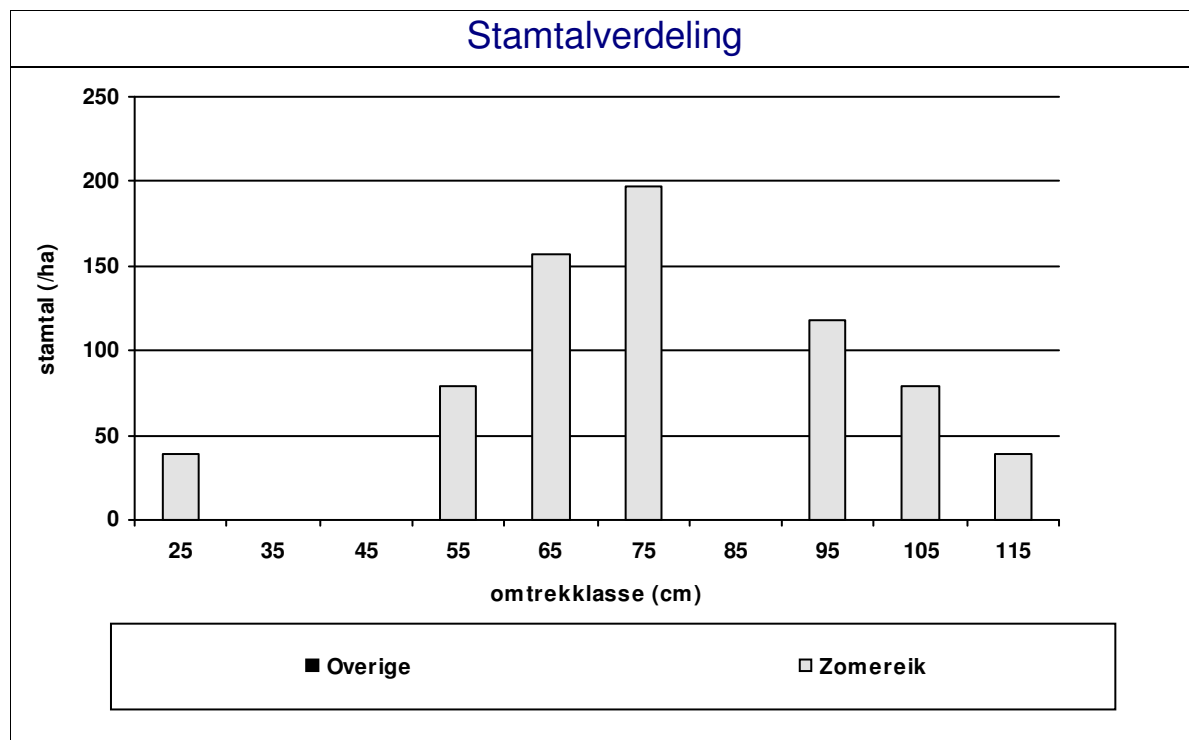
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Zomereik	708 100%	35,69 100%	279,9 100%	80	15,7	15,0
<i>Totaal</i>	708	35,7	280			

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>
Zomereik	dun	118 100%	1,53 100%	10,3 100%
		118	1,53	10,3

Bosbouw: Mortagnebos 6 a

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 6
Bestand: a
Oppervlakte (ha): 1,44

Zaailingen

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte (cm):100-149			
Boskers	1259	Homogeen	NV
Hoogte (cm):0-49			
Amerikaanse eik	2518	Verspreid	NV
Boskers	630	Verspreid	NV
<u>Totaal</u>	4407		

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte(cm): 600-800				
Amerikaanse eik	157	157	Verspreid	KV
Hoogte(cm): 200-400				
Lijsterbes	1731	0	Verspreid	NV
Boskers	3620	315	Homogeen	KV
<u>Totaal</u>	5508	472		

Boomlaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Amerikaanse eik	1495 100%	32,43 100%	275,2 100%	52	18,2	21,5
<u>Totaal</u>	1495	32,4	275			

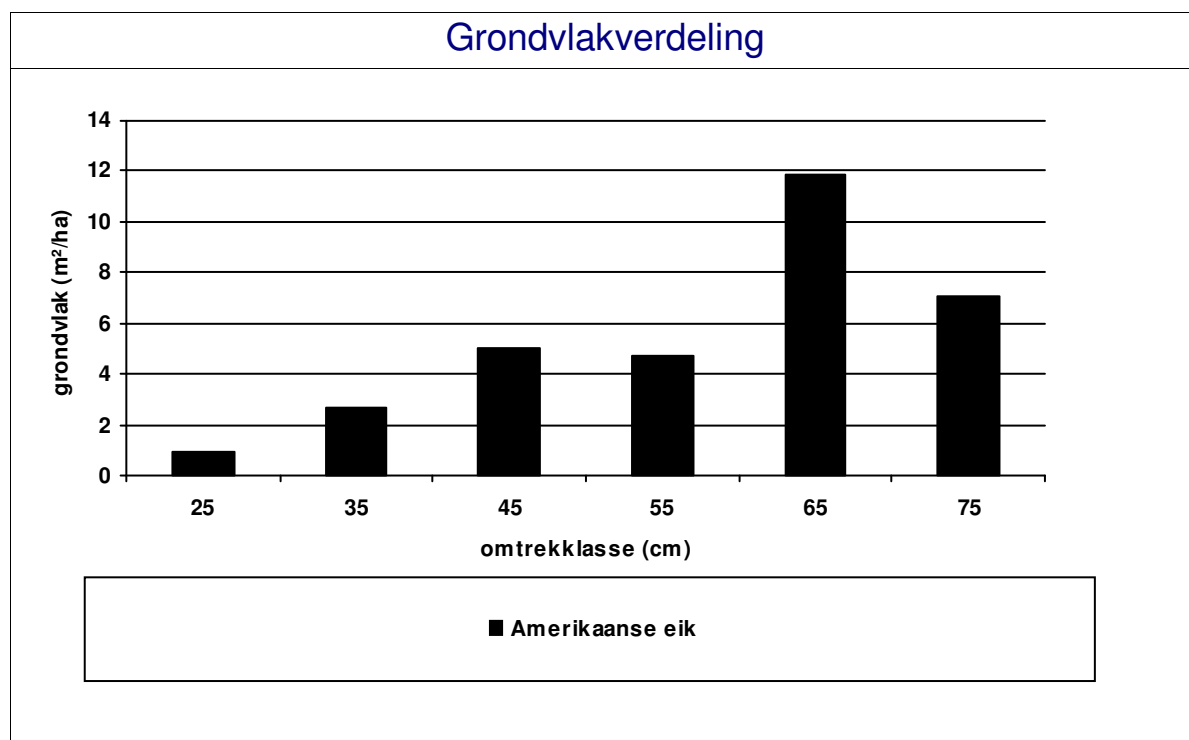
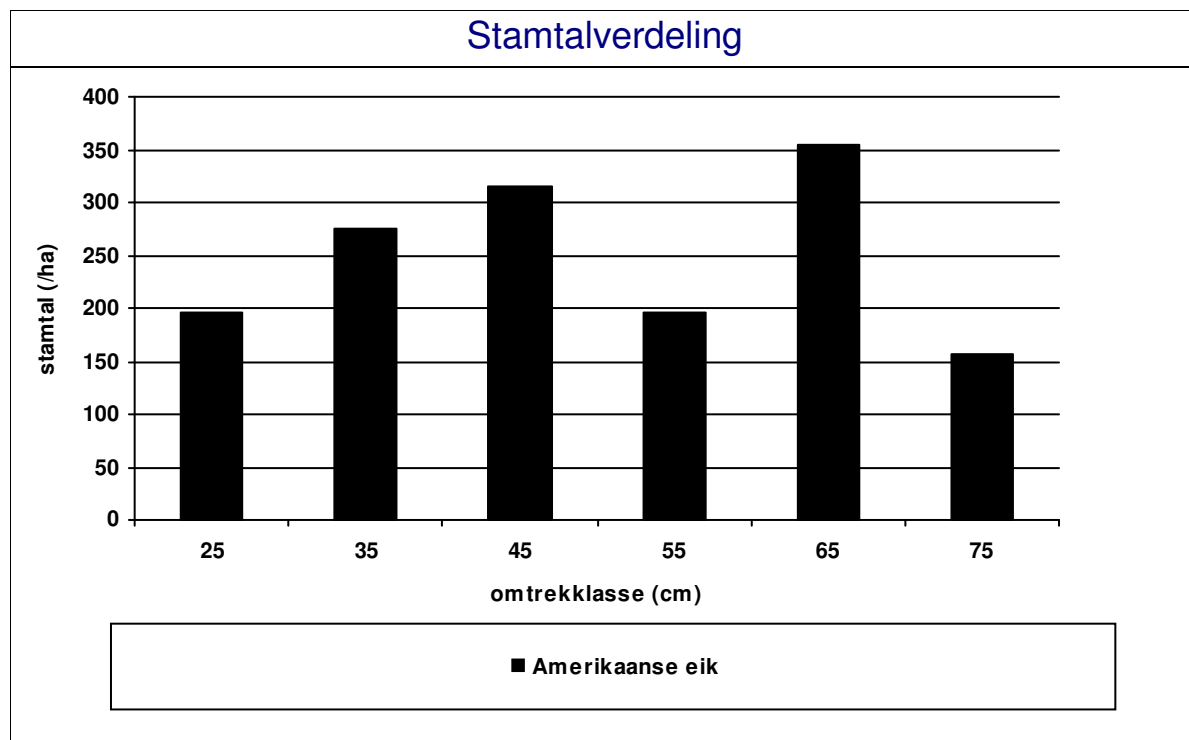
Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

Bosbouw: Mortagnebos 6 a

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>	
Amerikaanse eik	dun	79	100%	0,58	100%	2,8	100%
		79		0,58		2,8	

Bosbouw: Mortagnebos 6 b

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 6
Bestand: b
Oppervlakte (ha): 0,74

Zaailingen

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte(cm): 200-400</i>				
Hazelaar	157	944	Verspreid	KV
Lijsterbes	0	157	Verspreid	KV
<i>Totaal</i>	157	1101		

Boomlaag

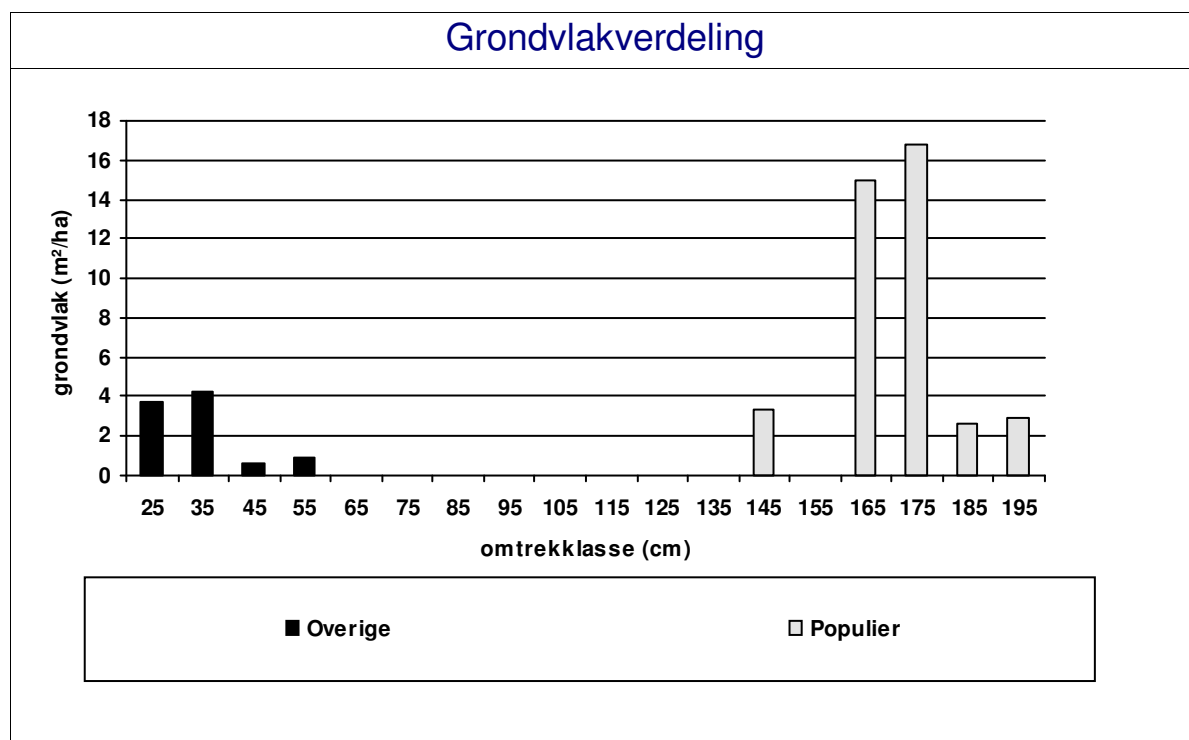
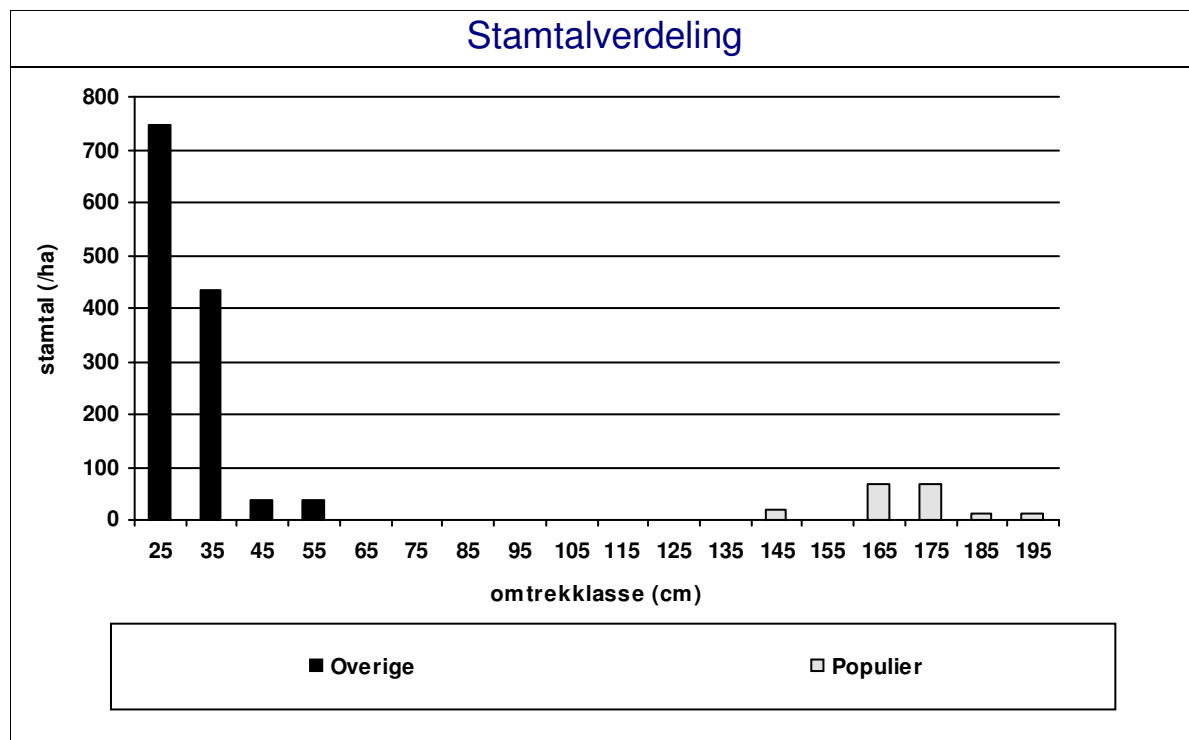
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>		<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Populier	177	12%	40,65	81%	484,5	91%	170	33,0	33,4
Lijsterbes	866	60%	6,81	14%	35,6	7%	31	13,5	
Hazelaar	354	25%	1,76	4%	5,1	1%	25	10,0	
Es	39	3%	0,95	2%	7,2	1%	55	15,0	
<i>Totaal</i>	1436		50,2		532				

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	1-10 stuks/ha
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>	
Lijsterbes	dun	79	67%	0,39	67%	1,3	97%
Hazelaar	dun	39	33%	0,20	33%	0,0	3%
		118		0,59		1,3	

Bosbouw: Mortagnebos 6 c

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 6
Bestand: c
Oppervlakte (ha): 1,08

Zaailingen

Struiklaag

Boomlaag

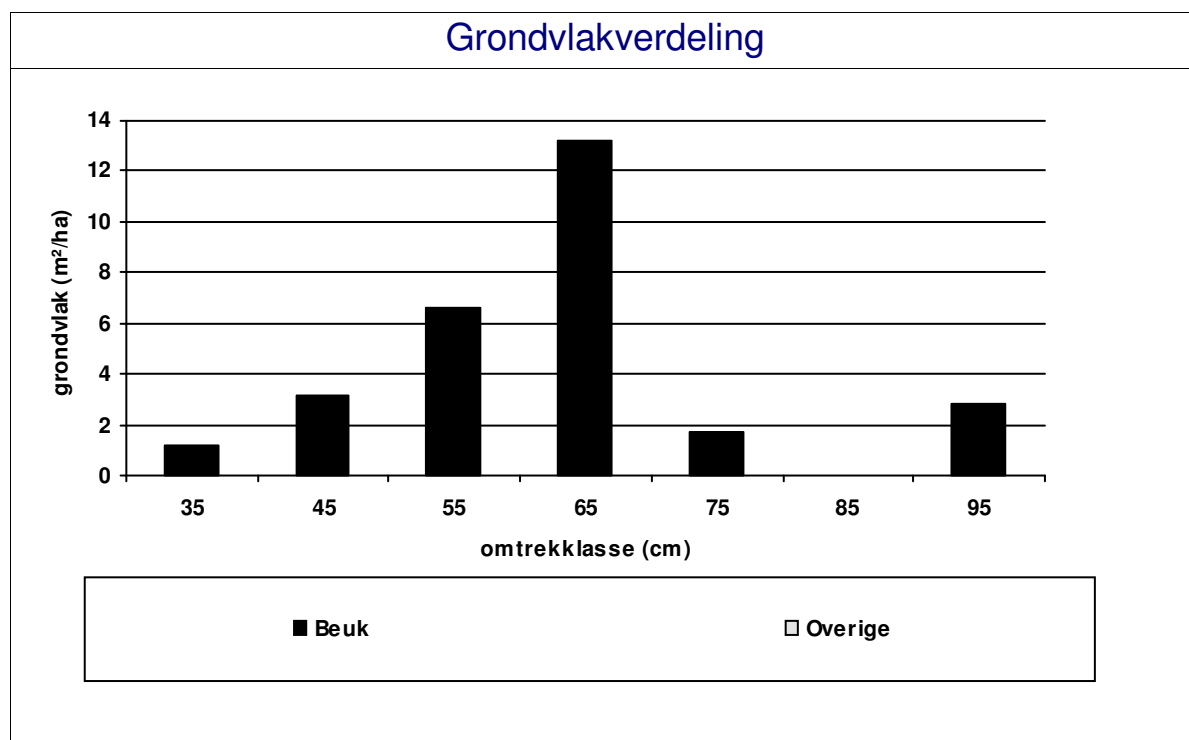
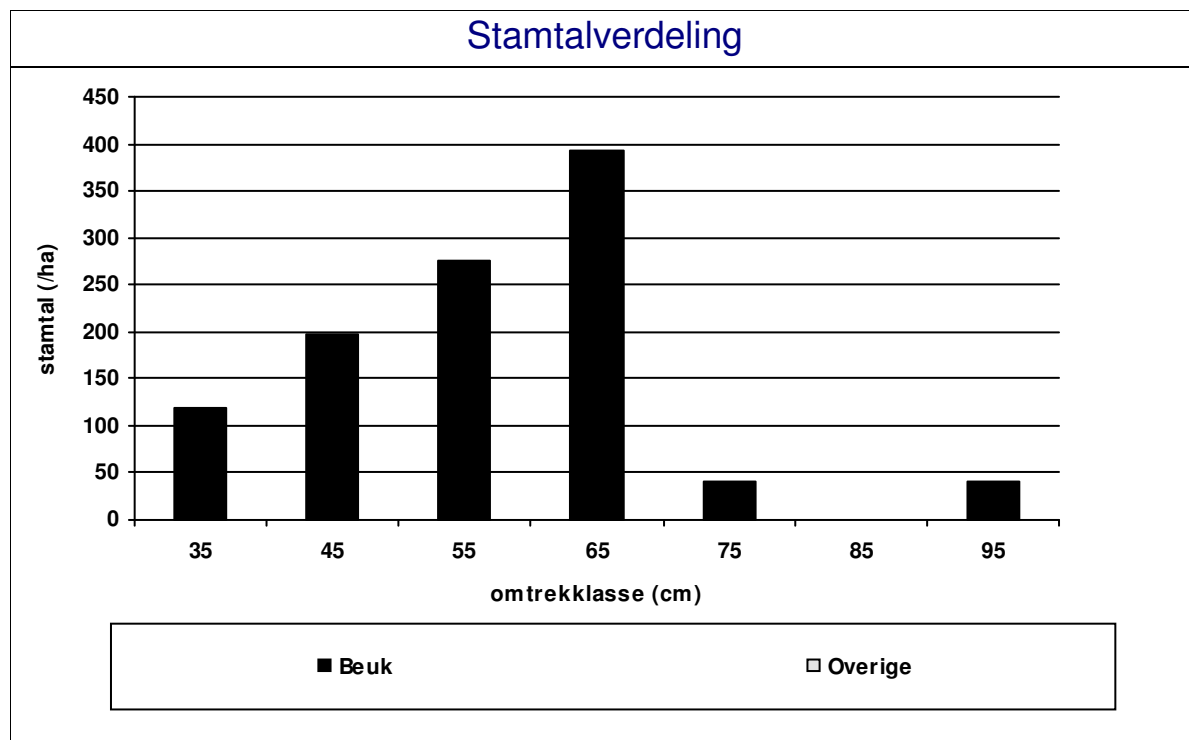
<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Beuk	1062 100%	28,77 100%	244,8 100%	58	17,8	19,2
<i>Totaal</i>	1062	28,8	245			

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	geen
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

<i>Boomsoort</i>	<i>Sortiment</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>
Beuk	dun	79 100%	0,77 100%	4,4 100%
		79	0,77	4,4

Bosbouw: Mortagnebos 8 a

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 8
Bestand: a
Oppervlakte (ha): 0,78

Zaailingen

	<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte (cm):150-199</i>				
	Vlier	3773	Verspreid	NV
<i>Hoogte (cm):50-99</i>				
	Vlier	2515	Verspreid	NV
<i>Hoogte (cm):0-49</i>				
	Esdoorn	267852	Homogeen	NV
<i>Totaal</i>		274140		

Struiklaag

	<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
<i>Hoogte(cm): 200-400</i>					
	Vlier	3773	0	Homogeen	NV
<i>Totaal</i>		3773	0		

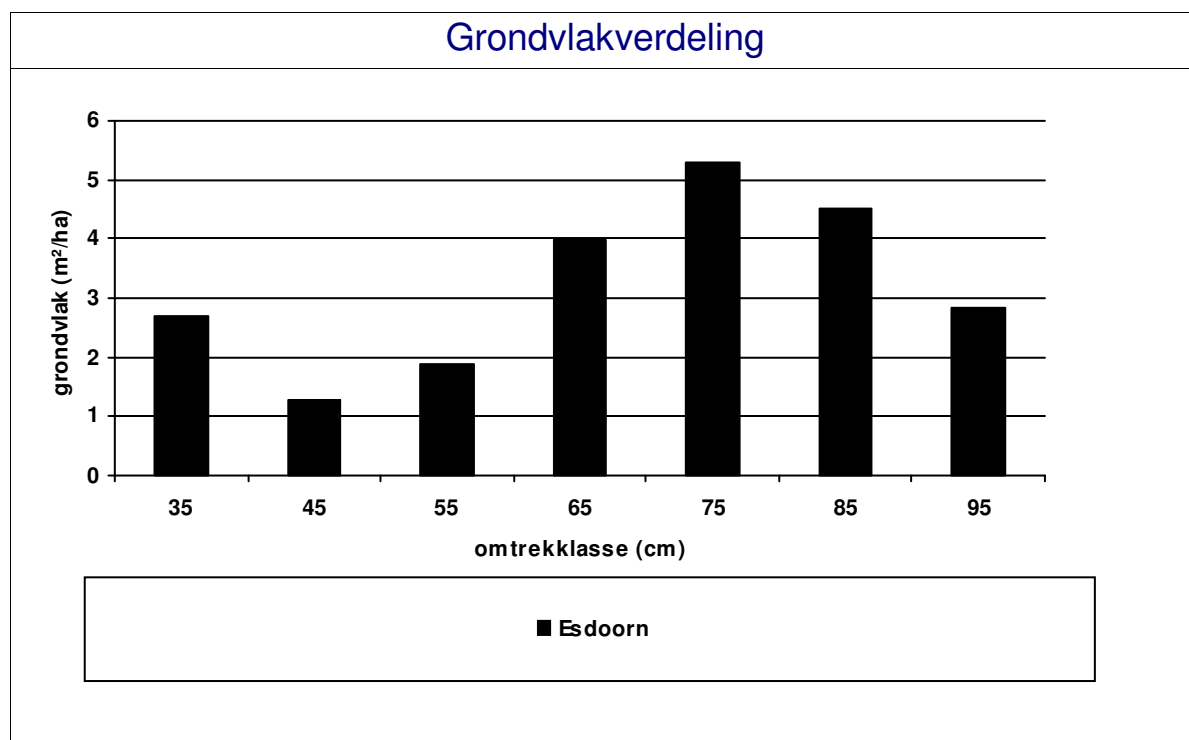
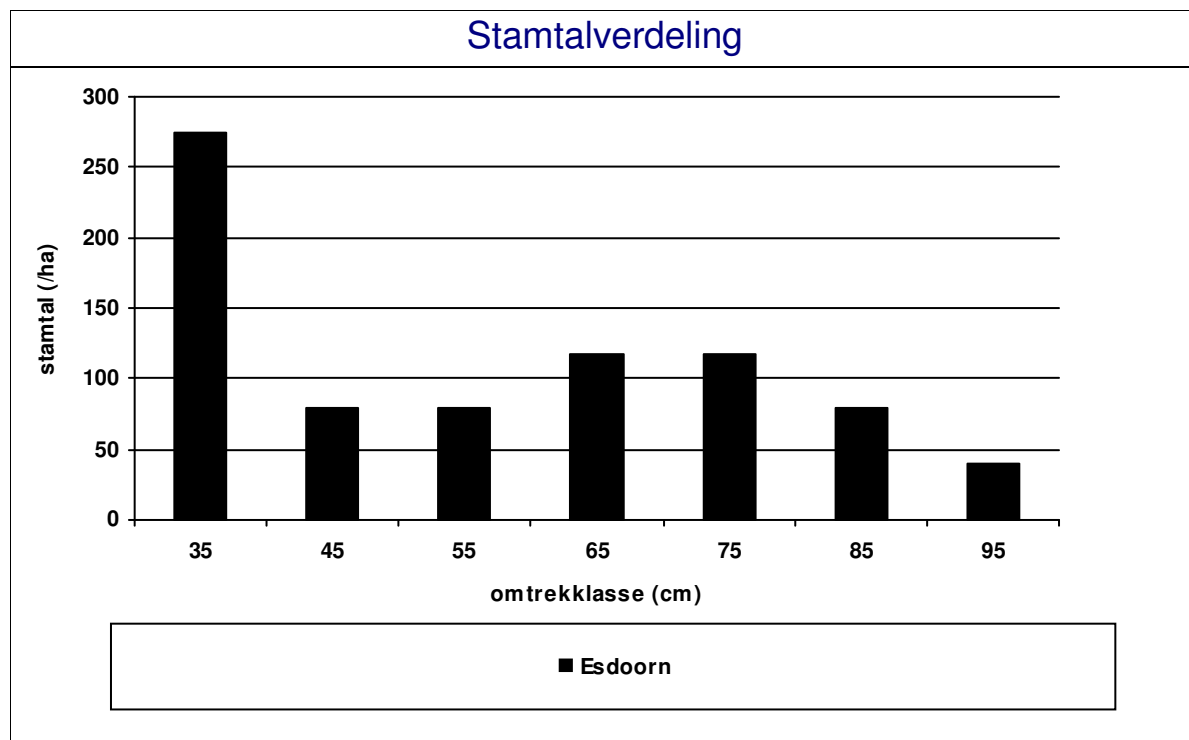
Boomlaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Grondvlak</i>	<i>Volume</i>	<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Esdoorn	786 100%	22,42 100%	210,0 100%	60	20,7	22,0
<i>Totaal</i>	786	22,4	210			

Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	1-10 stuks/ha
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

Staand Dood Hout

Bosbouw: Mortagnebos 8 b

Identiteit

Domein: Mortagnebos
Plaats:
Perceel: 8
Bestand: b
Oppervlakte (ha): 0,58

Zaailingen

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte (cm):150-199			
Vlier	1258	Verspreid	NV
Tamme kastanje	629	Verspreid	NV
Hoogte (cm):50-99			
Vlier	1886	Verspreid	NV
<u>Totaal</u>	3773		

Struiklaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal L</i>	<i>Stamtal D</i>	<i>Verspreiding</i>	<i>Verjonging</i>
Hoogte(cm): 200-400				
Vlier	1729	786	Homogeen	NV
Tamme kastanje	157	0	Verspreid	NV
<u>Totaal</u>	1886	786		

Boomlaag

<i>Boomsoort</i>	<i>Stamtal</i>		<i>Grondvlak</i>		<i>Volume</i>		<i>cg (cm)</i>	<i>hg (m)</i>	<i>hdom (m)</i>
Populier	118	15%	23,46	86%	250,5	97%	158	29,3	30,4
Tamme kastanje	275	35%	1,99	7%	5,4	2%	30	6,7	
Vlier	354	45%	1,76	6%	2,7	1%	25	5,2	
Lijsterbes	39	5%	0,20	1%	0,3	0%	25	6,0	
<u>Totaal</u>	786		27,4		259				

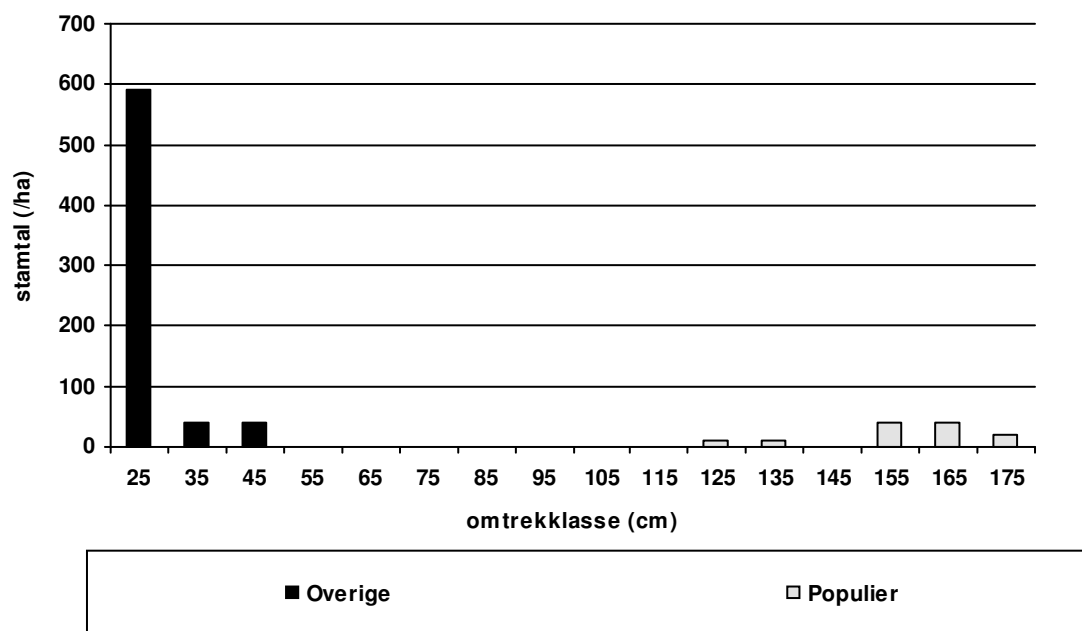
Liggend Dood Hout

<i>Sortiment</i>	<i>Aantal</i>
dun (20 -59 cm) :	5-100 stuks/ha
dik (60 -119 cm) :	1-10 stuks/ha
zeer dik (≥ 120 cm) :	geen

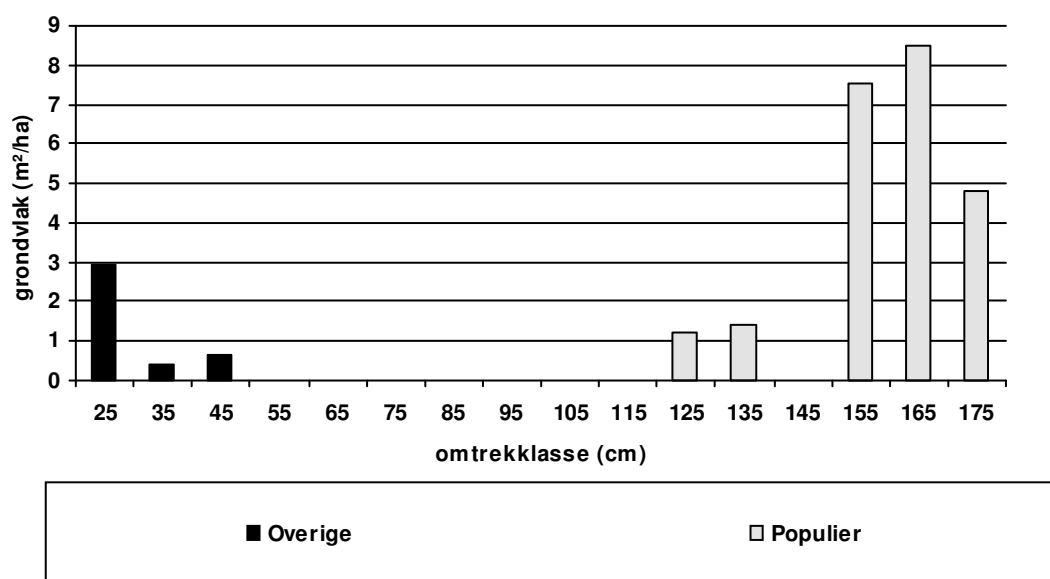
Staand Dood Hout

Bosbouw: Mortagnebos 8 b

Stamtalverdeling

Grondvlakverdeling

Bijlage 3. Huurovereenkomst

OVERDRACHT VAN HET BEHEER VAN HET MORTAGNEBOS AAN HET BOSBEHEER

Artikel 1 - Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van de stad Kortrijk, hierna genoemd de eigenaar, vertegenwoordigd door de heer Frans DESTOOP, voorzitter en de heer Tony VANHEUSDEN, secretaris, handelend krachtens beslissing dd 3 september 1992 van de raad van het Centrum voor Maatschappelijk Welzijn van Kortrijk, verklaart het beheer, inclusief het jachtrecht, over te dragen, conform aan de bepalingen van artikel 45 van het bosdecreet, aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Departement Leefmilieu en Infrastructuur, voor hetwelk aanvaardt, de heer Norbert DE BATSELIER, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, hierna genoemd de beheerder, het als volgt beschreven goed onder de hierna vermelde voorwaarden:

Gemeente ZWEVEGEM, 6° Afdeling, Sint Denijs
Sectie B, perceelnummers 96 a - 95 a - 84 a - 81 - 80 - 79
met een gezamenlijke oppervlakte van 13 ha 02 a.

Artikel 2 - De doelstelling van deze overdracht is het Mortagnebos in de beste omstandigheden te kunnen openstellen voor het publiek en is bijgevolg van openbaar nut.

Artikel 3 - duur van de overeenkomst
De overeenkomst vangt aan op 1 oktober 1992 en wordt toegestaan voor een periode van 27 jaar.
Bij vernieuwing van de beheersovereenkomst na verloop van de volle voorziene termijn, wordt de voorkeur verleend aan de uittredende beheerder. Bij eventuele verkoping wordt aan de beheerder het voorverkooprecht gegeven.

Artikel 4 - vergoeding
Voor deze beheersovereenkomst ontvangt de eigenaar jaarlijks, tijdens het eerste trimester van de gebruikstermijn een vergoeding van 3000,-fr (drieduizend frank) per hectare. Deze vergoeding wordt elk jaar aangepast volgens de formule

basisvergoeding x indexcijfer september van verlopen jaar

basisindex 113,17 (september 1992)

Artikel 5 - Technisch Beheer

De beheerder zal instaan voor het technisch beheer van het bos. In verband met dit technisch beheer verbindt hij zich er toe de nodige infrastructuur voor openstelling van het bos te voorzien, zoals infoborden, rustbanken, voorzieningen voor vuil enz...

.../...

- 2 -

Artikel 6 - Lasten en opbrengsten

Alle lasten, van om het even welke aard, zullen gedragen worden door de beheerder, zonder enig verhaal op de eigenaar. Alle opbrengsten komen ten goede van de beheerder.

Artikel 7 - Rechten van derden

Het beheer over de in artikel 1 beschreven percelen kan op geen enkele wijze door de beheerder geheel of gedeeltelijk aan derden afgestaan worden.

Artikel 8 - Bijkomende percelen kunnen op schriftelijke vraag van de eigenaar onder dezelfde voorwaarden in de beheersoverdracht worden opgenomen dit na het akkoord van de heer woudmeester.

Artikel 9 - Woonplaats

Voor de uitvoering van de onderhavige beheersoverdracht verklaren beide partijen woonplaats te kiezen :

De beheerder in zijn kantoor: Belliardstraat 14-18 te 1040 Brussel

De eigenaar in zijn kantoor : Reepkaai 8 te 8500 Kortrijk

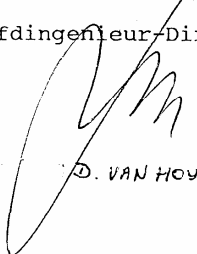
In tweevoud opgemaakt op 15 juli 1993 te Zwevegem

Voor akkoord,

De Beheerder,

Voor de Gemeenschapsminister
van Leefmilieu en Huisvesting,
-bij delegatie-

De Hoofdingenieur-Directeur, a.i.

D. VAN HOVE

Namens de Eigenaar,
De Voorzitter,

F. DESTOOP

De Secretaris,

T. VANHEUSDEN

GEBRUIKSOVEREENKOMST

OVEREENKOMST BETREFFENDE HET GEBRUIK VAN ONGEVEER 780 M² GROND IN EIGENDOM VAN DE HEREN
JACQUES EN JOHAN MAÏROY
MAÏROY

Tussen de heren Jacques en Johan Maïroy, Cominnestraat 15 te 8552 Moen, hierna de eigenaar genoemd, enerzijds

En

Het Vlaamse Gewest, Afdeling Bos & Groen, waarvoor optreedt de heer Dirk Van Hoya, Afdelingshoofd, hierna het bestuur genoemd, anderzijds,

Wordt overeengekomen wat volgt:

Artikel 1 : De eigenaar verleent hierbij aan het bestuur doorgang tussen het Mortagnebos en de Broekenhoek, langs de rand van het perceel Zwevegem, 5^e afdeling, Sectie A nr. 472.

Artikel 2 : Deze doorgang heeft een breedte van 6 m (lengte ongeveer 130 m) en zal uitsluitend gebruikt worden door wandelaars. Het bestuur zal deze strook afbakenen met palen van ongeveer 40 cm hoogte. Langs de grachtzijde kan het bestuur struikgroepen en zitbanken plaatsen.

Artikel 3 : Deze overeenkomst wordt afgesloten voor een periode van 3 jaar en kan telkens stilzwijgend voor 1 jaar verlengd worden. Zij gaat in op 1 januari 2001.

Het betreft geen overdracht van pachtrecht en kan geen aanleiding geven tot het verkrijgen van een erfdienstbaarheid of enig ander recht door verjaring.

De opzegging gebeurt bij aangetekend schrijven, met een opzegperiode van 3 maanden.

Artikel 4 : De jaarlijkse vergoeding voor derving van vruchten op en aan de rand van deze strook wordt vastgesteld op 5.000,-BEF (123,95 Euro).

Dit bedrag wordt na iedere periode van 3 jaar geïndexeerd volgens de formule:

$$\frac{\text{Basishuurprijs} \times \text{nieuw indexcijfer}}{\text{Aanvangsindexcijfer}}$$

Artikel 5 : De betaling geschiedt op voorlegging van een schuldvordering van de eigenaar aan het bestuur, ten vroegste in de maand maart. Deze schuldvordering dient de vermelding "waar en echt verklaard voor de som van (som voluit geschreven)" te bevatten en ondertekend te zijn.

Artikel 6 : Voor de uitvoering van onderhavige overeenkomst verklaren de partijen woonplaats te kiezen:

Het bestuur in zijn kantoor: Zandstraat 255 te 8200 Sint Andries Brugge

De eigenaar in zijn woonst: Cominnestraat 15 te 8552 Moen

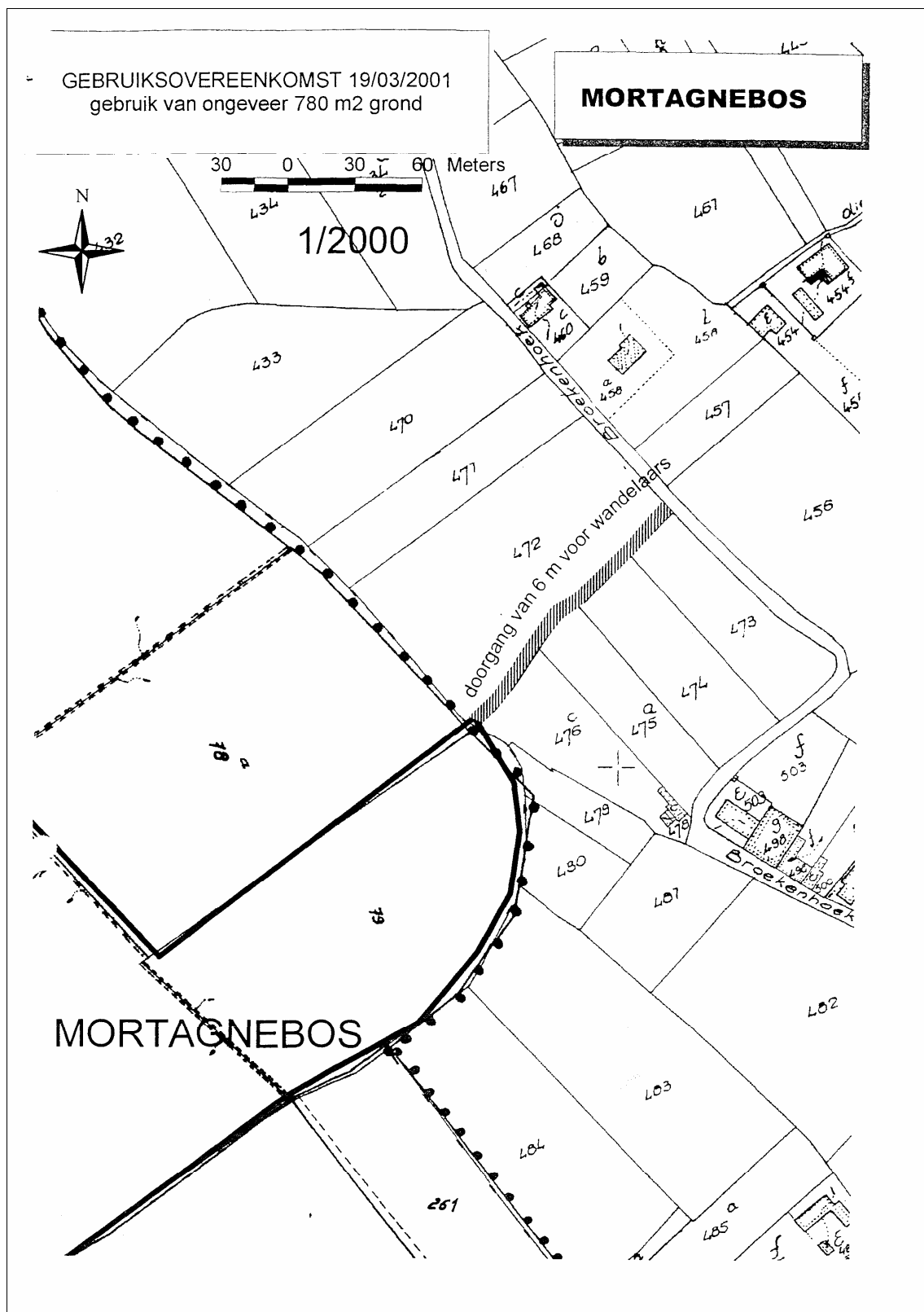
In tweevoud opgemaakt te Brugge op 19/10/01

De eigenaars

Jacques en Johan Maïroy

Voor de Afdeling Bos & Groen

Dirk Van Hoya
Afdelingshoofd
Afdeling Bos & Groen

Bijlage 4. Studie naar de effecten van de boomsoortenkeuze en bodemvruchtbaarheid op de floristische biodiversiteit bij recent beboste landbouwgronden

Recent startte in het Mortagnebos dit onderzoek uitgevoerd door het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer.

Probleemstelling

Bij bebossingen van voormalige landbouwgronden veranderen de fysische, chemische en biotische karakteristieken van deze landbouwgronden geleidelijk. Vooral de boomsoort stuurt dit proces, in wisselwerking met het bufferend vermogen van de bodem. Door de zeldzaamheid van historische bebossingen van lemige gronden – bebossing bleef in het verleden steeds beperkt tot voor landbouw marginale gronden – is kennis omtrent de snelheid van deze processen, de effecten van de verschillende boomsoorten en de gevolgen voor de biodiversiteit op deze bodems, zo goed als afwezig. De kennis van deze processen is echter van bijzonder belang:

1. om de consequenties voor de bodemvruchtbaarheid en de reversibiliteit van het landgebruik in te schatten
2. om de potenties te kennen voor natuurontwikkeling
3. om na te gaan op welke termijn beboste landbouwgronden zich kunnen ontwikkelen tot stabiele bosecosystemen met een hoge biodiversiteit.

Bijkomend probleem is dat deze locaties vaak geïsoleerd liggen van de reeds bestaande bossen waardoor soorten die meer aangepast zijn aan deze nieuwe omstandigheden slechts moeilijk kunnen koloniseren.

Volgende vragen zijn bij dit onderzoek van belang:

- Welke boomsoorten kunnen aangeplant worden om snel een soortenrijk bos te krijgen waar de omstandigheden gunstig zijn voor de vestiging van oud-bosplanten?
- Welke evolutie kan verwacht worden bij bebossingen gedurende de eerste ± 50 jaar?
- Hoe verandert de biodiversiteit en soortensamenstelling?
- Na welke bebossingsduur zijn oud-bosplanten in staat deze bossen te koloniseren?

Doelstelling

Het project heeft tot doel de invloed van boomsoort en de bebossingsduur op de plantenbiodiversiteit te onderzoeken. De vegetatie wordt gestuurd door tal van factoren zoals de bodem, voorgeschiedenis, bebossingsduur, kolonisatie, boomsoort, Vermits we de boomsoort wensen te onderzoeken, moeten de andere factoren in de proefopzet zo constant mogelijk zijn of bepaald worden zodat met hun invloed kan rekening gehouden worden. Het is mogelijk om de proefopzet zo te ontwerpen dat de meeste factoren constant zijn over de verschillende boomsoorten.

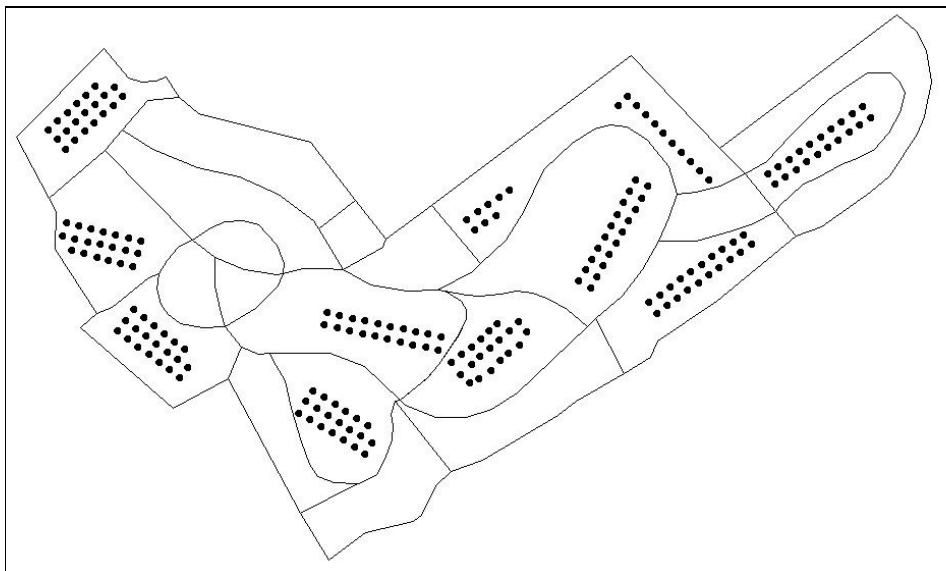
Studiegebied

Nagenoeg alle (17 van de 21) bestanden van het Mortagnebos werden gelijktijdig in december 1972 en voorjaar 1973 aangelegd. Het huidige bos bestaat uit 21 bestanden waarvan 17 met een homogene aanplant van 1972. Deze 17 bestanden bestaan in het totaal uit 13 verschillende boomsoorten. Het Mortagnebos is een eerste generatie bebossing op een rijke landbouwgrond met een uniforme voorgeschiedenis en bodemtype. Het Mortagnebos ligt, samen met een ongeveer 1 ha groot privé bos, geïsoleerd in een landbouwgebied. Hierdoor is het een unieke locatie om het effect van aangeplante boomsoorten te bestuderen.

De factor kolonisatie is echter niet eenvoudig controleerbaar. Kolonisatie is immers een zeer traag proces waardoor een langlopend onderzoek nodig zou zijn. Als de natuurlijke kolonisatie van de verschillende bestanden bovendien gespreid ligt in de tijd dan is de leeftijd van de boomsoort niet meer constant en is het dus niet meer mogelijk deze te vergelijken. De kans dat een bepaald bestand gekoloniseerd wordt is niet voor elk bestand gelijk en ook moeilijk te bepalen.

Daarom werd besloten om op een gestandaardiseerde manier een aantal oud-bosplanten aan te planten in het Mortagnebos. Dit kan in de ruime zin van het woord beschouwd worden als een introductie.

Voor alle duidelijkheid wordt hier benadrukt dat het niet gaat om een klassieke (her)introductie. De doelstelling is hier niet 'het tot stand brengen van een duurzame populatie van een uitgestorven of afwezige soort' zoals dit het natuurbehoud algemeen beschouwd wordt. Het aanplanten wordt hier aangewend als onderzoekstechniek. De soorten die aangeplant werden kunnen niet als uitgestorven beschouwd worden, vermits ze allen nog aanwezig zijn in de directe omgeving.

Figuur 9: Kaart met de 199 introductiepunten van oud-bosplanten in het Mortagnebos.

Bijlage 5. Flora- en faunagegevens

Bijlage 5.1 Flora

Bijlage 5.1.2 Hogere planten

Nr	Datum	IFBL-hok	Bron	Gebied	Inventariseerders
I	mei en aug/1997-1999	e2-44-33	floradatabank : zeker kmhok	Gewestelijke bosinventaris	Gewestelijke bosinventaris: afdeling Bos & Groen
II	mei/2001	e2-44-34	floradatabank: zeker kmhok	St-Denijs (W-VI): Mortagnebos en omgeving	De Waele Karel
III	Mei en juli/2004		Onderzoek Arno Thomaes	Mortagnebos	Arno Thomaes
IV	Voorj+ zomer/2002		Verstraeten et al. 2004	Mortagnebos	Arne Verstraeten
V	2003		Opnames in het kader van dit beheerplan	Mortagnebos	afdeling Bos & Groen

Opm.	Verklaring
1	25 ex. in jong bos
2	op de kalkrijke voegen van een oud boerderijschuurtje; 3 exemplaatjes

RL: Rode lijst	(Biesbrouck et al., 2001)
----------------	---------------------------

RL	Wetenschappelijke naam	Ned. naam	I	II	III	IV	V	Opm
	Acer platanoides	Noorse esdoorn					x	
	Acer pseudoplatanus L.	Gewone esdoorn		x	x		x	
	Achillea millefolium L.	Gewoon duizendblad		x				
	Aegopodium podagraria L.	Zevenblad		x				
	Agrostis stolonifera L.	Fioringras		x				
	Alnus glutinosa (L.) Gaertn.	Zwarte els		x			x	
	Alopecurus myosuroides Huds.	Duist		x				
	Alopecurus pratensis L.	Grote vossenstaart		x				
	Amelanchier lamarckii	Amerikaans krenteboompje					x	
	Angelica sylvestris L.	Gewone engelwortel		x				
	Anthriscus sylvestris (L.) Hoffmann	Fluitenkruid		x	x	x	x	
	Apium nodiflorum (L.) Lag.	Groot moerasscherm		x				
	Arabidopsis thaliana (L.) Heynh.	Zandraket		x				
	Arrhenatherum elatius (L.) Beauv. ex J. et C. Presl subsp. elatius	Gewone glanshaver		x		x	x	
	Artemisia vulgaris L.	Bijvoet		x				
	Athyrium filix-femina	Wijfjesvaren			x	x	x	
	Bellis perennis L.	Madeliefje		x				
	Betula alba L.	Zachte berk		x				
	Betula pendula Roth	Ruwe berk		x			x	
	Bidens frondosa	Zwart tandzaad			x			
	Brassica rapa L.	Raapzaad		x				

Bromus hordeaceus L.	Zachte dravik		x				
Bromus sterilis L.	IJle dravik		x			x	
Calystegia sepium (L.) R. Brown	Haagwinde		x	x			
Capsella bursa-pastoris (L.) Med.	Gewoon herderstasje		x				
Cardamine flexuosa	Bosveldkers					x	
Cardamine hirsuta L.	Kleine veldkers		x	x			
Cardamine pratensis	Pinksterbloem			x			
Carex hirta L.	Ruige zegge		x				
Castanea sativa Mill.	Tamme kastanje	x		x		x	
Cerastium fontanum Baumg.	Gewone hoornbloem		x		x		
Cerastium glomeratum Thuill.	Kluwenhoornbloem		x	x			
Chelidonium majus L.	Stinkende gouwe		x				
Cirsium arvense (L.) Scop.	Akkerdistel		x	x	x		
Cirsium palustre	Kale jonker					x	
Cirsium vulgare (Savi) Ten.	Speerdistel		x	x			
Conyza canadensis (L.) Cronq.	Canadese fijnstraal		x				
Cornus sanguinea	Rode kornoelje			x			
Coronopus didymus (L.) Smith	Kleine varkenskers		x				
Corylus avellana L.	Hazelaar		x	x		x	
Crataegus monogyna Jacq.	Eenstijlige meidoorn		x	x		x	
Cruciata laevipes Opiz	Kruisbladwalstro		x				
Dactylis glomerata L.	Gewone kropaar		x	x		x	
Dryopteris carthusiana	Smalle stekelvaren			x		x	
Dryopteris dilatata (Hoffmann) A. Gray	Brede stekelvaren		x	x	x	x	
Dryopteris filix-mas (L.) Schott	Mannetjesvaren		x	x	x	x	
Epilobium angustifolium	Wilgenroosje			x		x	
Epilobium hirsutum L.	Harig wilgenroosje		x				
Epilobium montanum L.	Bergbasterdwederik		x			x	
Epilobium parviflorum Schreb.	Viltige basterdwederik		x				
Epipactis helleborine	Brede wespenorchis				x	x	
Equisetum arvense L.	Heermoes		x	x			
Equisetum palustre L.	Lidrus		x				
Erophila verna (L.) Chevall. subsp. verna			x				
Eupatorium cannabinum	Koningginnekruid			x			
Euphorbia helioscopia L.	Kroontjeskruid		x				
Fagus sylvatica	Beuk					x	
Fallopia convolvulus	Zwaluwtong			x			
Festuca gigantea (L.) Vill.	Reuzenzwenkgras		x				
Festuca rubra groep			x				
Filipendula ulmaria (L.) Maxim.	Moerasspirea		x				
Fraxinus Americana	Amerikaanse es					x	
Fraxinus excelsior L.	Gewone es		x			x	
Fumaria officinalis L. subsp. officinalis			x				
Galeopsis tetrahit groep	Gespleten + Gewone hennep		x	x	x	x	
Galium aparine L.	Kleefkruid		x	x	x	x	
Geranium dissectum L.	Slipbladige ooievaarsbek		x				
Geranium pusillum L.	Kleine ooievaarsbek		x				
Geranium robertianum L.	Gewoon robertskruid		x	x	x	x	
Geum urbanum	Geel nagelkruid				x	x	
Glechoma hederacea L.	Hondsdrif		x	x	x	x	
Hedera helix L.	Klimop		x	x	x	x	
Heracleum sphondylium L.	Gewone berenklaauw		x	x		x	

	<i>Holcus lanatus</i> L.	Gestreepte witbol		x	x	x	x	
	<i>Humulus lupulus</i> L.	Hop		x		x	x	
	<i>Hypericum tetrapterum</i> Fries	Gevleugeld hertshooi		x				
	<i>Hypochaeris radicata</i> L.	Gewoon biggekruid		x				
	<i>Juncus bufonius</i> groep			x	x			
	<i>Juncus effusus</i> L.	Pitrus		x				
	<i>Lamium album</i> L.	Witte dovenetel		x				
	<i>Lamium galeobdolon</i> (L.) L. subsp. <i>montanum</i> (Pers.) Hayek	Grote gele dovenetel		x	x	x	x	
	<i>Lamium purpureum</i> L.	Paarse dovenetel		x				
	<i>Lapsana communis</i> L. subsp. <i>communis</i>			x				
	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	Veldlathyrus		x				
	<i>Ligustrum vulgare</i>	Wilde liguster					x	
	<i>Linum usitatissimum</i> L.	Vlas		x				
	<i>Lysimachia vulgaris</i>					x		
	<i>Lythrum salicaria</i>	Grote kattestaart					x	
	<i>Matricaria maritima</i> L. subsp. <i>inodora</i> (K. Koch) Soó			x				
	<i>Matricaria recutita</i>	Echte kamille			x			
	<i>Medicago lupulina</i> L.	Hopklaver		x				
	<i>Melandrium dioicum</i>	Dagkoekoeksbloem				x	x	
	<i>Moehringia trinerva</i>	Drienerfmuur			x			
Z	<i>Mycelis muralis</i> (L.) Dum.	Muursla		x				1
	<i>Phalaris arundinacea</i>					x		
	<i>Phalaris arundinacea</i> L.	Rietgras		x				
	<i>Pimpinella major</i> (L.) Huds.	Grote bevernel		x				
	<i>Plantago lanceolata</i> L.	Smalle weegbree		x				
	<i>Plantago major</i> L.	Grote weegbree		x	x			
	<i>Poa annua</i> L.	Straatgras		x	x	x	x	
	<i>Poa pratensis</i> L.	Veldbeemdgras		x				
	<i>Poa trivialis</i> L.	Ruw beemdgras		x	x	x	x	
	<i>Polygonum amphibium</i> L.	Veenwortel		x				
	<i>Polygonum aviculare</i> L.	Varkensgras		x	x			
	<i>Polygonum mite</i>	Zachte duizendknoop			x			
	<i>Polygonum persicaria</i>	Perzikkruid			x			
	<i>Populus canescens</i> (Ait.) Smith	Grauwe abeel		x				
	<i>Populus x canadensis</i>	Canadapopulier					x	
	<i>Potentilla anserina</i> L.	Zilver schoon		x				
	<i>Prunus avium</i> (L.) L.	Zoete kers		x	x		x	
	<i>Prunus spinosa</i> L.	Sleedoorn		x	x			
	<i>Pulicaria dysenterica</i>	Heelblaadjes			x			
	<i>Quercus robur</i>	Zomereik			x		x	
	<i>Quercus rubra</i> L.	Amerikaanse eik		x	x		x	
	<i>Ranunculus acris</i> L. subsp. <i>acris</i>			x	x			
	<i>Ranunculus ficaria</i> L.	Speenkruid		x	x		x	
	<i>Ranunculus repens</i> L.	Kruipende boterbloem		x	x	x	x	
	<i>Ranunculus sardous</i> Crantz	Behaarde boterbloem		x				
	<i>Ranunculus sceleratus</i> L.	Blaartrekkende boterbloem		x				
	<i>Raphanus raphanistrum</i> L.	Knopherik		x				
	<i>Ribes rubrum</i> L.	Aalbes	x	x	x	x	x	
	<i>Ribes uva-crispa</i>	Kruisbes					x	
	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Robinia					x	
	<i>Rosa</i>	Roos (G)					x	

	<i>Rosa arvensis</i>	Bosroos			x		x	
	<i>Rubus caesius</i>	Dauwbraam					x	
	<i>Rubus fruticosus</i> groep	Gewone braam (<i>Rubus fruticosus</i> groep)		x	x	x	x	
	<i>Rubus idaeus</i>	Framboos					x	
	<i>Rubus laciniatus</i> Willd.	Ingesneden braam		x				
	<i>Rumex acetosa</i> L.	Veldzuring		x			x	
	<i>Rumex crispus</i> L.	Krulzuring		x				
	<i>Rumex obtusifolius</i> L.	Ridderzuring		x	x	x	x	
	<i>Rumex patientia</i> L.	Spinaziezuring		x				
	<i>Rumex x pratensis</i> Mert. et Koch	Bermzuring		x				
	<i>Sagina procumbens</i> L.	Liggende vetmuur		x				
	<i>Salix cinerea</i>	Grauwe wilg			x			
	<i>Salix x rubens</i> Schrank	Bindwilg		x				
	<i>Sambucus nigra</i> cv. 'Laciniata'	Peterselievlier					x	
	<i>Sambucus nigra</i> L.	Gewone vlier	x	x	x		x	
	<i>Scrophularia auriculata</i> L.	Geoord helmkruid		x				
	<i>Senecio jacobaea</i>	Jakobskruid s.l.					x	
	<i>Senecio vulgaris</i> L.	Klein kruiskruid		x	x	x		
	<i>Silene dioica</i> (L.) Clairv.	Dagkoekoeksbloem		x	x			
	<i>Sisymbrium officinale</i> (L.) Scop.	Gewone raket		x				
	<i>Solanum nigrum</i>	Zwarte nachtschade			x			
	<i>Sonchus asper</i> (L.) Hill	Gekroesde melkdistel		x				
	<i>Sonchus oleraceus</i> L.	Gewone melkdistel		x	x			
	<i>Sorbus aucuparia</i> L.	Wilde lijsterbes		x	x		x	
	<i>Stachys sylvatica</i> L.	Bosandoorn		x	x	x	x	
	<i>Stellaria holostea</i> L.	Grote muur		x	x		x	
	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill. subsp. <i>media</i>	Vogelmuur		x	x	x	x	
	<i>Symphytum officinale</i> L.	Gewone smeewortel		x				
	<i>Taraxacum</i> Wiggers sectie <i>Subvulgaria</i> Christians.	Paardebloem		x	x	x	x	
	<i>Thlaspi arvense</i> L.	Witte krodde		x				
	<i>Tilia cordata</i>	Winterlinde			x		x	
	<i>Trifolium dubium</i> Sibth.	Kleine klaver		x				
	<i>Trifolium repens</i> L.	Witte klaver		x				
	<i>Tussilago farfara</i> L.	Klein hoefblad		x				
	<i>Ulmus minor</i> Mill.	Gladde iep		x				
	<i>Urtica dioica</i> L.	Grote brandnetel	x	x	x	x	x	
	<i>Veronica arvensis</i> L.	Veldereprijs		x				
	<i>Veronica hederifolia</i> L. subsp. <i>hederifolia</i>	Akker-klimopereprijs		x			x	
	<i>Veronica persica</i> Poiret	Grote ereprijs		x				
Z	<i>Veronica polita</i> Fries	Gladde ereprijs		x				2
	<i>Viburnum opulus</i> L.	Gelderse roos	x		x		x	
	<i>Vicia cracca</i> L.	Vogelwikke		x				
	<i>Vicia hirsuta</i> (L.) S.F. Gray	Ringelwikke		x				
	<i>Viola odorata</i>					x		

Bijlage 5.2 Fungi

Nr	Bron
I	Christine Hanssens (paddestoelenwerkgroep "Mycologia" van Natuurpunt), m.m.v. (determinaties) van Oost-Vlaamse Mycologische werkgroep (o.a. Bernard Declercq, Herman Mervielde, Jos Schoutteten, Paul Van der Veken, Ruben Walley e.a.): 1997-2005

RL: Rode lijst	(Walley & Verbeken, 2000)
-----------------------	--------------------------------------

Slijmzwammen	
<i>Arcyria denudata</i>	Karmijnrood netwatje
<i>Badhamia utricularis</i>	Troskalknetje
<i>Badhamia utricularis</i>	Troskalknetje
<i>Ceratiomyxa fruticulosa</i>	IJsvingertjes
<i>Craterium minutum</i>	Gewoon kalkbekertje
<i>Diderma donkii</i> var. <i>echinosporum</i>	
<i>Didymium squamulosum</i>	Variabel kristalkopje
<i>Enteridium lycoperdon</i>	Zilveren boomkussen
<i>Lycogala epidendrum</i>	Bloedweizwam
<i>Mucilago crustacea</i>	Kalkschuim
<i>Physarum leucophaeum</i>	Witgrijs kalkkopje
<i>Stemonitopsis typhina</i>	Zilveren schijnpluimpje
<i>Trichia decipiens</i> var. <i>hemitrichoides</i>	Peervormig draadwatje
<i>Trichia persimilis</i>	Goudgeel draadwatje
<i>Trichia scabra</i>	Gezellig draadwatje
Microfungi	
<i>Gliocladium luteolum</i>	
<i>Ramularia rubella</i>	
<i>Spinellus fusiger</i>	Speldenkopzwam
<i>Taphrina betulina</i>	Berkenheksenbezem
<i>Venturia rumicis</i>	schurft op Ridderzuring
Macrofungi (Paddestoelen)	
<u>Ascomyceten</u>	
<i>Ascocoryne cylichnium</i>	Grootsporige paarse knoopzwam
<i>Ascocoryne sarcoides</i>	Paarse knoopzwam
<i>Bisporella citrina</i>	Geel schijfzwammetje
<i>Bisporella sulfurina</i>	Zwavelgeel schijfzwammetje
<i>Calloria neglecta</i>	Brandnetelschijfje
<i>Chaetosphaerella phaeostroma</i>	Zwarte viltzwam
<i>Chlorociboria aeruginascens</i>	Gewone kopergroenbekerzwam (niet fertiel)
<i>Cyathicula cyathoidea</i>	Gewoon geleikelkje
<i>Daldinia concentrica</i>	Kogelhoutskoolzwam
<i>Diatrype bullata</i>	Wilgenschorsschijfje
<i>Diatrype disciformis</i>	Hoekig schorsschijfje
<i>Diatrype stigma</i>	Korstvormig schorsschijfje
<i>Diatrypella quercina</i>	Eikenschorsschijfje
<i>Disciotis venosa</i>	Grote aderbekerzwam (RL "bedreigd")
<i>Eutypella scoparia</i>	Harig schorsschijfje
<i>Hormotheca robertiana</i>	
<i>Hymenoscyphus imberbis</i>	Verkleurend vlieskelkje
<i>Hymenoscyphus salicinus</i>	Wilgenhoutvlieskelkje
<i>Hypocrea aureoviridis</i>	Gele kussentjeszwam
<i>Hypocrea pulvinata</i>	Poederige kussentjeszwam
<i>Hypoxylon fragiforme</i>	Roestbruine kogelzwam

<i>Hypoxylon fuscum</i>	Gladde kogelzwam
<i>Hypoxylon howeianum</i>	Kleinsporige kogelzwam
<i>Hypoxylon multiforme</i>	Vergroeide kogelzwam
<i>Hypoxylon rubiginosum</i>	Rode korstkogelzwam
<i>Lasiosphaeria hirsuta</i>	Harig ruigkogeltje
<i>Lasiosphaeria ovina</i>	Eivormig ruigkogeltje
<i>Leptosphaeria acuta</i>	Brandnetelkogeltje
<i>Melanomma pulvis-pyrius</i>	Zwarte kruitzwam
<i>Mollisia cinerea</i>	Gedrongen mollisia
<i>Mollisia ligni</i>	Witrandmollisia
<i>Nectria cinnabarina</i>	Gewoon meniezwammetje
<i>Nectria coccinea</i>	Bloedrood meniezwammetje
<i>Nectria episphaeria</i>	Kogelmeniezwammetje
<i>Nemania serpens</i>	Grijze korstkogelzwam
<i>Nitschkia grevillei</i>	Zwart pokzwammetje
<i>Ombrophila pura</i>	Roze knoopzwam
<i>Orbilia alnea</i>	Rood wasbekertje
<i>Orbilia auricolor</i>	Kromsporig wasbekertje
<i>Orbilia delicatula</i>	Niersporig wasbekertje
<i>Orbilia sarraziniana</i>	Doorzichtig wasbekertje
<i>Peziza varia</i>	Grote houtbekerzwam
<i>Polydesmia pruinosa</i>	Kernzwamknopje
<i>Rhytisma acerinum</i>	Inktvlekkenzwam
<i>Rosellinia aquila</i>	Lentetepelkogeltje
<i>Rosellinia mammiformis</i> s.l.	Glad tepelkogeltje
<i>Rosellinia thelena</i>	Spits tepelkogeltje
<i>Scutellinia scutellata</i>	Gewone wimperzwam
<i>Tarsetta catinus</i>	Gekarteld leemkelkje
<i>Tarsetta cupularis</i>	Klein leemkelkje
<i>Xylaria carpophila</i>	Beukendopgeweizwam
<i>Xylaria hypoxylon</i>	Geweizwam
<i>Xylaria longipes</i>	Esdoornhoutknotszwam
<i>Xylaria polymorpha</i>	Houtknotszwam
<i>Zignoella ovoidea</i>	
<u>Basidiomyceten</u>	
<i>Abortiporus biennis</i>	Toefige labirintzwam
<i>Achroomyces peniophorae</i>	Wasgeel trilkorstje
<i>Agrocybe praecox</i>	Vroege leemhoed
<i>Alnicola escharoides</i>	Bleke elzenzompzwam
<i>Amphinema byssoides</i>	Harige vlieszwam
<i>Antrodiella semisupina</i>	Wit dwergelfenbankje
<i>Auricularia auricula-judae</i>	Echt judasoor
<i>Basiodendron caesiocinereum</i>	Ruwsporig harshaarveegje
<i>Basidioradulum radula</i>	Foptandzwam
<i>Bjerkandera adusta</i>	Grijze buisjeszwam
<i>Bjerkandera fumosa</i>	Rookzwam
<i>Bolbitius reticulatus</i>	Violetgrijs kleefhoedje
<i>Bolbitius vitellinus</i>	Dooiergele mestzwam
<i>Botryobasidium conspersum</i>	
<i>Bourdotia galzinii</i>	Slijmerig waskorstje
<i>Brevicellicium olivascens</i>	Grauwgeel dwergkorstje
<i>Calocera cornea</i>	Geel hoortje
<i>Ceraceomyces sublaevis</i>	Kleinsporig wasvlies
<i>Ceriporiopsis subsphaerospora</i>	Enigste vondst in Vlaanderen
<i>Cerocorticium confluens</i>	Ziekenhuisboomkorst
<i>Cerocorticium molare</i>	Getande boomkorst
<i>Chondrostereum purpureum</i>	Paarse korstzwam

<i>Clitocybe candicans</i>	Kleine bostrechterzwam
<i>Clitocybe fragrans</i>	Slanke anijstrectherzwam
<i>Clitocybe nebularis</i>	Nevelzwam
<i>Clitocybe phyllophila</i>	Grote bostrechterzwam
<i>Clitocybe vibecina</i>	Gestreepte trechterzwam
<i>Collybia butyracea</i>	Botercollybia
<i>Collybia confluens</i>	Bundelcollybia
<i>Collybia dryophila</i> s.s.	Eikenbladzwammetje
<i>Conocybe subovalis</i>	Dikvoetbreeksteeltje
<i>Conocybe tenera</i>	Kaneelkleurig breeksteeltje
<i>Coprinus atramentarius</i>	Grote kale inktzwam
<i>Coprinus auricomus</i>	Kastanje-inktzwam
<i>Coprinus disseminatus</i>	Zwerminktzwam
<i>Coprinus domesticus</i>	Grote viltinktzwam
<i>Coprinus micaceus</i>	Gewone glimmerinktzwam
<i>Coronidium alboglaucum</i>	Onge kroond boomkorstje
<i>Cortinarius helobius</i>	Kleine moerasgordijnzwam
<i>Cortinarius saniosus</i>	Bleke geelvezelgordijnzwam
<i>Crepidotus cesatii</i>	Rondsporig oorzammetje
<i>Crepidotus epibryus</i>	Klein oorzammetje
<i>Crepidotus mollis</i>	Week oorzammetje
<i>Crepidotus variabilis</i> s.s	Wit oorzammetje
<i>Crinipellis scabellus</i>	Piekhaarzwammetje
<i>Cylindrobasidium laeve</i>	Donzige korstzwam
<i>Cystoderma amiantinum</i>	Okergele korrelhoed
<i>Dacrymyces stillatus</i>	Oranje druppelzwam
<i>Daedaleopsis confragosa</i>	Roodporiehoutzwam
<i>Datronia mollis</i>	Wijdporiekurkzwam
<i>Entoloma pleopodium</i>	Citroengele satijnzwam
<i>Exidia plana</i>	Zwarte trilzwam
<i>Exidia truncata</i>	Eikentrilzwam
<i>Exidiopsis apalea</i>	
<i>Flammulina velutipes</i>	Gewoon fluweelpootje
<i>Galerina badipes</i>	Bruinvoetmosklokje
<i>Ganoderma lipsiense</i>	Platte tonderzwam
<i>Gymnopilus junonius</i>	Prachtvlamhoed
<i>Hebeloma mesophaeum</i>	Tweekleurige vaalhoed
<i>Hebeloma sacchariolens</i>	Oranjebloesemzwam
<i>Heterochaetella dubia</i>	Witte suikertrilzwam
<i>Hyphoderma argillaceum</i>	Fijnharig harskorstje
<i>Hyphoderma praetermissum</i>	Kransbekerharskorstje
<i>Hyphoderma puberum</i>	Fluwelig harskorstje
<i>Hyphoderma setigerum</i>	Barstend harskorstje
<i>Hyphodontia arguta</i>	Priemtandjeszwam
<i>Hyphodontia barba-jovis</i>	Franjetandjeszwam
<i>Hyphodontia sambuci</i>	Witte vlierschorszwam
<i>Hypholoma fasciculare</i>	Gewone zwavelkop
<i>Hypholoma sublateralitium</i>	Rode zwavelkop
<i>Hypochnicium sphaerosporum</i>	Rondsporig elfendoekje
<i>Hypochnicium polonense</i>	Ruwharig elfendoekje
<i>Inocybe geophylla</i> var. <i>geophylla</i>	Witte satijnvezelkop
<i>Inocybe geophylla</i> var. <i>lilacina</i>	Lila satijnvezelkop
<i>Inocybe assimilata</i>	Kleine knolvezelkop
<i>Inocybe cinnamomata</i>	Violetbruine vezelkop
<i>Inonotus radiatus</i>	Elzenweerschijnzwam
<i>Kuehneromyces mutabilis</i>	Stobbenzwammetje
<i>Laccaria laccata</i> var. <i>pallidifolia</i>	Bleekplaatfopzwam
<i>Laccaria proxima</i>	Schubbige fopzwam

<i>Laccaria tortilis</i>	Gekroesde fopzwam
<i>Lacrymaria lacrymabunda</i>	Tranende franjehoed
<i>Lactarius blennius</i>	Grijsgroene melkzwam
<i>Lactarius subdulcis</i>	Bitterzoete melkzwam
<i>Leccinum scabrum</i>	Gewone berkenboleet
<i>Lepista flaccida</i>	Roodbruine schijnridderzwam
<i>Lepista nuda</i>	Paarse schijnridderzwam
<i>Lepista saeva</i>	Paarsteelschijnridderzwam
<i>Lycoperdon perlatum</i>	Parelstuifzwam
<i>Macrocystidia cucumis</i>	Levertraanzwam
<i>Marasmius epiphyllus</i>	Witte taailing
<i>Marasmius oreades</i>	Weidekringzwam
<i>Megacollybia platyphylla</i>	Breedplaatstreephoed
<i>Merismodes anomalus</i>	Breedsporig hangkommetje
<i>Meruliopsis corium</i>	Papierzwammetje
<i>Merulius tremellosus</i>	Spekzwoerdzwam
<i>Mycena acicula</i>	Oranje dwergmycena
<i>Mycena arcangeliana</i>	Bundelmycena
<i>Mycena cinerella</i>	Grijze mycena
<i>Mycena filopes</i>	Draadsteelmycena
<i>Mycena flavoalba</i>	Bleekgele mycena
<i>Mycena galericulata</i>	Helmmycena
<i>Mycena galopus</i>	Melksteelmycena
<i>Mycena haematopus</i>	Grote bloedsteelmycena
<i>Mycena hiemalis</i>	Stronkmycena
<i>Mycena leptcephala</i>	Stinkmycena
<i>Mycena polygramma</i>	Streepsteelmycena
<i>Mycena pura</i>	Gewoon elfenschermpje
<i>Mycena pura f. alba</i>	
<i>Mycena speirea</i>	Kleine breedplaatmycena
<i>Mycena vitilis</i>	Papilmycena
<i>Mycoacia uda</i>	Gele stekelkorstzwam
<i>Myxarium nucleatum</i>	Klontjestrilzwam
<i>Panellus stipticus</i>	Scherpe schelpzwam
<i>Paxillus involutus</i>	Gewone krulzoom
<i>Peniophora cinerea</i>	Asgrauwe schorszwam
<i>Peniophora incarnata</i>	Oranjerode schorszwam
<i>Peniophora lycii</i>	Berijpte schorszwam
<i>Peniophora quercina</i>	Paarse eikenschorszwam
<i>Phanerochaete sanguinea</i>	Bloedhuidje
<i>Phanerochaete sordida</i>	Groezelig huidje
<i>Phanerochaete velutina</i>	Ruig huidje
<i>Phellinus ferreus</i>	Langsporige korstvuurzwam
<i>Phellinus pomaceus</i>	Boomgaardvuurzwam
<i>Phlebia radiata</i>	Oranje aderzwam
<i>Phlebia rufa</i>	Porieaderzwam
<i>Physisporinus vitreus</i>	Glazige buisjeszwam
<i>Piptoporus betulinus</i>	Berkenzwam
<i>Pleurotus ostreatus</i>	Gewone oesterzwam
<i>Plicaturopsis crispa</i>	Plooiwieswaaiertje
<i>Pluteus cervinus</i>	Gewone hertezwam
<i>Pluteus phlebophorus</i>	Geaderde hertezwam
<i>Pluteus salicinus</i>	Grauwgroene hertezwam
<i>Polyporus badius</i>	Peksteel
<i>Polyporus brumalis</i>	Winterhoutzwam
<i>Polyporus squamosus</i>	Zadelzwam
<i>Polyporus varius</i>	Waaierbuisjeszwam
<i>Psathyrell.spadiceogrisea</i>	Vroege franjehoed

Psathyrella candolleana	Bleke franjehoed
Psathyrella canoceph	Conische wolfranjehoed
Psathyrella fatua	Lentefranjehoed
Resupinatus trichotis	Harig dwergoortje
Rickenella fibula	Oranjegeel trechttertje
Rickenella swartzii	Paarsharttrechttertje
Russula fellea	Beukenrussula
Russula ochroleuca	Geelwitte russula
Russula parazurea	Berijpte russula
Schizophyllum commune	Waaiertje
Schizopora flavipora	Abrikozenbuisjeszwam
Scleroderma areolatum	Kleine aardappelbovist
Scleroderma bovista	Kale aardappelbovist
Scleroderma citrinum	Gele aardappelbovist
Scleroderma verrucosum	Wortelende aardappelbovist
Scopuloides hydroides	Wastandjeszwam
Simocybe rubi	Gewoon matkopje
Sistotrema brinkmanii	Melige urnkorstzwam
Sistotrema octosporum	
Sphaerobolus stellatus	Kogelwerper
Steccherinum fimbriatum	Geveerde raspzwam
Steccherinum ochraceum	Roze raspzwam
Steccherinum subcrinale	
Stereum hirsutum	Gele korstzwam
Stereum ochraceoflavum	Twijgkorstzwam
Stereum rugosum	Gerimpelde korstzwam
Stereum subtomentosum	Waaierkorstzwam
Stropharia aeruginosa s.s	Echte kopergroenzwam
Stropharia caerulea	Valse kopergroenzwam
Subulicystidium longisporum	Priemharig korstje
Trametes gibbosa	Witte bultzwam
Trametes hirsuta	Ruig elfenbankje
Trametes suaveolens	Anijskurkzwam
Trametes versicolor	Gewoon elfenbankje
Trechispora alnicola	Geelrood dwergkorstje
Trechispora cohaerens	Gladsporig dwergkorstje
Tremella mesenterica	Gele trilzwam
Tubaria furfuracea s.s.	Gewoon donsvoetje
Tubaria hiemalis	Winterdonsvoetje
Typhula phacorrhiza	Linzenknotsje
Vuilleminia comedens	Schorsbreker
Xerula radicata	Beukwortelzwam

Bijlage 5.3 fauna

Bijlage 5.3.1 Zoogdieren

nr	Bron
I	Thomaes persoonlijke waarneming 2004-2005
II	Zoogdierenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen
III	Zoogdierendatabank, samenwerkingsverband tussen JNM en Natuurpunt (geraadpleegd april 2004): Mortagne
IV	Zoogdierendatabank, samenwerkingsverband tussen JNM en Natuurpunt (geraadpleegd april 2004): Broekenhoeke
RL: Rode lijst	(Criel et al., 1994)

RL	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	I	II	III	IV
	Myotis mystacinus	Baardvleermuis		X		
	Apodemus sylvaticus	Bosmuis		X		
	Rattus norvegicus	Bruine rat				X
	Mustela putorius	Bunzing		X		
	Erinaceus europaeus	Egel	X	X	X	X
	Eliomys quercinus	Eikelmuis		X		
	Apodemus sylvaticus	Gewone bosmuis			X	
	Pipistrellus pipistrellus	Gewone dwergvleermuis		X		
	Lepus europaeus	Haas	X	X		X
	Mustela erminea	Hermelijn		X		X
	Mus musculus	Huismuis				X
	Oryctolagus cuniculus	Konijn	X	X		X
	Talpa europaea	Mol		X		X
	Ondatra zibethicus	Muskusrat				X
	Capreolus capreolus	Ree	X			
	Sciurus vulgaris	Rode eekhoorn	X	X		
	Clethrionomys glareolus	Rosse woelmuis		X	X	
	Microtus arvalis	Veldmuis				X
	Crocidura leucodon	Veldspitsmuis				X
	Vulpes vulpes	Vos	X	X		X
	Mustela nivalis	Wezel		X	X	X

Bijlage 5.3.2 Vogels

Nr	Bron
I	Waarnemingen van boswachter Mathieu Foré en de groenarbeiders, aangevuld met gegevens van Jan Fereyn voor het opstellen van dit beheerplan
II	(Vermeersch, 2005)
III	(Vlaeminck, 2004): Mortagnebos

RL: Rode lijst	(Devos et al., 2004)
-----------------------	----------------------

Code	Verklaring
B	Broedvogels
WB	Waarschijnlijke broedvogels
R	Regelmatige gast
W	Wintergast
Ze	Zeldzame gast
ZW	Zeldzame wintergast
ZZ	Zeer zeldzame gast
O	Zeer zelden overvliegend

RL	Soortnaam	Nederlandse naam	I	II	III
	Coccothraustes coccothraustes	Appelvink	Z		
Zeldzaam	Carduelis flammea	Barmsijs	W		
Niet opgenomen	Circus cyaneus	Blauwe kiekendief	R		
Achteruitgaand	Hirundo rustica	Boerenzwaluw	R	B	
Niet opgenomen	Lymnocyptes minimus	Bokje	W		
	Ficedula hypoleuca	Bonte vliegenvanger	Z		
	Sitta europaea	Boomklever	R		

	<i>Certhia brachydactyla</i>	Boomkruiper	B		
	<i>Falco subbuteo</i>	Boomvalk	B		
	<i>Acrocephalus palustris</i>	Bosrietzanger		B	
	<i>Strix aluco</i>	Bosuil	Z		R
	<i>Buteo buteo</i>	Buizerd	R, WB		O
	<i>Pica pica</i>	Ekster	B	B	
Onvoldoende gekend	<i>Serinus serinus</i>	Europese kanarie	Z		
	<i>Phasianus colchicus</i>	Fazant	B	B	
	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Fitis	B		
Niet opgenomen	<i>Carduelis flavirostris</i>	Frater	W		
	<i>Garrulus glandarius</i>	Gaai	B		
Kwetsbaar	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Gekraagde roodstaart	Ze		
	<i>Motacilla flava</i>	Gele kwikstaart		B	
	<i>Regulus regulus</i>	Goudhaantje	R		
	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Goudvink	W		
	<i>Sylvia communis</i>	Grasmus	B	B	
Bedreigd	<i>Anthus pratensis</i>	Graspieper	R	B	
Met uitsterven bedreigd	<i>Circus pygargus</i>	Grauwe Kiekendief			O
	<i>Muscicapa striata</i>	Grauwe vliegenvanger	B		
	<i>Picus viridis</i>	Groene specht	B		
	<i>Carduelis chloris</i>	Groenling	B	B	
	<i>Picoides major</i>	Grote bonte specht	B		
	<i>Motacilla cinerea</i>	Grote gele kwikstaart	R		
	<i>Turdus viscivorus</i>	Grote lijster	B		
Niet opgenomen	<i>Casmerodius albus</i>	Grote zilverreiger			O
	<i>Accipiter gentilis</i>	Havik	Z		O
	<i>Prunella modularis</i>	Heggenus	B	B	
	<i>Columba oenas</i>	Holenduif	B	B	
	<i>Columba palumbus</i>	Houtduif	B	B	
	<i>Scolopax rusticola</i>	Houtsnip	W		
Achteruitgaand	<i>Passer domesticus</i>	Huisemus	R	B	
Kwetsbaar	<i>Delichon urbica</i>	Huiszwaluw	R		
	<i>Alcedo atthis</i>	IJsvogel	W		
	<i>Corvus monedula</i>	Kauw	R		
Niet opgenomen	<i>Fringilla montifringilla</i>	Keep	W		
	<i>Tyto alba</i>	Kerkuil	Z		
Met uitsterven bedreigd	<i>Lanius excubitor</i>	Klapekster			O
	<i>Carduelis cannabina</i>	Kneu	B	B	
	<i>Cuculus canorus</i>	Koekoek	B		O
	<i>Parus major</i>	Koolmees	B	B	
Niet opgenomen	<i>Turdus iliacus</i>	Koperwiek	W		
	<i>Corvus corone</i>	Kraai	B		
	<i>Turdus pilaris</i>	Kramsvogel	W		
Onvoldoende gekend	<i>Coturnix coturnix</i>	Kwartel	Z	B	
	<i>Parus montanus</i>	Matkop	B		
	<i>Turdus merula</i>	Merel	B	B	
Kwetsbaar	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Nachtegaal	Ze		
Niet opgenomen	<i>Ciconia ciconia</i>	Ooievaar			O
Kwetsbaar	<i>Perdix perdix</i>	Patrijs	R	B	
Niet opgenomen	<i>Bombus garrulus</i>	Pestvogel	ZW		
	<i>Parus caeruleus</i>	Pimpelmees	B	B	
	<i>Carduelis carduelis</i>	Putter	W		

	Asio otus	Ransuil	B		
Bedreigd	Emberiza schoeniclus	Rietgors	Ze		
Achteruitgaand	Passer montanus	Ringmus	B	B	
Zeldzaam	Milvus milvus	Rode Wouw			O
	Corvus frugilegus	Roek	R		
	Erithacus rubecula	Roodborst	B		
Zeldzaam	Carduelis spinus	Sijs	W		
Niet opgenomen	Falco peregrinus	Slechtvalk			O
Niet opgenomen	Falco columbarius	Smelleken	Z		
	Accipiter nisus	Sperwer	B		
	Hippolais icterina	Spotvogel	B		
Achteruitgaand	Sturnus vulgaris	Spreeuw	B	B	
	Aegithalos caudatus	Staartmees	B		
	Athene noctua	Steenuil	B		
	Phylloscopus collybita	Tijftjaf	B	B	
	Falco tinnunculus	Torenavalk	R		
	Sylvia borin	Tuinfluter	B	B	
	Streptopelia decaocto	Turkse Tortel	B	B	
Kwetsbaar	Alauda arvensis	Veldleeuwerik		B	
Zeldzaam	Asio flammeus	Velduil	ZW		O
	Fringilla coelebs	Vink	B	B	
Niet opgenomen	Pandion haliaetus	Visarend			O
	Regulus ignicapillus	Vuurgoudhaantje	Z		
	Gallinula chloropus	Waterhoen	B	B	
Met uitsterven bedreigd	Gallinago gallinago	Watersnip	W		
Bedreigd	Oriolus oriolus	Wielewaal	B		
	Anas platyrhynchos	Wilde Eend	B		
	Troglodytes troglodytes	Winterkoning	B	B	
	Motacilla alba	Witte Kwikstaart	R	B	
	Turdus philomelos	Zanglijster	B	B	
Bedreigd	Streptopelia turtur	Zomertortel	B		
	Corvus corone corone	Zwarte Kraai		B	
	Parus ater	Zwarte Mees			O
	Phoenicurus ochruros	Zwarte Roodstaart	R	B	
	Dryocopus martius	Zwarte Specht	ZZ		O
	Sylvia atricapilla	Zwartkop	B	B	

Ringgegevens:

I	Aantal nestkasten
II	Aantal succesvolle nesten
III	Aantal geringde pulli

Jaar	I	Koolmees		Pimpelmees		Totaal	
		II	III	II	III	II	III
2001	10	2	19	2	22	4	41
2002	10	4	39	2	18	6	57
2003	18	6	55	4	42	10	97
2004	18	5	51	5	58	10	109
2005	18	8	67	4	46	12	113

Ringessie van 12/04/2003:

Soort	Aantal
Merel	9
Zanglijster	1
Grote lijster	1
Matkopmees	1
Winterkonink	1
Heggenus	1
Pimpelmees	1

Bijlage 5.3.3 Vlinders

Nr	Bron
I	Gegevens van de Groenarbeiders
II	(Maes, 2005)

RL: Rode lijst	(Maes & Van Dyck, 1999)
-----------------------	-------------------------

RL	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	I	II
	Aglais urticae	Kleine vos	X	X
	Anthocharis cardamines	Oranjetipje		X
	Celastrina argiolus	Boomblauwtje		X
	Coenonympha pamphilus	Hooibeestje	X	
	Inachis io	Dagpauwoog	X	X
	Lasiommata megera	Argusvlinder		X
	Ochlodes venata	Groot dikkopje		X
	Pararge aegeria	Bont zandoogje		X
	Pieris brassicae	Groot koolwitje		X
	Pieris napi	Klein geaderd witje		X
	Pieris rapae	Klein koolwitje	X	X
	Polygonia c-album	Gehakkelde aurelia		X
	Polyommatus icarus	Icarusblauwtje		X
	Pyronia tithonus	Oranje zandoogje		X
	Thymelicus lineola	Zwartsprietdikkopje		X
	Thymelicus sylvestris	Geelsprietdikkopje		X
NO	Vanessa atalanta	Atalanta		X
NO	Vanessa cardui	Distelvlinder		X

Bijlage 5.3.4 Libellen

Nr	Bron
I	(Gomphus, 2005)

RL: Rode lijst	(De Knijf & Anselin, 1996)
-----------------------	----------------------------

RL	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	I
	Aeshna cyanea	Blauwe glazenmaker	X
	Orthetrum cancellatum	Gewone oeverlibel	X
	Lestes viridis	Houtpantserjuffer	X
	Sympetrum vulgatum	Steenrode heidelibel	X
	Enallagma cyathigerum	Watersnuffel	X

Bijlage 5.3.4 Kevers

Nr	Bron
I	Persoonlijke waarnemingen
II	Lieveheersbeestjesdatabank

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	I	II
<i>Leptura maculata</i>	Gevlekte smalboktor	X	
<i>Stenurella melanura</i>	Zwartstreepsmalboktor	X	
<i>Leiopus nebulosus</i>	Boktor sp.	X	
<i>Trichius fasciatus</i>	Penceelkever	X	
<i>Lagria hirta</i>	Ruigkever	X	
<i>Glischrochilus hortensis</i>	Schorsglanskever sp.	X	
<i>Sphaeridium scarabaeoides</i>	Mestzwemtor	X	
<i>Phyllobius pomaceus</i>	Groene bladsnuitkever	X	
<i>Lampyris noctiluca</i>	Glimworm	X	
<i>Propylea 14-punctat</i>	Veertienstippelig lieveheersbeestje	X	X
<i>Tytthaspis sedecimpunctata</i>	Zestienpuntlieveheersbeestje		X
<i>Coccinella septempunctata</i>	Zevenstippelig lieveheersbeestje	X	

Bijlage 6. Toegankelijkheidsreglement

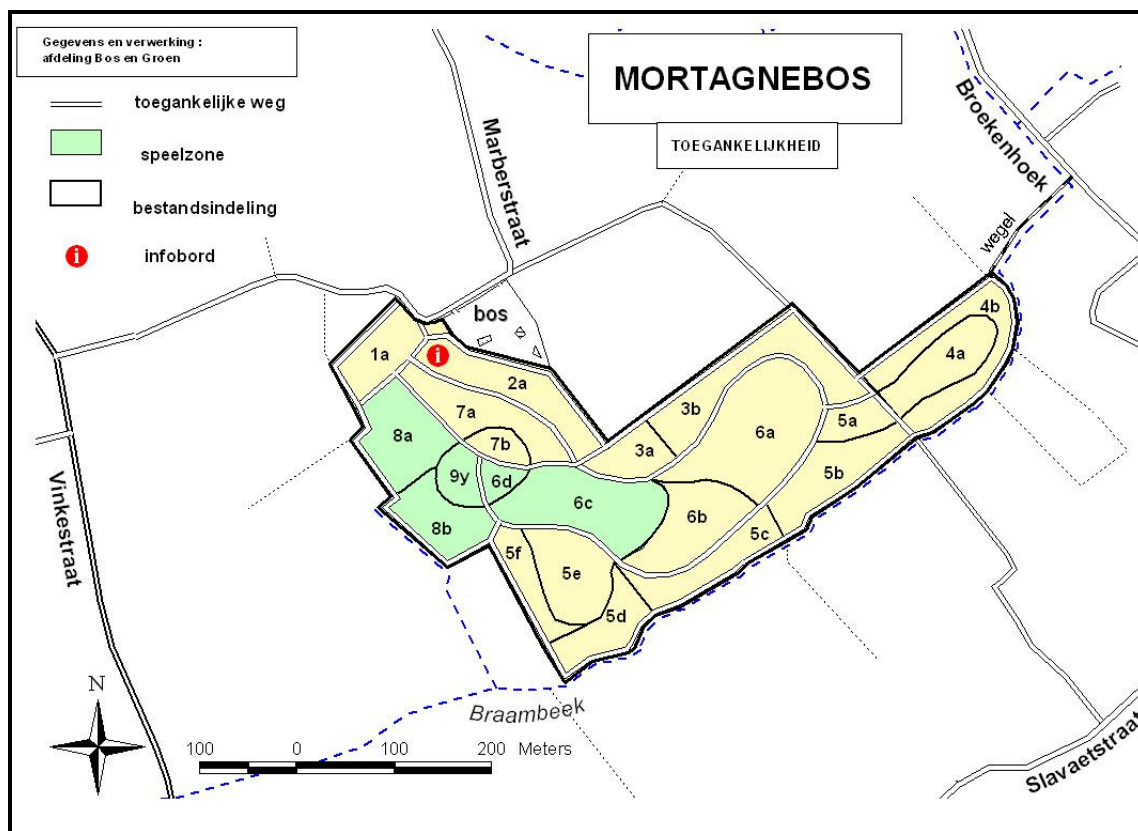
- Art. 1. Dit reglement is van toepassing in het Mortagnebos.
- Art. 2. Het reglement geeft aanvullingen of verduidelijkingen bij het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het uitvoeringsbesluit van 22 juli 1993. Dit betekent dat er nog andere gebruiksregels dan deze vermeld in dit toegankelijkheidsreglement van toepassing zijn in dit domeinbos. De belangrijkste ervan worden op de infoborden duidelijk gemaakt.
- Art. 3. Het bos is toegankelijk van 2u vóór zonsopgang tot 2u na zonsondergang. Omwille van natuurbehoudredenen of gevaar kan het Bosbeheer bepaalde wegen tijdelijk of permanent afsluiten voor het publiek. De toegang tot het bos is verboden bij storm.
- Art. 4. De toegankelijkheid van het bos wordt geregeld volgens de legende op bijgevoegde kaart, die integraal deel uitmaakt van dit toegankelijkheidsreglement.
Alle boswegen zijn uitsluitend toegankelijk voor wandelaars.
De ligweide – picknickplaats is toegankelijk voor alle bezoekers. De speelzones zijn enkel toegankelijk voor jongeren (<18 jaar) en hun begeleiders.
- Art. 5. Er zijn geen vuilnisbakken voorzien in het bos. Iedere gebruiker is verplicht zijn afval terug mee te nemen.
- Art. 6. De woudmeester kan afwijkingen op bovenvermelde bepalingen toestaan. Alle aanvragen tot machtiging dienen minstens veertien dagen vooraf schriftelijk bij de woudmeester toe te komen. Bij ontbreken van enig antwoord wordt verondersteld dat de machtiging werd geweigerd. De woudmeester kan in zijn machtiging voorwaarden opleggen.

Opgesteld te Brugge, dd. 17/12/2003

Goedgekeurd te Brugge, dd. 18/12/2003

De houtvester
Ir Danny Maddelein

De woudmeester
Ir Theo Vitse

Bijlage 7. Consultatie van de bevolking

Het beheerplan werd ter consultatie van de bevolking voorgelegd in de maand mei 2006. Hiertoe werd een aankondiging van het openbaar onderzoek in het gemeentelijk infoblad van de gemeente Zwevegem. Op 4 juli gaf de dienst bevoegd voor het natuurbehoud gunstig advies voor dit beheerplan.

Tijdens de duur van het openbaar onderzoek werd één opmerking ontvangen. Natuurpunt had twee bemerkingen bij het plan. Zij stelden voor om de Pachtbeek (o.a. via beheerovereenkomst) in ecologisch beheer te nemen. Aangezien de Pachtbeek geen eigendom is kan in dit plan niet ingegaan worden op dit voorstel.

De tweede opmerking betrof het voorstel om de economische functie van het bos te laten vallen en alle aandacht aan recreatie en ecologie te schenken. Dit voorstel gaat lijnrecht in tegen de multifunctionaliteit die de wetgever via het bosdecreet bij openbare bossen vooropstelt. Enkel in bosreservaten wordt de economische functie (meestal want houtproductie is soms gewoon het gevolg van ecologisch beheer) op nul gebracht. Het is voor de beheerder ook hier de bedoeling om op een duurzame manier hout te oogsten in het bos. De rijke bodem van het Mortagnebos is trouwens uitermate geschikt om edele loofboomsoorten te telen.

Referenties

- Adriaens, T.** 2005. Lieveheersbeestjesdatabank (04/08/2005). Brussel, Instituut voor Natuurbehoud
- Bauwens, D.** 2005. Herpetofaunadatabank (08/08/2005). Brussel, Instituut voor Natuurbehoud
- Bauwens, D. & Claus, K.** 1996. Verspreiding van amfibieën en reptielen in Vlaanderen. Turnhout, De Wielewaal
- Biesbrouck, B., Es, K., Van Landuyt, W., Vanhecke, L., Hermy, M. & Van den Brempt, P.** 2001. Een ecologisch register voor hogere planten als instrument voor het natuurbehoud in Vlaanderen. Brussel, Flo.Wer vzw, Instituut voor Natuurbehoud, Nationale Plantentuin België, KULeuven in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap, Rapport Vlina 00/01
- Buyse, W., Waterinckx, M. & Roelandt B.** 2001. Beheervisie voor openbare bossen. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap; afdeling Bos & Groen, D/2001/3241/196.
- Criel, D., Lefevre, A., Van Den Berge, K., Van Gompel, J. & Verhagen, R.** 1994. Rode lijst van de zoogdieren in Vlaanderen. Brussel, Aminal
- Decler, K.** 2005. Sprinkhanen databank (08/08/2004). Brussel, Instituut voor Natuurbehoud
- Dossche, T.** 1998. Ecologische effecten van bladstrooisel van loofboomsoorten op de ontwikkeling van recent beboste landbouwgronden (Mortagnebos-Zwevegum). Gent, Universiteit Gent, Faculteit landbouwkundige en toegepaste biologische wetenschappen, thesis
- Devos, K., Anselin, A. & Vermeersch, G.** 2004. Een nieuwe Rode Lijst van de broedvogels in Vlaanderen (versie 2004). In: Vermeersch, G., Anselin, A., Devos, K., Herremans, M., Stevens, J., Gabriëls, J. & Van Der Krieken, B. (eds.). Atlas van de Vlaamse broedvogels 2000-2002. Brussel, Instituut voor Natuurbehoud
- De Knijf, G. & Anselin, A.** 1996. Een gedocumenteerde Rode lijst van de libellen van Vlaanderen. Brussel, Instituut voor Natuurbehoud. Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud
- Maes, D.** 2005. Dagvlinderdatabank (04/08/2005). Brussel, Instituut voor Natuurbehoud
- Maes, D. & Van Dyck, H.** 1999. Dagvlinders in Vlaanderen: Ecologie, verspreiding en behoud. Antwerpen/Brussel, Stichting Leefmilieu ism Instituut voor Natuurbehoud en Vlaamse Vlinderwerkgroep
- Mens & Ruimte** z.d.. De gewenste bosstructuur voor Vlaanderen. Mens & Ruimte, in opdracht van afdeling Bos & Groen
- Roelandt, B.** 2001. De bosinventarisatie van het Vlaamse gewest. Deel 3: vegetatiekundige Resultaten. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap; afdeling Bos & Groen, D/2001/3241/271.
- Rogister, J.E.** 1985 De belangrijkste bosplantengemeenschappen in Vlaanderen. Rijksstation voor Bos-en hydrobiologisch Onderzoek Groenendaal-Hoeilaart - Werken reeks A –nr 29
- Thomaes, A.** 2001. Verspreiding van oud-bosplanten in jonge bossen: Invloed van bodem en competitie. Gent, Universiteit Gent, Faculteit landbouwkundige en toegepaste biologische wetenschappen, thesis
- Thomaes, A. & Vandekerckhove, K.** 2005. Bosbeheerplan van het domeinbos Orveytbos. Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Geraardsbergen, Rapport IBW Bb IR 2005.005
- Vermeersch, G.** 2005. Vlaamse broedvogeldatabank (08/08/2005). Brussel, Instituut voor Natuurbehoud
- VERSTRAETEN, A., DE KEERSMAEKER, L., VANDEKERKHOVE, K., DE BRUYN, L., SMETS, K., D'HAVÉ, H., WILLEMS, L. & LUST, N.** 2004. Evaluatie van beheersmaatregelen om de ecologische waarde van populierenbossen te optimaliseren. Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Geraardsbergen, IBW.Bb.R.2004.004
- Vlaeminck, P.** 2004. Vogelwaarnemingen in domeinen in beheer bij afdeling Bos & Groen in Z-West-Vlaanderen. (2004). afdeling Bos & Groen
- Walley, R. & Verbeken, A.** 2000. Een gedocumenteerde rode lijst van enkele groepen paddestoelen (macrofungi) van Vlaanderen. Brussel, Instituut voor Natuurbehoud, Mededelingen van het Instituut voor Natuurbehoud, 7
- Waterinckx, M. & Roelandt, B.** 2001. De bosinventarisatie van het Vlaamse Gewest: Eindverslag. Brussel, afdeling Bos & Groen
- Zwevegum** 1996. Bossenroute Zwevegum: een landschappelijke verkenning. Zwevegum, Gemeentebestuur Zwevegum